

Gość w dom – Bóg w dom

2014 rok dobiega końca. W Polsce przedświąteczne zamieszanie, a na drugim krańcu Ukrainy wojna. Gina ludzkie. Ze wschodu, najmniej oczekiwany «gość», próbuje wdrzeć się do jej domu.

Оплатек 2014

Dzień 13 grudnia 2014 roku nie był dla mnie zwykłym, codziennym dniem, a wielkim świętem. Jestem zaproszona do Konsulatu RP w Łucku na spotkanie opłatkowe. Cieszę się, bo mają przyjechać moi dobrzy znajomi, Polacy z Tarnopola, Równego, Krzemieńca i Kowla. Oni nawet nie wiedzą, jak są dla mnie tutaj, w rzeczywistości ukraińskiej ważni. Tym zaproszeniem poczułam się wyróżniona i zaszczycona, i dumna z tego, że jestem Polką, mimo iż byłam jedną z wielu osób w lustrzanej sali. Z wielką radością wsłuchuję się w polską mowę. W rogu, na podeście, stoi wspaniała, przystrojona choinka. Jest ciepło, jasno i uroczysto. Bliżej ściany luster czeka na gości nakryty stół.

Biskup rozpoczyna modlitwę. Za chwilę zabrzmiały koledy. Głos zabiera Gospodyni – Konsul Generalna i Goście. Wszyscy w ciepłych słowach życzą sobie nawzajem «z okazji przynoszących nową nadzieję Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku wszelkiej pomyślności, radości, szczęścia i dostatku w życiu osobistym oraz zadowolenia z pracy», ale najważniejsze słowa padają odnośnie Ukrainy, aby te święta stały się świętem spokoju i pojednania, a rok 2015 przyniósł pomyślność w życiu politycznym i w życiu zwykłych ludzi.

Czuję się tutaj jak w domu, dobrze i bezpiecznie. Patrząc na ludzi, którzy jednoczą się przy opłatku. Chciałabym, aby takie wspólne spotkania zmieniały ludzi. Ja również, przez pryzmat dzisiejszego obrazu, staję się lepsza.

Watykan 1997

W sobotę 20 grudnia 1997r. o godz. 11.30 Jan Paweł II spotkał się w Auli Pawła VI z 4 tys. Polaków, którzy przybyli do Watykanu z różnych zakątków Polski i świata, aby złożyć Ojcu Świętemu życzenia i połączyć się symbolicznie wigilijnym opłatkiem.

«Moi drodzy – powiedział wówczas w przemówieniu Jan Paweł II – biorę z waszych rąk wigilijny opłatek i w duchu łączę się nim z wami wszystkimi i każdym z osobna, ze wszystkimi moimi Rodakami, którzy znajdują się w Ojczyźnie i poza jej granicami, z Kościołem w Polsce i ze sprawującymi rządy w naszym kraju. W naszych obchodach Świąt Bożego Narodzenia szczególne miejsce zajmuje stół, wokół którego gromadzi się rodzina, aby modlić się, łączyć opłatkiem, składać sobie życzenia i spożywać wieczerzę wigilijną. Pięknym zwyczajem pozostawia się przy stole jedno miejsce wolne dla kogoś, kto może przyjść z drogi, dla nieznanego. Te

Гість у дім – Бог у дім

Завершується 2014 рік. У Польщі передсвяткова метушня, а на іншому кінці України – війна. Гинуть люди. Зі Сходу «гість», на котрого очікують найменше, намагається вдертися до її дому.

Оплатак – 2014

13 грудня 2014 р. був для мене не звичайним буденним днем, а великим святом. Мене запросили до Генерального консульства РП у Луцьку на оплаткову зустріч. Тішусь, бо мають приїхати мої добрі знайомі, поляки з Тернополя, Рівного, Кременця й Ковеля. Вони навіть не знають, наскільки вони важливі для мене тут, в українській реальності. Цим запрошенням я відчувала себе відзначеною, пошанованою та гордою з того, що я полька, хоча я була просто однією з багатьох осіб у дзеркальній залі. Із великою радістю вслуховуюся в польську мову. У кутку, на підвищенні, стоїть чудова прикрашена ялинка. Тепло, світло та урочисто. Неподальк від дзеркальної стіни на гостей чекає накритий стіл.

Єпископ розпочинає молитву. Через якийсь час зазвучать колядки. Слово бере господина, Генеральний консул, а також гості. Усі теплими словами бажають один одному «з нагоди Свят Божого Народження й Нового року, які приносять нову надію, всіляких благ, радості, щастя й достатку в особистому житті та задоволення від роботи». Але найважливіші слова стосуються України. Йдеться про те, щоб ці свята стали часом спокою та поєднання, а 2015-й приніс

благополуччя в політичному житті та житті звичайних людей.

Почуваюся тут, як удома, добре й безпечно. Дивлюся на людей, котрі об'єднуються біля оплатка. Я хотіла би, щоб такі спільні зустрічі змінювали людей. Крізь призму сьогоденного образу я також стаю кращою.

Ватикан – 1997

У суботу, 20 грудня 1997 р., о 11.30 год. Ян Павло II зустрівся в залі Павла VI із 4 тис. поляків, котрі прибули до Ватикану з різних куточків Польщі та світу, щоб скласти Святому Отцю свої побажання й символічно поділитися різдвяним оплатком.

«Дорогі мої, – сказав тоді в промові Ян Павло II. – Беру з ваших рук різдвяний оплаток і духовно ділюся ним з усіма вами разом і кожним окремо, зі всіма моїми Земляками, котрі знаходяться на Батьківщині та поза її межами, з Костелом у Польщі та представниками влади в нашій країні. У нашому святкуванні Різдва Христового особливе місце займає стіл, навколо якого збирається сім'я, щоб молитися, ділитися оплатком, бажати й споживати різдвяну вечерю. Чудовим звичаєм залишається те, що біля столу одне місце вільне для того, хто може прийти з дороги, для незнайомого. Ці прості жести значать над-

Відправити в тил Червоної Армії

Wysłać na tyły Armii Czerwonej

сторінка 6

З історії та культури поляків на Волині

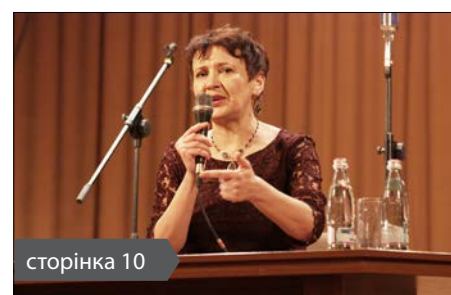
Przedstawiające historię i kulturę Polaków na Wołyniu

сторінка 8

250 вписів двохсот авторів

250 wpisów około dwustu autorów

сторінка 10

Змінюється спосіб реєстрації візових заяв

Zmienia się tryb rejestracji wniosków wizowych

сторінка 13

Стипендії для молодих науковців

Stypendia dla Młodych Naukowców

сторінка 17

proste gesty znaczą bardzo wiele. Symbolizują one dobroć ludzkiego serca, które w drugim człowieku dostrzega – zwłaszcza w człowieku potrzebującym – obecność Chrystusa i używa, by wprowadzić brata i siostrę w klimat rodzinnego ciepła, zgodnie ze staropolskim: «Gość w dom – Bóg w dom». Stół wigilijny niejako tworzy i buduje ludzką wspólnotę. To znaczenie stołu jeszcze bardziej staje się czytelne, gdy spoczywa na nim chleb, z którego każdy może wziąć i dzielić się z innymi. Miłość, przebaczenie, pokój z Bogiem i ludźmi znajdują w tym wigilijnym geście wspaniały wyraz. Myślę w tej chwili nie tylko o naszym stole w domu rodzinnym, ale mam także na uwadze wielki stół naszego wspólnego domu – Matki Ojczyzny».

Rok 1981. «Gość w dom – Bóg w dom»
13 grudnia 1981 roku, jak zwykle o dziewiątej rano włączyłam telewizor. Ekran śnieżył. Pomyślałam, że coś się zepsuło. Do dziś pamiętam ten strach i grozę gdy usłyszałam od sąsiada: Nie wiesz, co się stało? Wojna. – Na pewno zabiorą męża do wojska, a ja zostanę sama z dwójką małych dzieci – pomyślałam w pierwszej chwili. Zima wtedy była bardzo ciężka. Hałdy śniegu i mróz. Wszystko trzeba było wystać w długich wielogodzinnych kolejkach, a mięso czy cukier były tylko na kartki. Często nie wystarczało tego co «rzucili» akurat do sklepu. Bo to nie nazywało się, że dostarczono towar, tylko rzucili. Jak ochłapy dla psów. Szarość i dzikość tłumu w takich sklepach były przerażające. My, młodzi nauczyciele, mieszkaliśmy w tragicznych warunkach. W kuchni woda w wiadrze zamarzała, pomimo tego, że w piecu ciągle płonął ogień. Komunistyczna wiejska rzeczywistość była straszna, a noce przynębiająco ciche i trwożne. Od godziny 22-iej do 6-tej rano wprowadzono godzinę milicyjną.

Pamiętam pierwsze święta Bożego Narodzenia. To była skromna wigilia. W Boże Narodzenie przez odkopaną drogę pod nasz dom zajechał milicyjny uaz bez tablic rejestracyjnych. Ze strachem patrzyłam, jak wysiada z niego milicjant i idzie do naszych drzwi. Okazało

się, że był to sąsiad moich rodziców. Za nim, z różnymi świątecznymi przysmakami, wysiedli Matka i Ojciec. Jakąż sprawili nam wtedy radość, tego nie da się opisać. Milicjant zjadł z nami co nieco, położył się na kanapie i natychmiast zasnął. «Niech śpi – powiedział ojciec. – Miał nocny dyżur. Ale to dobry chłop, posłuchał się i przyjechaliśmy do was podzielić się opłatkiem. Przecież wiadomo, że w pierwszy dzień świąt nie kursują żadne autobusy. Ciężko się jechało, bo drogi zawiane. Ale to pierwszorzędny kierowca i dobry człowiek». Jakby chciał podkreślić, że nie każdy milicjant w tamtych parszywych czasach, musiał być zły. Gość w dom – Bóg w dom...

Ten obraz Świąt Bożego Narodzenia sprzed 33 lat towarzyszy mi co roku, gdy siadam do wigilijnego stołu z moimi bliskimi. Słowa ojca «dobry człowiek» stają się, przynajmniej w tym dniu – najważniejsze. Dzięki temu doświadczeniu staram się być trochę lepsza. Staram się również, aby każde święta były radosne, ale kiedy zaczynam dzielić się opłatkiem z moją Rodziną, to wzruszenie zaczyna dławić mi gardło.

Moim Rodzicom
Czasem odwiedzam dom moich Rodziców. Tyle tu było życia, śmiechu, rozmów, kłótni, śpiewu i płaczu. Złość i miłość mieszała się z cierpieniem, zmęczeniem i obawą. Jak w życiu. A tyle z tego pozostało, co rozproszonej modlitwy po kątach. Na ścianie jeszcze wisi obraz z wieczną lampką przywiezioną, aż z Częstochowy. Ale poczerwiała i już nie świeci. Spaliła się. Nigdzie nie można było kupić takiej żarówki z krzyżykiem w środku... A i do Częstochowy nikt już nie pojechał...

Święta to oczekiwanie na cud, wiara w spełnianie rzeczy niemożliwych, a bardzo bym chciała, aby przy moim stole, w nowym domu, zasiedli wszyscy nieobecni, którym nie zdążyłam powiedzieć głośno rzeczy najważniejszej, tego jak bardzo ich kocham.

Jadwiga DEMCZUK,
nauczycielka języka polskiego delegowana
przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą

Co nam przyniósł mijający rok

Mija jeszcze jeden rok naszego życia. «Monitor Wołyński» przypomina o tych najważniejszych momentach, które zmieniały nasze życie, wywoływały płacz i radość zmuszały do zastanawiania się nad przyszłością i kazały wyciągać wnioski z przeszłości.

Rok 2014 był bardzo bogaty w różnorodne wydarzenia, większość z nich to tragiczne chwile związane z walką o wolność, niepodległość i demokrację na Ukrainie i na świecie. Rosyjska agresja, wzmocnienie separatystów na południu i wschodzie Ukrainy skutkowały krwawymi ofiarami, masowymi przesiedleniami i przysparzającymi żmartwień zjawiskami w ukraińskiej gospodarce.

Euromajdan, upadek reżimu Janukowycza, wojna...

Protest Euromajdanu i rozstrzeliwanie opozycjonistów skrajnie zaostrzyły sytuację na Ukrainie. Janukowycz uciekł do Rosji, skąd nadal sprzyjał zaostrażaniu konfliktu. Później pojawiły się «zielone ludziki» na Krymie, referendum «pod lufami karabinów», przyłączenie półwyspu do Rosji i podobne scenariusze aneksji ukraińskiej ziemi na wschodzie kraju.

W tej wojnie, która prawdopodobnie rozciągnie się na lata, Ukraińcy nie są sami w walce ze złem, które przybywa z czołgami i gradami ze Wschodu. Największe wsparcie okazują Polacy. W styczniu 2014 roku w mieście partnerskim Łucka zorganizowano «Lubelski Euromajdan Kulturowy». Setki lublinian wyszło na ulice swojego miasta, aby pokazać solidarność z Ukraińcami, a jeszcze – by zebrać pieniądze i niezbędne rzeczy dla ukraińskiego Euromajdanu.

Tragiczne wydarzenia lutego 2014 roku na zawsze pozostaną w naszej pamięci. Tysiące mieszkańców Wołynia zgromadziło się na centralnym placu Łucka, by pożegnać się z żołnierzami Niebiańskiej Sotni – Sergijem Bajdowskim i Wasylem Mojsiejem. Kwiaty i znicze od tego czasu stały się codziennym widokiem na placu Teatralnym, przypominając nam o tych, którzy bez strachu walczyli z systemem, przypłacając za to własnym życiem.

21 marca 2014 roku odbyło się przełomowe

wydarzenie we współczesnej historii Ukrainy. Nowe kierownictwo kraju podpisało polityczną część Umowy Stowarzyszeniowej z Unią Europejską. Eurointegracja państwa to najważniejsze wydarzenie, które złączyło miliony Ukraińców w walce z reżimem. Jednak, wydaje się, że Ukraińcy dopiero zaczęli robić pierwsze kroki na długim europejskim szlaku.

Na Ukrainie odbyły się przedterminowe prezydenckie i parlamentarne wybory. Czy nowa polityczna elita potrafi sprostać oczekiwaniom własnego narodu – obronić niepodległość, zwyciężyć biedę, korupcję, pokonać zewnętrznego agresora? Optymistycznie spodziewamy się, że w 2015 roku usłyszymy pozytywną odpowiedź.

Daty i wydarzenia
Na początku 2014 roku 80. jubileusz obchodził nasz słynny rodak, wołyński badacz i krajoznawca, kulturoznawca, historyk Waldemar Piasecki. Jego historyczno-krajoznawcze prace o dawnym Łucku i Wołyniu zostały już podręcznikiem dla każdego, kto interesuje się historią łuckich budynków i ulic. Wiosną Waldemar Piasecki prezentował swoją książkę «Łuck. Stare miasto. Historyczno-krajoznawcze eseje».

Rok 2014 był Rokiem Oskara Kolberga, polskiego etnografa, folklorysty i kompozytora. W pełnym wydaniu utworów artysty, które składa się z 86 woluminów, egzemplarz 36. nosi nazwę «Wołyń».

12 marca Polska obchodziła jedną z najważniejszych dat w jej współczesnej historii – 15. rocznicę wstąpienia do NATO. Dzisiaj coraz więcej Ukraińców chce podążać w ślad za Polakami i również zostać członkami wspólnoty euroatlantyckiej.

W marcowych dniach odbyło się dużo wydarzeń kulturalnych poświęconych 200.

zwyczajno багато. Вони символізують доброту людського серця, що в іншій людині дотримується – особливо в людині, яка потребує присутності Христа й закликає, щоб ввести брата і сестру в клімат сімейного тепла, відповідно до старопольського: «Гість у дім – Бог у дім». Різдвяний стіл певним чином творить і будує людську спільноту. Це значення столу стає ще більш виразним, коли на ньому знаходиться хліб, від якого кожен може взяти шматок і поділитися з іншими. Любов, пробачення, мир із Богом і людьми знаходять у цьому різдвяному жесті чудове вираження. Думаю в цей момент не тільки про наш стіл у сімейному домі, а маю також на увазі великий стіл нашого чудового дому – Вітчизни-матері».

1981 рік. «Гість у дім – Бог у дім»
13 грудня 1981 р., як завжди, о дев'ятій вранці увімкнула телевизор. Екран сніжив. Подумала, що щось зіпсувалося. До сьогодні пам'ятаю той страх і загрозу, коли почула від сусіда: «Не знаєш, що сталося? Війна». «Точно заберуть чоловіка до війська, а я залишуся сама з двома маленькими дітьми», – подумалося одразу. Зима тоді була дуже тяжкою. Купи снігу та мороз. За всім треба було вистояти в довгих багатогодинних чергах, а м'ясо або цукор були виключно за талонами. Часто не вистачало того, що «викинули» в магазин. Бо це не називали «доставили товар», тільки «викинули». Як недоїдки для собак. Сірість і дикість натовпу в таких магазинах вражали. Ми, молоді вчителі, проживали в жахливих умовах. У кухні вода у відрі замерзала, незважаючи на те, що в печі постійно палав вогонь. Комуністична сільська реальність була страшною, а ночі погнітючому тихі та страшні. Із 22-ї вечора до 6-ї ранку запроваджено комендантську годину.
Пам'ятаю перше Різдво під час воєнного стану. Святвечір тоді був скромний. На Різдво відкопаною дорогою під наш будинок під'їхав міліцейський «УАЗ» без реєстраційних номерів. Я зі страхом дивилася, як із нього виходить міліціонер і йде до наших дверей. Виявилося, що це був сусід моїх батьків. За ним, із різни-

ми святковими смаколиками, вийшли Мама і Тато. Яку ж вони тоді принесли нам радість, цього неможливо описати. Міліціонер з'їв із нами щось, ліг на канапі й одразу заснув. «Нехай спить, – сказав батько. – Вночі мав чергування. Але це добрий хлопець, послухав нас, і ми приїхали до вас поділитися оплатком. Тож відомо, що в перший день свят не їдуть жодні автобуси. Важко їхалося, бо дороги заметені. Але це першокласний водій і добрий чоловік». Ніби хотів підкреслити, що не кожен міліціонер у ті паршиві часи мусив бути поганим. Гість у дім – Бог у дім...

Образ тих свят Різдва Христового 33-річної давнини супроводжує мене щороку, коли сідаю за різдвяний стіл із моїми близькими. Слова батька «добрий чоловік» стають, принаймні в цей день, найважливішими. Завдяки тому досвіду намагаюся бути трішки кращою. Також намагаюся, щоб кожні свята були радісними, але коли починаю ділитися оплатком із моєю сім'єю, то через зворушення починає стискати мені горло.

Моїм батькам
Інколи відвідую будинок моїх батьків. Стільки тут було життя, сміху, розмов, суперечок, співу та плачу. Злість і любов перепліталися зі стражданням, втомою та занепокоєнням. Як у житті. А залишилася з цього всього тільки розпорошена по кутках молитва. На стіні ще висить ікона з лампадкою, привезеною аж із Ченстохови. Проте вона почорніла та вже не світить. Обгоріла. Ніде не можна було купити такої лампочки із хрестиком ізсередині... Та й до Ченстохови вже ніхто не їздив...

Свята – це очікування на чудеса, віра у здійснення неможливих речей, а я дуже хотіла би, щоб за моїм столом у новому домі сіли всі ті, хто відійшов, котрим я не встигла сказати вголос найважливішого – наскільки сильно я їх люблю.

Ядвіга DEMCZUK,
учителька польської мови, скерована в Україну
Осередком розвитку польської освіти за кордоном

Що минулий рік нам приніс

Минає ще один рік. «Волинський монітор» пригадує ті найголовніші миті, які змінювали наше життя, змушували плакати й радіти, задумуватися над майбутнім і робити висновки з пережитого.

2014-й видався надзвичайно багатим на різноманітні події, однак чимало з них стали трагічними, пов'язаними з боротьбою за волю, незалежність і демократію в Україні та світі. Російська агресія, підсилення сепаратистів на півдні та сході України призвели до кровопролиття, масових переселень і невітшних явищ в українській економіці.

Євромайдан, падіння режиму Януковича, війна...

Продовження Євромайдану, розстріл мітингувальників загострили до краю ситуацію в Україні. Янукович втік до Росії, звідки продовжував сприяти загостренню конфлікту. Далі – «зелені чоловічки» в Криму, референдум «під дулами автоматів», приєднання півострова до Росії та подібні схеми із захопленням української війни на сході України.

У цій війні, яка вже, схоже, затягується на роки, українці не єдині в протидії злу, що насувається з танками і градами зі Сходу. Чи не найбільшу підтримку надають поляки. У січні 2014 р. в місті-побратимові Луцька пройшов «Люблінський культурний Євромайдан». Сотні люблінян вийшли на вулиці рідного міста, аби продемонструвати солідарність з українцями, а ще – зібрали кошти та необхідні речі для українського Євромайдану.

Лютий 2014-го назавжди запам'ятується нам трагічними днями. Тисячі волинян вийшли на центральний Майдан Луцька, щоб провести в останню путь бійців Небесної сотні – Сергія Байдовського та Василя Мойсея. Квіти й лампадки відтоді стали звичними пам'ятками на Театральному майдані. Вони досі нам нагадують про тих, хто не побоявся протистояти системі ціною власного життя.

21 березня 2014 р. відбулася безпрецедентна подія в новітній історії України. Нове керівництво країни підписало політичну частину

Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Євроінтеграція держави – головна подія, яка підняла мільйони українців на боротьбу з режимом. Проте, схоже, українці тільки почали робити перші дієві кроки на довгій європейській дорозі.

В Україні відбулися позачергові президентські та парламентські вибори. Чи зможе нова політична еліта виправдати очікування свого народу – незалежність, перемоги над бідністю, корупцією та зовнішнім агресором? Оптимістично сподіваємося, вже у 2015-му отримаємо ствердну відповідь.

Дати й події
На початку 2014-го 80-річний ювілей відзначив наш славний земляк, волинський дослідник-краєзнавець, мистецтвознавець, історик Вальдемар Пясецький. Його історично-краєзнавчі праці про древні Луцьк та Волинь вже стали настільними підручниками для кожного, хто цікавиться правитками луцьких будинків та вулиць. Навесні Вальдемар Пясецький представив свою новинку – «Луцьк. Старе місто. Історико-краєзнавчі нариси».

2014-й став Роком Оскара Кольберга, польського етнографа, фольклориста та композитора. У повному зібранні творів митця, яке складається з 86 томів, 36-й носить назву «Волинь».

12 березня Польща відзначала одну з найпам'ятніших дат у своїй новітній історії – 15-річчя вступу в НАТО. Нині все більше українців бажать йти дорогою поляків і також стати членами євроатлантичної спільноти.

Березневі дні стали багатими на культурні події, присвячені 200-річчю від дня народження українського генія – Тараса Шевченка. Приємно, що Великого Кобзаря вшановували не лише в Україні, а й у Польщі. Так, «Волинський монітор» повідомляв про святковий концерт у

rocznicy urodzin ukraińskiego geniusza Tarasa Szewczenki. Miło, że Wielkiego Kobziarza uszanowali nie tylko na Ukrainie, ale i w Polsce. W szczególności «Monitor Wołyński» informował o uroczystym koncercie w Lublinie.

27 kwietnia wszyscy chrześcijanie zachodniego obrządku otrzymali nowe święto, ponieważ w tym dniu kanonizowano dwóch papieży: Jana XXIII oraz Jana Pawła II. Trzy dni później z Polski przyszła smutna wiadomość. Odszedł wybitny współczesny pisarz Tadeusz Różewicz.

Wiosna 2014 roku przyniosła rzymskim katolikom Wołynia nowego przełożonego – biskupa Witalego Skomarowskiego, którego mianowano ordynariuszem Diecezji Łuckiej.

18 maja obchodziliśmy 70-lecie zwycięstwa Polaków na wzgórzu Monte Cassino. Wyczyn polskich żołnierzy miał decydujące znaczenie dla dalszych zwycięstw nad faszyzmem w Europie.

W maju odbyły się uroczystości z okazji 650-lecia założenia Uniwersytetu Jagiellońskiego, jednej z najstarszych wyższych uczelni w Europie. Natomiast latem Polacy obchodzili 25. rocznicę początku wielkiej transformacji, która pozwoliła zerwać z radziecką komunistyczną przeszłością.

W roku 2014 Łuck nawiązał partnerstwo z kolejnym polskim miastem: mer głównego miasta Wołynia Mykoła Romaniuk podpisał umowę partnerską z prezydentem miasta Chełm Agatą Fisz.

16 lipca «Monitor Wołyński» obchodził pięćdziesiątą swoją działalność. Gazeta co dwa tygodnie wychodzi w świat, aby «opowiadać» o najważniejszych wydarzeniach i faktach z życia Ukraińców i Polaków.

1 sierpnia Polska obchodziła 70. rocznicę ważnego wydarzenia – Powstania Warszawskiego. To bardzo tragiczny moment w historii kraju. Podczas II wojny światowej to właśnie Polacy cierpieli największy ucisk z powodu reżimu nazistowskiego i swoim powstaniem pokazali światu pragnienie wolności.

W 2014 roku przypominaliśmy wydarzenia sprzed 100 lat, kiedy rozpoczęła się I wojna światowa, która zabrała miliony istnień ludzkich. To w czasie wojny powstały legiony, dzięki którym stało się możliwe odzyskanie niepodległości przez Polskę.

Jesienią obchodziliśmy jeszcze jedną rocznicę – 150 lecie urodzin «sumienia polskiej literatury», wybitnego pisarza i dziennikarza, Stefana Żeromskiego. W październiku przypominaliśmy wydarzenia sprzed 30 lat – męczeńską śmierć ojca Jerzego Popiełuszki.

Programy, konkursy, projekty

W ciągu roku czytelnicy «Monitora Wołyńskiego» dowiadywali się o szczegółach studiowania w sąsiednim państwie i mogli wziąć udział w licznych konkursach, programach i projektach poświęconych poznawaniu polskiej kultury, historii i języka.

Informowaliśmy o ciekawych projektach: «Być Polakiem», «Wschodnie stypendia», «Stypendium im. Lane’a Kirklanda», «VII Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Polskiej» dla mieszkańców Ukrainy, «Program Stypendialny Rządu RP dla Młodych Naukowców», «Losy mojej rodziny i miejscowości w XX-XXI wieku», «Olimpiada Literatury i Języka Polskiego», «Egzaminy na studia w Polsce ze stypendium Rządu RP dla osób polskiego pochodzenia», «XXIV Wschodnia Szkoła Letnia w Warszawie», «Stypendium im. Profesora Stanisława Tołpy dla studentów i naukowców», «Study in Wrocław», «Semper

Polonia», «Biało-czerwone ABC», «Program stypendialny im. Stefana Banacha», «Letnia szkoła języka polskiego», «Polsko-Kanadyjski Program Wsparcia Demokracji», «VIII Dziecięco-Młodzieżowy Festiwal Polskiej Piosenki w Łucku «Polskie Kwiaty».

Pamięć

Pamięć o naszej historii jest szansą na stworzenie godnej przyszłości. «Monitor Wołyński» informował czytelników o historii klasztoru Świętej Trójcy (wieś Werbka w rejonie kowelskim), czeskiej szkole w Łucku, kościele i cmentarzu w Klewaniu, dawnym kościele luteranśkim w Rożyszczu etc.

Szczególnie głośno było o znalezisku w Klewaniu, gdzie odkryto dawny polski cmentarz. Nowe fakty świadczą, że mogą być tam także pochówki Czechów i Austriaków. Oznacza to, że w przyszłości nasze narody będą musiały odnowić kolejny zabytek, «zadeptany przez obojętność władzy radzieckiej na Ukrainie.

Wrzesień 2014 roku przypomniał nam o tragicznych latach, jakie nasze narody przeżyły pod presją komuny. We Włodzimierzu Wołyńskim odbył się uroczysty pogrzeb, z wojskowymi honorami, 1494 ofiar radzieckich zbrodni. Symboliczne pogrzebanie dziesiątków trumien ze szczątkami kobiet, dzieci i polskich żołnierzy to kolejny symbol pamięci o zaginionych i chwila dla refleksji o naszej przeszłości.

Święta i spotkania

Najważniejsze, że w ciągu roku potrafilśmy zachować to co istotne – wspólne świętowanie, upamiętnienie historycznych dat, obchody ważnych dla naszych narodów rocznic. Przedstawiciele różnych narodowości i wyznań wspólnie śpiewali w czasie tradycyjnego corocznego koncertu świątecznego «Hej, kołedo-kołjado». W Krzemieńcu zorganizowano wspólny polsko-ukraiński «Wertep» (szopkę – tłum.). W marcowych dniach w Łucku odbył się Międzynarodowy Dzień Poezji.

W maju 2014 roku w Łucku obchodzono Dzień Europy, a także Dni Kultury Polskiej. Majowe uroczystości także były związane z 223 rocznicą Konstytucji 3 maja – pierwszą w Europie, a drugą na świecie konstytucją.

Kolejne Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa na polsko-ukraińskiej granicy nie tylko zbliżyły do siebie społeczności ukraińskiej wsi Adamczuki oraz polskiej wsi Zbereże, ale także licznych gości tradycyjnego już festiwalu.

Potrójne święto obchodzono niedawno w Ostrogu – 25. rocznica rocznicy odrodzenia parafii rzymskokatolickiej, 20. rocznica działalności Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Ostrogskiej i 20. rocznica ukazania się pierwszego numeru polsko-ukraińskiego czasopisma «Wołanie z Wołynia».

Na zakończenie dodamy, że w 2015 roku nasze wydanie wkracza z nową rubryką «Ocaleni od zapomnienia». Ma ona stać się swoistym upamiętnieniem obywateli II RP, którzy w latach 1939–1941 przeżyli piekło radzieckich tortur. Pomysłodawcą rubryki została pracownica Państwowego Archiwum Obwodu Rówieńskiego Tetiana Samsoniuk. Materiały rubryki opracowywane są według archiwalno-śledczych akt, które znajdują się w zasobach «Zarządu Komitetu Bezpieczeństwa Państwowego URRS» w obwodzie rówieńskim (1919–1957)». Będziemy wdzięczni, jeżeli odezwą się krewni i bliscy osób, którym poświęcona jest ta rubryka lub ci nasi Czytelnicy, którzy posiadają o nich dodatkowe informacje.

Wiktor JARUCZYK

Люблін.

27 квітня усі християни західного обряду отримали нове свято, адже саме в цей день було канонізовано одразу двох пап – Яна XXIII та Яна Павла II. А трьома днями раніше з Польщі надійшла сумна звістка. Не стало видатного письменника сучасності Тадеуша Ружевича.

Весна 2014-го принесла римо-католикам Волині нового керівника – єпископа Віталія Скомаровського призначили ординарієм Луцької дієцезії.

18 травня святкували 70-річчя від моменту, коли поляки здобули пагорб Монте-Кассіно, встановивши там національний прапор. Подвиг польських солдатів мав вирішальне значення для подальших перемог над фашизмом у Європі.

У травні відбулися урочистості з нагоди 650-річчя зародження одного з найстаріших університетів Європи – Ягеллонського. Натомість улітку поляки відзначали 25-річчя початку великих перетворень, які дозволили порвати з комуністичним радянським минулим.

У 2014-му Луцьк поріднився з черговим польським містом: мер обласного центру Волині Микола Романюк підписав договір про співпрацю з керівником міста Холм Агатою Фіш.

16 липня «Волинський монітор» відзначив перше п’ятиріччя діяльності. Кожні два тижні видання виходить у світ, аби «розповідати» про найважливіші події та факти з життя українців та поляків.

1 серпня Польща відзначала 70-річчя Варшавського повстання. Це важлива подія в історії країни. Під час Другої світової війни саме полякам довелося найбільше терпіти гніт нацистського режиму. Своїм повстанням вони продемонстрували волю до власної свободи.

У 2014-му ми пригадали події 100-літньої давнини, коли розпочалася Перша світова війна, яка забрала мільйони життів. Вона принесла в польську історію ще одну важливу сторінку – створення легіонів, завдяки котрим пізніше стало можливим відновлення незалежності Польщі.

Восени відзначали ще одну пам’ятну дату – 150-річчя від народження «сумління польської літератури», видатного письменника й журналіста Стефана Жеромського. У жовтні ми пригадали подію 30-річної давнини – мученицьку смерть отця Єжи Попелушка.

Програми, конкурси, проекти

Упродовж року читачі «Волинського монітора» дізнавалися про особливості навчання в сусідній державі та могли взяти участь у численних конкурсах, програмах і проектах, присвячених пізнанню польської культури, історії та мови.

Ми повідомляли про цікаві проекти, зокрема «Вуц Polakiem», «Східні стипендії», «Стипендія імені Лейна Кіркlanda», «VII декламаторський конкурс польської поезії і прози для мешканців України», «Стипендійна програма Уряду РП для молодих науковців», «Долі моєї сім’ї та місцевості в XX–XXI століттях», «Олімпіада з польської літератури та мови», «Іспити для навчання зі стипендією Республіки Польща для осіб польського походження», «XXIV літня східна школа у Варшаві», «Стипендія імені Професора Станіслава Толпи для студентів і науковців», «Програма Study in Wrocław», «Стипендія Semper Polonia», «Біло-червоне ABC», «Стипендійна програма імені Стефана Банаха», «Літня школа польської мови», «Польсько-канадська програма підтримки демократії», «VIII

Міжнародний дитячо-молодіжний фестиваль польської пісні в Луцьку «Польські квіти».

Пам’ять

Пам’ять про нашу історію – шанс на будівництво гідного майбутнього. «Волинський монітор» повідомляв своїх читачів про монастир Святої Трійці (село Вербка на Ковельщині), чеську школу в Луцьку, костел та цвинтар у Клевані, древню кірху в Рожищі тощо.

Особливого розголосу набула знахідка в Клевані – було відкрито старовинний польський цвинтар. Нові факти свідчать, що там можуть бути поховані також чехи й австрійці. Отже, в майбутньому нашим народам ще доведеться відновлювати чергову пам’ятку, «загублену» байдужістю радянського правління в Україні.

Вересень 2014-го нагадав нам про трагічні роки, які прожили наші народи під радянським гнітом. У Володимирі-Волинському відбулося урочисте поховання з військовими почестями 1494 жертв радянських злочинів. Символічне погребіння десятків труп із рештками жінок, дітей та польських солдатів – черговий символ пам’яті про загиблих і момент для того, щоб роздумувати над нашим майбутнім.

Свята й зустрічі

Найважливіше, що упродовж року ми змогли зберегти найголовніше – спільні святкування, відзначення пам’ятних днів, вшанування важливих для наших народів річниць. Представники різних національностей та віросповідань гуртом співали під час традиційного щорічного різдвяного концерту «Hej, kołedo – kołjado». У Кременці провели спільний польсько-український «Вертеп». У березневі дні в Луцьку відбувся Міжнародний день поезії.

У травні 2014 р. в Луцьку святкували День Європи, а також Дні польської культури. Травневі урочистості були також пов’язані з 223-ю річницею Конституції 3-го травня – другою у світі конституцією.

Чергові Європейські дні добросусідства на польсько-українському прикордонні не тільки зблизили громади українського села Адамчуки та польського села Збереже, а й численних гостей фестивалю, який вже став традиційним.

Одразу три свята пройшли нещодавно в Острозі – 25-річчя відновлення Римо-католицької парафії, 20-річчя діяльності Товариства польської культури Острозької землі та 20-річчя від дня виходу першого номера польсько-українського часопису «Волення з Волині».

На завершення додамо, що у 2015-й наше видання входить із новою рубрикою – «Повернуті із забуття». Вона має на меті пригадати тих громадян Польщі, які в 1939–1941 рр. пройшли через пекло радянських катівень. Ініціатором рубрики стала працівниця Державного архіву Рівненської області Тетяна Самсонюк. Вона опрацює матеріали за архівно-слідчими справами, що зберігаються у фонді «Управління Комітету державної безпеки УРСР по Рівненській області (1919–1957 рр.)». Надіємось, що рубрика допоможе не тільки більше дізнатися про цю сторінку історії, але й дозволить родичам та близьким тих, хто пройшов через радянські табори, дізнатися більше про їхні долі.

Віктор ЯРУЧИК

Spotkanie opłatkowe w Łucku

Według katolickiego zwyczaju, w Łucku w ubiegłym tygodniu, odbyło się uroczyste spotkanie opłatkowe.

Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku pani Beata Brzywczy zaprosiła do siedziby placówki dyplomatycznej wszystkich tych, z którymi współpracowała w ciągu całego roku. Byli to przedstawiciele władz obwodowych i miejskich, działacze kulturalni i polityczni, duchowieństwo, członkowie stowarzyszeń polskich Wołynia, Rówieńszczyzny, Tarnopolszczyzny. Pani Konsul podziękowała wszystkim obecnym za współpracę, życzyła spokoju i sukcesów w nowym 2015 roku. Katolicy i prawosławni odmówili wspólne modlitwy

i zaśpiewali kolędę pod przewodnictwem ordynariusza diecezji łuckiej, księdza biskupa Witalija Skomarowskiego.

Wszyscy obecni byli jednomyślni w tym, że w trudnych dla Ukrainy i całej Europy czasach powinniśmy się jednoczyć w pragnieniu życia w prawdzie na rzecz wolnej i demokratycznej przyszłości. W przededniu największych świąt chrześcijańskich podobne spotkania stały się już tradycją.

MW

У Луцьку ділилися оплатком

Відповідно до католицького звичаю минулого тижня в Луцьку, напередодні Різдва Христового, поділилися оплатком.

Генеральний консул Республіки Польща в Луцьку Беата Бживчи запросила до приміщення дипломатичної установи тих, із ким доводилося зустрічатися впродовж усього року. А це представники обласних та міських органів влади, культурні та політичні діячі, духовенство, члени польських товариств Волині, Рівненщини та Тернопільщини. Генеральний консул подякувала всім присутнім за співпрацю й побажала миру та успіхів у новому 2015-му році. Католики та православні прочитали спільні молитви,

заспівали колядку під проводом єпископа-ординарія Луцької дієцезії Віталія Скомаровського.

Усі присутні були єдиними в тому, що в нелегкі для України та всієї Європи часи ми повинні бути єдиними в прагненні жити праведно заради вільного та демократичного майбутнього. Напередодні найбільших християнських свят подібні зустрічі вже стали традиційними.

ВМ

Jasełka w Kowlu

W ten przedświąteczny czas mówimy o pokoju i o zgodzie. Przed nami święta Bożego Narodzenia, więc jak co roku w Kowlu, w środowisku polskim odbyło się wspólne dzielenie opłatkiem wigilijnym.

Najpierw gospodarze; członkowie TKP, dzieci i rodzice oraz goście z Towarzystwa Miłośników Wołynia i Polesia uczestniczyli we mszy świętej, którą celebrował ks. Tadeusz.

Następnie wszyscy przeszli do salki katechetycznej w podziemiach kościoła. Po poświęceniu opłatków wigilijnych i pokarmu, uczniowie Szkoły Polskiej przedstawili Jasełka. Przypomnijmy, że te nasze współczesne przedstawienia wydarzeń o narodzeniu Jezusa wzorowane są na średniowiecznych misteriach franciszkańskich. Uważa się, że to właśnie św. Franciszek wystawił takie przedstawienie w roku 1223 w Greccio. Nazwa – Jasełka – wywodzi się od starego polskiego słowa jasło, które oznacza żłób.

W widowisku w Kowlu nie zabrakło diabła i śmierci, którzy zabrali okrutnego Heroda. Maryja urodziła Jezusa w ubogiej stodole, dary przynieśli jej pasterze i trzej królowie. Aniołowie zstąpili z nieba, zaświeciła gwiazda betlejemka. Uczniowie wykonali wiele polskich kolęd i pastorałek, wśród nich «Śniegu cieniutki opłatek» Andrzeja Sikorowskiego, w którym «kot podaje psu łapę» na zgodę.

Po występie zabrał głos prezes TMWiP pan Stanisław Senkowski. Życzył wszystkim Radosnych Świąt i przekazał dar dla Szkoły Polskiej – wzmacniacz z dwoma mikrofonami, książki dla dzieci i starszych, tusze do drukarki, maskotki dla dzieci i świąteczne prezenty dla występujących na scenie.

Następnie wszyscy przełamali się opłatkami i złożyli sobie życzenia na święta. Powtarzały się słowa pokój, spokój, zdrowie i

radość.

Prezes TKP z Kowla pan Waclaw Herka dziękował wszystkim uczestnikom i życzył im Wesołych Świąt Bożego Narodzenia. Szczególnie podziękował gościom za przekazane dary, a uczniom za wysiłek włożony w przygotowanie występu, strojów, różnych kolęd i pastorałek.

Wiesław Pisarski
Nauczyciel delegowany do pracy dydaktycznej za granicą
Przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą

Вертеп у Ковелі

У цей передсвятковий час ми говоримо про мир і злагоду. Незабаром свято Різдва Христового, отже, як і щороку, в Ковелі у польському середовищі взаємно ділилися оплатком.

містерій францисканців. Вважається, що саме Святий Франциск представив таке дійство у 1223 р. в містечку Греччіо. Такі вертепи польською називають «яселка». Це слово походить від старого польського слова «jasło», яке означає «жолоб».

У виставі в Ковелі були також Чорт і Смерть, які забрали жадливого Ірода. Марія народила Ісуса в бідній stodole, дари їй принесли пастухи та три королі. Ангели зійшли з неба, засіяла Віфлеємська зірка. Учні виконали багато польських колядок, а також щедрівку «Снігу тоненький оплаток» Анджея Сікоровського, в якій «кіт подає собаці лапу» на знак згоди.

Після виступу до присутніх звернувся голова ТШВіП Станіслав Сенковський, побажавши всім радісних свят, і передав дарунки для польської школи – підсилювач із двома мікрофонами, книжки для дітей і дорослих, фарбу для принтера, м'які іграшки малюкам і святкові подарунки для тих, хто виступав на сцені.

Згодом усі поділилися оплатком і з нагоди свята побажали один одному миру, спокою, здоров'я й радості.

Голова ТПК у Ковелі Вацлав Герка подякував усім за присутність і побажав веселого свята Різдва Христового. Особливу вдячність висловив гостям за передані подарунки, а учням за зусилля, вкладені в приготування костюмів для виступів, костюмів і різних колядок та щедрівок.

Веслав ПІСАРСЬКИЙ,
учитель польської мови, скерований в Україну
Осередком розвитку польської освіти за кордоном

Misterium Bożego Narodzenia

W Polsce święta Bożego Narodzenia przeżywane są w wyjątkowy sposób, bo rodzinnie i z zachowaniem tradycji. Ich atmosferę można było już odczuć 5 grudnia na corocznym festiwalu kultury polskiej Misterium Bożego Narodzenia.

Uroczystego otwarcia dokonała pomysłodawczyni i organizatorka spotkania pani Switłana Zinczuk, Prezes Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie im. Gabrieli Zapolskiej. Powitała ona uczestników festiwalu i honorowych gości: Konsul RP w Łucku panią Dorotę Dmuchowską, panią Oksanę Czuchnową, metodyka Łuckiej Miejskiej Rady i gospodarza tego przedsięwzięcia pana Oleksandra Myszkowca, dyrektora Łuckiego Gimnazjum Nr 4 im. Modesta Lewickiego. Goście w swoich wystąpieniach podkreślali, że Misterium Bożego Narodzenia przyczynia się do poznawania kultury i tradycji polskiej, jak i do doskonalenia języka polskiego oraz życzyli udanych występów i wyłącznie pozytywnych przeżyć.

Młodzi artyści z 13 łuckich szkół, w których prowadzi się naukę języka polskiego, i z Towarzystwa «Barwy Kresowe» zaprezentowali na scenie gimnazjum montaż literacko-muzyczny i teatralne, tematycznie związane ze św. Mikołajem, Bożym Narodzeniem i Nowym Rokiem. Każda grupa wykonywała kolędy, recytowała wiersze, przedstawiała jasełka i składała widzom życzenia wyłącznie w polskim języku. Uczniowie stanęli przed wielkim wyzwaniem, bo to i występ na scenie, i w obcym języku, i trema, ale doskonale sobie z tym poradzili. Występy przyniosły wszystkim wiele zadowolenia, a każda grupa prezentowała coś nowego.

Każdy występ był profesjonalnie przygotowany, łącznie ze strojami i rekwizytami. Dobór repertuaru był interesujący, a utwory dobrze interpretowane. Na zakończenie spotkania Anna Nehodiuk zaśpiewała nastrojową pastorałkę «Jezusek czuwa».

Dzieci bawiły się wspaniale, dzieląc z widzami swoją radością. Taką atmosferę zawdzięcza się sprawnej organizacji i prowadzącej program pani Alinie Peniszczyk.

Każdy z artystów, jako podziękowanie

otrzymał dyplom i słodczyce, bowiem 6 grudnia obchodzi się tradycyjnie w Polsce Mikołajki. Nagrodzono także trud pań nauczycielek języka polskiego, które przygotowywały dzieci do Misterium Bożego Narodzenia, ponieważ bez ich pracy i zaangażowania, taka impreza byłaby niemożliwa. Wielkie brawa od publiczności otrzymał za rolę Świętego Mikołaja Pan Witalij Józefowicz.

Pani Alina Peniszczyk, nauczycielka języka polskiego pożegnała uczestników festiwalu wierszem polskiego poety-księdza Jana Twardowskiego «Dlaczego jest święto Bożego Narodzenia?».

Jadwiga DEMCZUK,
nauczycielka języka polskiego delegowana
przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą

Містерія Різдва Христового

У Польщі святкування Різдва відбувається по-особливому, тому що це сімейне свято, яке відзначається традиційно. Його атмосферу можна було відчуті вже 5 грудня на щорічному фестивалі польської культури «Містерія Різдва».

кладається польська мова, а також із товариства «Барви Рубежів» представили на сцені гімназії літературно-музичні й театральні дійства, що були тематично пов'язані зі Святим Миколаєм, Різдвам і Новим роком. Кожна група виконувала колядки, читала вірші, представляла вертеп і вітала глядачів польською мовою. Для учнів це було непростим завданням через переживання й тремтіння від виступів на сцені та ще й іноземною мовою. Але вони добре справилися. Номери викликали у всіх приємні враження, окрім того, кожна група представила щось нове.

Кожен виступ був професійно підготовлений, включно з костюмами та реквізитом. Репертуар учасників був цікавий, і вони добре інтерпретували твори. Наприкінці зустрічі Анна Негодюк виконала різдвяну пастораль «Jezusek czuwa».

Діти гарно розважалися та ділилися своєю радістю з глядачами. Така атмосфера панувала завдяки добрій організації та ведучій програми Аліні Пеніщук.

Кожен з артистів на знак подяки отримав відзнаку й солодоші, оскільки 6 грудня в Польщі традиційно відзначається свято Миколая. Нагороди отримали також учителі польської мови, які підготували дітей до «Містерії Різдва», адже без їхньої праці та відданості такий захід був би неможливим. Гучні оплески від глядачів отримав Віталій Юзефович за виконання ролі Святого Миколая.

Ведуча заходу Аліна Пеніщук попросилася з учасниками фестивалю віршем поета-ксьондза Яна Твардовського «Чому існує свято Різдва?» («Dlaczego jest święto Bożego Narodzenia?»).

Ядвіга ДЕМЧУК,
учителька польської мови, скерована в Україну
Осередком розвитку польської освіти за кордоном

Урочисте відкриття провела автор ідеї та організатор зустрічі пані Світлана Зінчук, голова Спілки вчителів-полоністів України імені Габрієлі Запольської. Вона привітала учасників та почесних гостей фестивалю, зокрема консула Польщі в Луцьку Дороту Дmuchowsку, методиста Луцької міської ради Оксану Чухнову й господаря цього заходу директора Луцької гімназії № 4 імені Модеста Левицького Олександра Мишковця. Гості у своїх виступах підкреслили, що «Містерія Різдва» сприяє пізнанню польської культури та традицій і вдосконалює володіння польською мовою, а також побажали успішних виступів і тільки позитивних вражень.

Молоді артисти з 13 луцьких шкіл, де ви-

6 grudnia między rokiem 345 a 352 zmarł biskup Mikołaj w Myrze. Gdy umierał na niebie ukazali się anieli i śpiewali na jego cześć. Niebawem został świętym.

Święty Mikołaj, którego ikony znamy między innymi z plenerów i szkół letnich w Zamłyniu u księdza Jana Burasa, zawsze pomagał biednym, pokrzywdzonym przez los. Jego relikwie spoczywają w Bari – mieście nad Adriatykiem.

Św. Mikołaj jest też ulubieńcem dzieci ponieważ zawsze według kalendarza gregoriańskiego 6, a według kalendarza juliańskiego 19 grudnia przynosi dzieciom prezenty. Jak co roku dzieciom w Towarzystwie Kultury Polskiej w Kowlu przyniósł prezenty o godzinie 15.00 w Szkole Polskiej.

Świątemu Mikołajowi pomagała śnieżynka

Alina Stadnyk – uczennica grupy dorosłych. W roli śnieżynki wystąpiły także Waleria, Oksana i Ira. Do grupy pomocników Mikołaja dołączył też Jurij.

Były piosenki i wiersze, sesja zdjęciowa ze św. Mikołajem, dużo radości, słodyczy i śmiechu. Prezes TKP w Kowlu p. Wacław Herka zaprosił wszystkich na Jasełka 2014 na 14 grudnia do salki katechetycznej pod kościołem św. Anny.

Wiesław PISARSKI,
nauczyciel skierowany do pracy dydaktycznej za granicę
przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą

Święty Mikołaj w Szkole Polskiej w Kowlu

Святий Миколай у польській школі в Ковелі

6 грудня між 345 i 352 роком нашої ери в Мирі помер єпископ Миколай. Коли він помирав, на небі з'явилися ангели й заспівали на його честь. Незабаром він став святим.

Святий Миколай, ікони із зображенням якого відомі нам, зокрема з літніх шкіл у Замлинні в ксьондза Яна Бурса, завжди допомагав бідним та знедоленим. Його мощі спочивають у Барі – місті на Адриатичному морі.

Діти люблять Святого Миколая, оскільки він завжди приносить їм подарунки. За григоріанським календарем він робить це 6 грудня, а за юліанським – 19 грудня. Як і щороку, дітям із Товариства польської культури в Ковелі Миколай приніс подарунки до польської школи о 15.00 год.

Святому Миколаю допомагала сніжинка

Аліна Стадник – учениця старшої групи, а помічниками були її друзі з тієї ж групи сніжинки Валерія, Оксана, Ірина та сніжок Юрій.

Були пісні та вірші, фотосесія зі Святим Миколаєм, багато радості, сміху та солодощів. Голова ТПК у Ковелі Вацлав Герка запросив усіх 14 грудня 2014 р. на різдвяний вертеп до класу, що знаходиться біля костелу Святої Анни, для вивчення катехізису.

Веслав ПІСАРСЬКИЙ,
учитель польської мови, скерований в Україну
Осередком розвитку польської освіти за кордоном

Święto Mikołaja w Tarnopolu Свято Миколая в Тернополі

6 grudnia uczniowie szkoły języka polskiego przy Polskim Towarzystwie Kulturalno-Oświatowym w Tarnopolu gościli Świętego Mikołaja.

6 грудня до учнів школи польської мови при Тернопільському польському культурно-освітньому товаристві завітав Святий Миколай.

W szkole zebrało się około 130 uczniów i ich rodzice. Na gości w klasie czekała już ozdobiona choinka, a pod nią prezenty. Nauczycielka języka polskiego pani Nadia Uliasz, najpierw opowiedziała historię o Świętym Mikołaju, a następnie dzieci zwołały go. Gdy się zjawił recytowały mu wiersze, śpiewały piosenki, grały na różnych instrumentach muzycznych i rysowały na tablicy. Wszyscy uczniowie uczestniczący w imprezie otrzymali prezenty.

Lida BILECKA,
Biblioteka Polskiego Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego w Tarnopolu

У школі зібралися близько 130 учнів та їхні батьки. У класі на гостей чекала прикрашена ялинка й подарунки під нею. Учителка польської мови пані Надія Улішак розповіла про Святого Миколая. Потім діти разом покликали його і, коли Святий Миколай прийшов, із радістю розказували йому вірші, співали пісні, грали на різних музичних інструментах, малювали на дошці. Усі учні, котрі брали участь у святі, отримали подарунки.

Ліда БІЛЕЦЬКА,
бібліотека Польського культурно-освітнього товариства в Тернополі

Jubileusz chóru «Wołyńskie Panie»

20 grudnia 2014 roku chór «Wołyńskie Panie» obchodzi 10-lecie swojego istnienia. Chór działa przy Towarzystwie Polskiej Kultury im. Tadeusza Kościuszki w Łucku. W tym dniu odbędzie się uroczysty koncert dla członków TPK.

Od momentu powstania chóru, kierownikiem jest Tamara Hranowska. To dzięki jej inicjatywie udało się zebrać wokół niej miłośników piosenki. Chcę podziękować Panu Mikołajowi Jakymczukowi, akompaniatorowi i członkom chóru i życzyć, aby byli w stanie długo jeszcze pracować. To niezwykli ludzie, a każdą piosenkę śpiewają od serca.

Prezes TPK Pani Nina Poremska podkreśla, że «Wołyńskie Panie» już od 10 lat pielęgnują i dbają o zachowanie ukraińskich i polskich tradycji, a jak długo będzie brzmiała polska i ukraińska piosenka, tak długo Ukraina i Polska, będzie żyła w przyjaźni.

Chór bierze aktywny udział w kulturalnym życiu Łucka, uświetnia swoimi występami różne uroczystości w TPK im. T. Kościuszki, jak również uczestniczy w świętach Kościoła i pomaga w jego działalności.

Repertuar chóru posiada ponad 50 utworów o różnorodnej tematyce. Towarzystwo sprzyja licznym występom chóru, za jego środki zostały zakupione stroje.

To pierwszy tak ważny jubileusz dla chóru «Wołyńskie Panie», ale jego członkowie są przekonani, że nie ostatni. Najbliższe plany? To nagrywanie nowej płyty i występy na żywo.

Raisa JANIUK

*Zachód słońca
siwizna już srebrzy skronie
a starość młoda
już puka w okno.
Lata...
Iecą jak klucz żurawi.
Tylko żurawie powracają
a czas niestety...
Zmienia się życie, myśli, normy,
poglądy
zmieniają i ludzie
a jednak ludzie i wspomnienia...
takie jak wczoraj...
Słońce znika za horyzontem
a dusza jak kiedyś młoda.
Nie dają się jej zestarzeć
moje przyjaciółki
piosenki...*

Ювілей хору «Волинські пані»

20 грудня 2014 р. 10-річний ювілей відзначає хор «Волинські пані», що діє при Товаристві польської культури імені Тадеуша Костюшка. Його учасники відзначатимуть цю подію в колі членів ТПК, приготувавши для них святковий концерт.

Незмінний керівник та диригент аматорського хору Тамара Грановська зізнається, що їй вдалося зібрати довкола себе однодумців і справжніх любителів пісні: «Хочу подякувати концертмейстеру Миколі Якимчуку, учасникам хору та побажати, щоб вони завжди залишалися здоровими, щоб була можливість зріцати. Ці люди кожну пісню пропускають через серце, щоби глядач отримував задоволення».

«Ось уже 10 років поспіль хор «Волинські пані» ретельно зберігає й примножує українські та польські традиції», – переконана голова товариства Ніна Поремська. Каже, поки лунають українські й польські пісні, доти в мирі, дружбі та злагоді житимуть Україна та Польща.

Хор «Волинські пані» бере активну участь у житті Луцька, виступає на урочистих заходах у товаристві, підтримує діяльність костелу. У репертуарі колективу більше півсотні пісень різної тематики.

До речі, товариство імені Костюшка всіляко сприяє хору, зокрема допомагає в гастрольній діяльності. Також за кошти товариства були закуплені концертні костюми.

Ювілей перший але, переконані «Волинські пані», далеко не останній. Найближчі плани – це запис нового диску та, звичайно, виступи.

Paica ЯНЮК

Ocaleni od zapomnienia: Helena Bańkowska

Повернуті із забуття: Олена Баньковська

Polacy biorący udział w wojnie bolszewicko-polskiej w latach 1919–1921 są bezwarunkowymi bohaterami narodu polskiego. Jednak władze radzieckie wkroczywszy 17 września 1939 r. na tereny Ukrainy Zachodniej i uzyskawszy możliwości wyrównania rachunków po przegranej wojnie, zupełnie inaczej oceniły ich patriotyzm.

Поляки, котрі брали участь у більшовицько-польській війні 1919–1921 рр., – незаперечні герої для польського народу. Однак, зовсім іншу оцінку їхньому патріотизмові дала радянська влада, увірвавшись на територію Західної України 17 вересня 1939 р. і отримавши можливість поквитатися за програну війну.

Zarys historyczny o Helenie Bańkowskiej jest przykładem polityki radzieckiego reżimu totalitarnego wobec Polaków walczących z bolszewikami w wojnie w latach 1919–1921.

Helena Bańkowska urodziła się w 1893 roku we wsi Jasinec, wówczas to włość dubrowicka w powiecie sarneńskim. Rodzina Bańkowskich posiadała trzy dziesięciny roli, w wolnym czasie ojciec zajmował się stolarką. Niestety, z powodu trudnej sytuacji finansowej w rodzinie, Helena nie uzyskała wykształcenia podstawowego. Od młodości musiała pracować u różnych pracodawców jako służąca, w tym u ks. Żmijewskiego w miasteczku Dubrowica. W 1919 r., w czasie trudnej sytuacji wojennej pomógł na Helenie przeprowadzić się do Lublina, gdzie, jego zdaniem, było łatwiej znaleźć pracę. Jednak nadzieje dziewczyny na uzyskanie pracy były daremne. Mieszkała i odżywała się u znajomych księżda, zdając sobie sprawę, że nie może długo nadużywać ich gościnności.

Wówczas w Lublinie tworzone Legion Kobiet, który bezpośrednio podlegał administracji lokalnej policji. Wszystkie kobiety pełniące służbę w Legionie nosiły wojskowe stroje, co przyciągało uwagę innych. Pewnego razu, po spotkaniu na ulicy młodych legionistek, Helena postanowiła dołączyć do tej formacji i już po kilku dniach w gronie 30 osób wyruszyła do Warszawy do centrum szkoleniowego. Służba w Legionie zakładała podpisanie zobowiązań, według których dziewczyna miała służyć bez przerwy przez 6 miesięcy. Po niedługim szkoleniu wraz z innymi 150 dziewczynami z całej Polski, Helena Bańkowska otrzymała mundur wojskowy, broń (pistolet «Browning») i rozpoczęła służbę, która polegała na zachowaniu prawa i porządku na ulicach miasta, straży na ważnych obiektach strategicznych, takich jak stacja kolejowa czy magazyny amunicji, oraz dyżury na posterunkach policyjnych.

Po trzech miesiącach sumiennej służby otrzymała urlop i pojechała do Dubrowicy, gdzie w tym czasie stał 10. Pułk Piechoty 4. Dywizji Strzelców i Żandarmeria Polowa Wojska Polskiego. Po zapoznaniu się z komendantem tej jednostki, Helena Bańkowska otrzymała propozycję zostania konfidentem wywiadu polskiego. Po złożeniu niezbędnego wniosku o transfer, dziewczyna otrzymała listę swoich obowiązków: miała szukać nielegalnej broni u lokalnej ludności, walczyć z nielegalnym pędzeniem bimbru, odnajdywać prywatnych przedsiębiorców, którzy rezygnowali z dopiero wprowadzonej waluty polskiej i in. Po wysokiej ocenie pracy Heleny, przełożeni sztabu generalnego postanowili wysłać ją na stację kolejową w Olewsku i Biełokorowiczach, na tyły Armii Czerwonej w celu określenia składu ilościowego jednostek wojskowych przeciwnika. Jednak 5 czerwca 1920 r. Pierwsza Armia Konna S. Budionnego przełamała polską obronę. Szybki rozwój wydarzeń na froncie przeszkodził dziewczynie w wykonaniu zleconego zadania. Wraz z innymi żołnierzami została ewakuowana do Warszawy.

Oficjalnie Helena była zatrudniona w jednym z warszawskich szpitali wojskowych, jednak, jak zapewniają jej koledzy w służbie, kobietę niejednokrotnie wysyłano jako wywiadowczynię na front, na tyły Armii

Czerwonej. Podczas tych akcji przebiegała się w stare wiejskie ubranie i łapcie.

Po zakończeniu działań wojennych, podobnie jak większość rezerwistów, wywiadowczyni wróciła do zwykłego trybu życia. Przyjechała do Dubrowicy i pracowała jako gospodyni w domu ks. Żmijewskiego. Opiekowała się ojcem, który w 1940 roku kończył 90 lat. Zauważmy, że w latach 1922–1923 za uczciwą służbę w Legionie Kobiet i wywiadzie Helena Bańkowska została odznaczona krzyżem i medalem «Polska Swojemu Obrońcy».

W chwili okupacji Wołynia przez władze radzieckie 17 września 1939 r. Bańkowska była właścicielką kina w Dubrowicy. Przynosiło ono dochód 5 tys. złotych rocznie. Kino obsługiwali trzej pracownicy, co radzieccy funkcjonariusze potraktowali jako wyzysk pracy najemnej.

5 stycznia 1940 r. NKWD w Żytomierzu zaarrestowało Helenę Bańkowską. Najpierw ją trzymano w więzieniu NKWD w tym mieście, a następnie przeniesiono do więzienia w Równem. Według postanowienia szczególnego posiedzenia NKWD ZSRR z dnia 7 czerwca 1941 r. «za walkę przeciw ruchowi rewolucyjnemu, ukazaną na tajemnym stanowisku» Helenę Bańkowską skazano do pięciu lat zesłania do Kraju Krasnojarskiego. Jednak w sprawie dochodzenia śledczego pozostał przypis, że kobieta odbywała karę w obozie «Sewwostlag» (skrót z języka rosyjskiego – Północno-Wschodni Poprawczy Obóz Pracy).

Losy Heleny Bieńkowskiej pozostają nieznanne. Według postanowienia Równieńskiej Prokuratury Obwodowej z dnia 9 sierpnia 1989 r., podlegała ona działaniu art.1 Dekretu Prezydium Rady Najwyższej ZSRR wydanego w dniu 16 stycznia 1989 r. «O dodatkowych środkach w odnowieniu sprawiedliwości wobec ofiar represji w latach 30-40. i na początku lat 50.».

Tetiana SAMSONIUK

Історичний нарис про долю Олени Антонівни Баньковської – приклад політики радянського тоталітарного режиму щодо поляків, що воювали з більшовиками у війні 1919–1921 рр.

Олена Баньковська народилася в 1893 р. у селі Ясинець Дубровицької волості Сарненського повіту. Родина Баньковських володіла трьома десятинами землі, у вільний час батько столарював. На жаль, через важке фінансове становище родини Олені не вдалося отримати початкової освіти. З юного віку дівчина була змушена працювати хатньою робітницею в різних роботодавців, зокрема й у ксьондза Змієвського в містечку Дубровиця. У 1919 р., під час складної військової ситуації, останній допоміг Олені виїхати до Любліна, де, на його думку, було простіше знайти роботу. Проте надії дівчини на працевлаштування виявилися марними, вона мешкала й харчувалася у знайомих священика, розуміючи, що не може довго зловживати їхньою гостинністю.

На той час у Любліні укомплектовувався жіночий легіон (Легіон кобет), безпосередньо підпорядкований місцевому поліційному управлінню. Усі жінки-службовці легіону носили військову форму, що привертало увагу людей. Одного разу, зустрівши на вулиці молодих легіонерок, Олена вирішила приєднатися до цього формування й уже через кілька днів у складі 30 новобранок відправилася до Варшави в центр підготовки. Служба в легіоні передбачала підписання зобов'язання, за яким дівчина мала відслужити безперервно не менше шести місяців. Після нетривалого навчання разом з іншими 150 дівчатами з усієї Польщі Олена Баньковська отримала обмундирування і зброю (pistolet «Braunінг») та приступила до виконання службових обов'язків, що полягали в підтримці правопорядку на вулицях міста, несенні варті на важливих стратегічних об'єктах, як то залізниця чи склади боєприпасів, та чергуванні на поліційних постах.

Через три місяці сумлінної служби вона отримала відпустку й поїхала до Дубровиці, де на той час квартирувався 10-й піхотний полк 4-ї стрілецької дивізії та польова жандармерія Війська Польського. Познакомившись із комендантом останньої, Олена Баньковська одержала пропозицію стати конфідентом польської розвідки. Оформивши необхідні клопотання про переведення, дівчина отримала перелік своїх обов'язків: шукати нелегальну зброю в місцевого населення, боротися з незаконним самогонуванням, знаходити приватних підприємців, які не приймали щойно запровадженої польської валюти, та ін. Оцінивши високі професійні якості Олени, керівництво генштабу прийняло рішення відправити її на залізничні станції Олевськ і Бєлєкорівчє в тил Червоної Армії з метою з'ясування кількісного складу військових формувань противника. Однак 5 червня 1920 р. 1-ша Кінна армія Семена Будьонного прорвала польську оборону. Стрімкий розвиток подій на фронті завадив дівчині виконати поставлене завдання. Разом з іншими військовослужбовцями її було евакуйовано до Варшави.

Офіційно Олена влаштувалася працювати в один із варшавських військових госпіталів, однак, як запевняють її колеги, жінку неодноразово використовували як фронтову розвідницю в тилу Червоної Армії. Для цього вона перевдягалася у зношений селянський одяг та постолі.

Після завершення військових дій, як і більшість резервістів, розвідниця повернулася до звичайного життя. Вона приїхала до Дубровиці та працювала економкою в ксьондза Змієвського. На її утриманні перебував батько, якому в 1940 р. виповнилося 90 років. Відзначимо, що в 1922–1923 р. за добросовісну службу в жіночому легіоні та розвідці Олену Баньковську нагородили хрестом і медаллю «Польща своєму захисникові».

На момент радянської окупації території Волині 17 вересня 1939 р. Баньковська володіла кінотеатром у Дубровиці. Він отримував 5 тис. злотих річного обороту. Обслуговували його троє робітників, що радянські функціонери потрактували як експлуатацію найманої робочої сили.

5 січня 1940 р. управління НКВС у Житомирі арештувало Олену Баньковську. Спочатку її доставили до в'язниці НКВС у цьому місті, а згодом перевели до в'язниці в Рівному. Постановою Особливої наради при НКВС СРСР від 7 червня 1941 р. «за боротьбу проти революційного руху, проявлену на секретній посаді» Баньковську Олену Антонівну засуджено до п'яти років заслання в Красноярський край. Проте у слідчій справі є відмітка, що жінка відбувала покарання в таборі «Севвостлаг» (Северо-Восточный исправительно-трудовой лагерь – рос.).

Ще й досі подальша доля Олени Баньковської невідома. Згідно з рішенням Рівненської обласної прокуратури від 9 серпня 1989 р. вона потрапила під дію ст. 1 Указу Президії Верховної Ради СРСР від 16 січня 1989 р. «Про додаткові заходи по відновленню справедливості стосовно жертв репресій, що мали місце в період 30–40-х та початку 50-х років».

Тетiana SAMSONIUK

Redakcja jako zespół

Na dwa dni lwowski hotel «Suputnyk» we Lwowie stał się ogólnoukraińskim kolegium redakcyjnym. W dniach 11-12 grudnia Fundacja Wolność i Demokracja zorganizowała szkolenia dziennikarskie dla zespołów redakcyjnych polskich mediów na Ukrainie.

W warsztatach uczestniczyły redakcje m.in. z Charkowa, Kijowa, Żytomierza, Winnicy, Berdyczowa, Lwowa, Czerniowca i Łucka. Podsumowania projektu «Polska Platforma Medialna «Wschód» na Ukrainie» dokonał Rafał Dzięciołowski, Członek Rady Programowej Fundacji. Poruszano tematy dotyczące np. dziennikarstwa śledczego czy roli telewizji w przekazywaniu informacji. Wielkim zainteresowaniem cieszył się wykład znanej polskiej dziennikarki Doroty Kani na temat «Redakcja jako zespół», który spowodował ożywioną dyskusję w kręgu uczestników.

«Tajemnicami» swego zawodu podzielili się również fotograficy i reżyserzy filmowi. Okazało się, że szczupłość środków finansowych także w Polsce, czyni z operatorów jednoosobowe maszyny do wszystkiego. Są tragarzami, którzy dźwigają kamerę, światło i statyw, reżyserami, którzy ustawiają plan i wybierają kadr, filmującymi operatorami i dziennikarzami zadającymi pytania. I wszystko to muszą robić niemal jednocześnie. Jak zrobić materiał i nie zwariować – o tym mówił Krzysztof Siuciak, operator i reporter telewizyjny z Warszawy.

Dziennikarze mieli okazję obejrzeć polskie prace autorskie. Fotografik Andrzej Hrechorowicz zaprezentował zdjęcia wykonane w różnych technikach i tematyce, a także wyjaśnił niektóre zagadnienia «od kuchni» fotograficznej.

Następny dzień był również ważnym i owocnym dla redakcyjnych zespołów. Redaktor Michał Karnowski w swoim merytorycznym wystąpieniu podbudował zawodowo kolegów-redaktorów z Ukrainy. Zwrócił uwagę na to, jak wiele możliwości niesie z sobą stosowanie

właściwych i kreatywnych technologii w przekazywaniu informacji. Dla uczestników spotkania warsztaty były bardzo pożyteczne, ponieważ dały odpowiedź na wiele pytań z problematyki redakcyjnej.

Ciepłym akcentem było spotkanie opłatkowe, kiedy to po odmówionej modlitwie i przy tradycyjnie pięknym polskim stole, grono dziennikarskie dzieliło się opłatkiem, składając sobie nawzajem z serca płynące życzenia.

MW
Fot. Maria Basza

Редакція як команда

На два дні львівський готель «Супутник» став загальноукраїнською редакційною радою. 11-12 грудня Фондация «Свобода і демократія» організувала журналістський семінар для редакційних колективів польських медіа в Україні.

«Секретами» своєї професії також поділилися фотографи та режисери фільмів. Виявилося, що й у Польщі відсутність фінансових засобів робить з операторів «одноосібні машини» на всі випадки життя. Вони стають носильниками, котрі переносять камери, світло і штатив, режисерами, котрі вибирають місце для зйомок і кадр, операторами, котрі це все знімають, і журналістами, котрі ставлять запитання. І все це вони повинні робити практично одночасно. Про те, як зробити матеріал і не збожеволіти, розповів оператор і телереporter із Варшави Кшиштоф Сюжак.

Журналісти мали можливість переглянути польські авторські роботи. Фотограф Анджей Грехоровіч представив знімки, виконані різними техніками та на різну тематику, а також пояснив деякі засади «фотокухні».

Наступний день був також важливим і корисним для редакційних колективів. Редактор Міхал Карновський у своєму змістовному виступі поділився професійними секретами з колегами-редакторами з України. Звернув увагу на те, як багато можливостей несе із собою застосування правильних і креативних технологій у передачі інформації. Для учасників зустрічі майстер-класи були результативними, оскільки дали відповіді на багато питань редакційної проблематики.

Теплим акцентом стала оплatkowa зустріч, коли після прочитаної молитви, біля традиційно прекрасного польського столу журналістське grono поділилося оплатком, висловлюючи один одному сердечні побажання.

BM
Фото: Марія Баша

Z frontu do Lublina

Wojna na Ukrainie jest dla nich codziennością. Jeden o niej pisze, drugi walczy za ojczyznę. Paweł Bobołowicz i Volodymyr Pravosudov spotkali się ze studentami lubelskiego UMCS-u.

– Przyjechaliśmy do Was prosto z frontu wojennego na wschodniej Ukrainie – przywitał się z uczestnikami Paweł Bobołowicz. Wraz z nim do Lublina przybył jego przyjaciel, lwowski przedsiębiorca i producent filmowy Volodymyr Pravosudov, noszący pseudonim Szturm.

Mężczyźni podzielili się swoimi wrażeniami z wydarzeń na Ukrainie. Opowiedzieli o Euromajdanie oraz wojnie na wschodzie kraju. Dziennikarz wyraził również swoje zdanie na temat zmian, które zaszły w Ukraińcach i ich ojczyźnie. Bobołowicz skrytykował Polaków za ich nikłą wiedzę o wschodnim sąsiedzie i wymagania od niej rzeczy niemożliwych. – W Polsce od 25 lat budujemy demokrację, z różnym, nie zawsze dobrym skutkiem. Natomiast od Ukraińców żądamy zmian w ciągu pół roku – stwierdził.

W dalszej części spotkania dziennikarz opisał sytuację w Donbasie. Miał okazję zrobić reportaż bezpośrednio z frontu wojennego, co zawdzięcza żołnierzom batalionu Ajdar, którzy zabierali go na akcje i do schronów. – Widziałem, jak dzieci się bawią pod ostrzałem, staje się tam zwyczajne życie. Nienormalne, tak jest tam normą – powiedział. Bobołowicz wyróżnił też swojego towarzysza i przyjaciela, Volodymyra Parasudova, który porzucił dostatnie życie we Lwowie i ruszył do walki za ojczyznę. Własnym samochodem woził rannych i zabitych do szpitali. – Dla mnie Szturm jest prawdziwym bohaterem – oświadczył dziennikarz.

Bobołowicz zwrócił także uwagę, iż w wojnie biorą udział elity Ukrainy – pracownicy naukowcy, studenci, urzędnicy, przedsiębiorcy, czyli Ci, którzy tworzyli Euromajdan. Zdaniem dziennikarza może to być jeden z niepisanych celów przeciwnika, by wyeliminować ukraińskich intelektualistów.

Spotkanie miało miejsce 10 grudnia na Wydziale Politologii UMCS. Jego organizatorem było Koło Naukowe Europy Środkowo-Wschodniej. W wydarzeniu wzięli udział studenci, dziennikarze, pracownicy naukowcy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych, w tym spora grupa Ukraińców.

Paweł Bobołowicz jest absolwentem Wydziału Politologii UMCS w Lublinie oraz dziennikarzem. Obecnie pracuje m.in. dla Radia Wnet, «Kuriera Wnet», «Przeglądu Katolickiego» oraz «Gościa Niedzielnego». Na Ukrainę jeździ od 20 lat. Jako reporter uczestniczył w wydarzeniach na Euromajdanie od momentu jego zawiązania aż do zakończenia. Obecnie robi relacje z frontu wojennego na wschodniej Ukrainie. Jego poczynania można śledzić na Facebooku,

Twitterze oraz stronie www.blogpublika.com/tag/pawel-bobolowicz/.

Agnieszka BADER

Із фронту до Любліна

Для них війна в Україні – щоденна справа. Один про неї пише, другий воює за Батьківщину. Павло Боболович і Володимир Правосудов зустрілися зі студентами люблінського УМКС.

«Ми приїхали до Вас безпосередньо з військового фронту на сході України», – привітався з учасниками Павло Боболович. Разом із ним до Любліна прибув також його товариш, львівський підприємець та продюсер Володимир Правосудов на псевдо «Штурм».

Чоловіки поділилися своїми враженнями від подій в Україні. Розповіли про Євромайдан та війну на сході країни. Журналіст також ви-

можливих речей. «Ми в Польщі 25 років будемо демократію з різним, не завжди добрим, результатом. А від українців вимагаємо змін упродовж півроку», – заявив він.

У наступній частині зустрічі журналіст описав ситуацію на Донбасі. Він мав можливість зробити репортажі безпосередньо з фронту, чим завдячує солдатам батальйону «Айдар», котрі брали його на операції та в схрони. «Я бачив, як діти граються під час обстрілів, там триває звичайне життя. Ненормальне там стає нормою», – сказав він. Боболович також відзначив свого друга Володимира Правосудова, котрий залишив заможне життя у Львові й вирушив боротися за Батьківщину. Власним автомобілем він возив поранених і вбитих до лікарень. «Для мене Штурм – справжній герой», – заявив журналіст.

Боболович також звернув увагу на те, що у війні бере участь еліта України – наукові працівники, студенти, держслужбовці, підприємці, тобто ті, хто творив Євромайдан. На думку журналіста, одним із неписаних законів противника може бути знищення українських інтелектуалів.

Зустріч відбулася 10 грудня на факультеті політології Університету Марії Кюрі-Склодовської. Її організувало «Наукове коло Центрально-Східної Європи». У заході взяли участь студенти, журналісти, наукові працівники та представники неурядових організацій, зокрема численна група українців.

Павло Боболович – журналіст, випускник факультету політології УМКС у Любліні. Нині він співпрацює з Радіо «Wnet» та виданнями «Kurier Wnet», «Przegląd Katolicki», «Gość Niedzielny». В Україну їздить протягом 20 років. Як реporter брав участь у подіях на Євромайдані від його початку й до самого завершення. Зараз веде трансляції з військового фронту на сході України. За його діяльністю можна стежити в соцмережах «Фейсбук», «Твіттер» та на Інтернет-сторінці www.blogpublika.com/tag/pawel-bobolowicz/.

Агнешка БОНДЕР

Materialni «świadkowie» kultury polskiej

Zbiór polski Rówieńskiego Obwodowego Muzeum Krajoznawczego przedstawia różne tematy i okresy historyczne.

Muzeum zostało założone w Równem jeszcze na początku XX wieku. Jego założyciel W. Okęcki z pochodzenia był Polakiem i prawdopodobnie dlatego większość eksponatów miała pochodzenie polskie. Było to źle widziane przez władze rosyjskie. Muzeum działało też w okresie międzywojennym, kiedy część Wołynia leżała w granicach Rzeczypospolitej. Dlatego większość tak zwanych starych zbiorów uważana jest za zbiory polskie. Oficjalna historia muzeum zaczyna się od 1940 r. Tak więc zbiór był gromadzony w XX w. przez kilka pokoleń pracowników muzealnych.

O eksponatach artystycznych muzeum opowiadał w jednym z poprzednich numerów «Monitora Wołyńskiego» historyk sztuki Wiktor Łuc.

Oprócz tej części zbioru, warta uwagi jest kolekcja numizmatyczna datowana na XVI–XX w. Do najstarszych polskich monet muzeum należą skarbcze monetowe z XVI–XVII w., znalezione na Rówieńszczyźnie (wioski Gołowin i Korzyść), monety z XVII w.: szostaki, orty Zygmunta III, boracinki Królestwa Polskiego, półgrosz z czasów króla Stanisława Augusta (1768 r.), znalezione na wsi Ostrów. Numizmaci wyróżniają również bony (surogaty). One należą do rzadkości, chociaż są datowane na XX w. W zbiorze rówieńskim są monety z lat 20–30. XX w. Znalezione w Janowej Dolinie, 50 groszy 18. Batalionu Korpusu Ochrony Pogranicza (Rokitno), 1 złoty kooperacji żołnierskiej 19. Pułku Ułanów (Ostróg), jednostka monetarna 43. Pułku Piechoty (Dubno).

Zbiór muzealny przedstawia także źródła falerystyczne. Ekspozycja «Stare Równe» zawiera polskie nagrody: medale «Odrodzenie Polski» z 1923 r., «Za niepodległość» i in. Jest tu też medal pamiątkowy ku czci Józefa Piłsudskiego z jego portretową płaskorzeźbą. Przebywał on w Równem wiosną 1920 r., a w latach trzydziestych został wybrany na honorowego obywatela tego miasta. W «czasach polskich» jedna z centralnych ulic Równego była nazwana jego imieniem. Oprócz nagród, wystawiony jest także emblemat urzędnika polskiego i znak rewidenta spisu ludności w Polsce z 1931 roku.

W muzeum są przechowywane duże zbiory książkowe, do których należą książki z prywatnych bibliotek polskich rodów magnackich, zwłaszcza Lubomirskich, którzy Równem władali. Tutaj zobaczyć można dzieła słynnych polskich pisarzy Juliusza Słowackiego, Adama Mickiewicza, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Henryka Sienkiewicza i in.

Do odrębnej grupy zbiorów książkowych zaliczamy podręczniki z różnych przedmiotów. W latach 20–30. XX wieku w Równem były dwa gimnazja – państwowe i osadnicze. Budynki, w których się mieściły zachowały się do dnia dzisiejszego. Np. w budynku, gdzie kiedyś się znajdowało gimnazjum osadnicze, obecnie mieści się główny gmach Rówieńskiego

Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego.

W muzeum są również przechowywane materiały, zdjęcia i dokumenty, przedmioty dotyczące historii założenia i działalności polskich placówek edukacyjnych: gimnazjów, podstawówek i szkół zawodowych. Na zdjęciach muzealnych można zobaczyć uczniów i nauczycieli szkół. Tutaj można się także zapoznać ze zbiorem świadectw maturalnych zawierających wyniki nauki i informację o ukończeniu szkoły.

W latach 30-tych XX wieku w Równem pracował znany polski pedagog i działacz społeczny Jakub Hoffman, który wydawał «Roczniki Wołyńskie» – zawierające artykuły naukowo-publicystyczne z dziedziny krajoznawstwa przyrodniczego, historycznego i etnograficznego, zebrane w ciągu danego roku. Zbiory muzealne posiadają niektóre numery tego wydania. Pomagają one współczesnym badaczom Wołynia odkrywać nowe fakty.

Do kolekcji książkowej trafiły też rzadkie wydania, na przykład książka o historii polskiej kawalerii.

Dokumentalne zasoby muzeum składają się z dokumentów i zdjęć świadczących o politycznej i gospodarczej, kulturalnej i społecznej sytuacji na Wołyniu. W latach 30-tych XX wieku w Równem odbywały się Targi Wołyńskie, będące ważnym wydarzeniem dla całego regionu. Tutaj nie tylko handlowali, lecz także organizowali wystawy i prowadzili imprezy kulturalne. Ekspozycja muzeum przedstawia zdjęcia poszczególnych pawilonów targowych, afisze, katalog wystawy itp.

W zbiorach dokumentalnych muzeum są przechowywane kartki pocztowe, które przedstawiają Równe, Rówieńszczyznę i Wołyń w okresie przedwojennym. Wiele z nich zostało opublikowanych w wydaniach naukowych i publicystycznych.

Wśród historycznych źródeł materialnych są artykuły gospodarstwa domowego, przedstawiające nie tylko różne okresy, ale też poziom kultury, preferencje i gusty poprzednich pokoleń.

Na wystawie można obejrzeć produkcję Koreskiej Manufaktury Porcelany książąt Czartoryskich z końca XVIII – początku XIX w., nad którą wraz z miejscowymi mistrzami pracowali też mistrzowie europejscy zaproszeni przez książąt. Produkcja manufaktury była dostarczana za granicę, dlatego koreską porcelaną można obejrzeć w zbiorach innych muzeów krajowych i światowych.

W muzeum wystawiony jest talerz z zestawu książąt Lubomirskich z ich herbem rodowym. Wiemy, że wizerunki herbów rodowych niegdyś były na ubraniach, meblach, naczyniach. Podobnie na tym talerzu, na białym tle porcelanowym można obejrzeć błękitny wizerunek emblematu książęcego, który łatwo jest «odczytywany» przez heraldystów.

Матеріальні «свідки» польської культури

Колекція з полоністики Рівненського обласного краєзнавчого музею представляє різні теми та історичні періоди.

Музей був створений у Рівному ще на початку XX ст. Мабуть, через те, що його засновник В. Окенцький поляк за національністю, більшість експонатів мали польське походження, за що йому дорікала російська влада. Існував музей і в міжвоєнний період, коли Західна Волинь входила до складу Речі Посполитої. Тому значна частина так званих старих фондів може бути зарахована до польських. Офіційний відлік історії музею веде з 1940 р. Отже, комплектувалась колекція в XX ст. декількома поколіннями музейних працівників.

Про мистецькі експонати музею розповів в одному з попередніх номерів «Волинського монітора» відомий рівненський мистецтвознавець Віктор Луц.

Крім мистецької, цікава також нумізматична збірка, яка датується XVI–XX ст. Серед найстаріших польських монет музею – scarbi монет XVI–XVII ст., що були знайдені на Рівненщині (села Головин та Користь), монети XVII ст.: шостакі, орти Сигізмунда III, монети-боратинки Королівства Польського, напівгрош часів короля Станіслава Августа 1768 р., знайдений у селі Острів. Нумізмати виокремлюють також монети-бони (сурогати). Вони рідкісні, хоча й датуються XX ст. У рівненській колекції – монети 20–30-х рр. XX ст. із Янкової Долини, 50 грошів 18-го батальйону Корпусу охорони прикордоння (Рокитно), 1 злотий кооперативу солдатів 19-го уланського полку (Острів), грошова одиниця 43-го піхотного полку (Дубно).

Поряд із нумізматичними матеріалами в музейній колекції представлені фалеристичні джерела. Експозиція «Старе Рівне» містить польські нагороди: медалі «Відродження Польщі» 1923 р., «За незалежність» та ін. Є й пам'ятна настільна медаль на честь Юзефа Пілсудського з його барельєфним портретним зображенням. Він перебував у Рівному навесні 1920 р. й у 1930-х рр. був обраний почесним громадянином Рівного. У «польські часи» одна з центральних вулиць міста носила його ім'я. Крім нагород, експонуються емблема польського державного службовця та знак обліковця перепису населення в Польщі 1931 р.

У музеї зберігається чимала книжкова колекція, яка складається з окремих книг, що походять із приватних бібліотек польських магнатських родів, зокрема Любомирських, які володіли містом Рівне. Тут можна побачити твори відомих польських письменників Юліуша Словацького, Адама Міцкевича, Юзефа-Ігнація Кршавського, Генрика Сенкевича тощо.

Окрему групу літератури становлять польські підручники з різних навчальних предметів. У 20–30-ті рр. XX ст. в Рівному працювали державна та осадницька гімназії, приміщення яких збережені до сьогоднішнього дня. У

будинку, де колись була осадницька гімназія, нині знаходиться головний корпус Рівненського державного гуманітарного університету.

У музеї зберігаються також матеріали, фото та документи, речові пам'ятки з історії створення та діяльності польських навчальних закладів: гімназій, початкових та професійних шкіл. На музейних фото – учні та вчителі навчальних закладів. Тут можна ознайомитися з підбіркою свідоцтв про успішність та закінчення шкіл.

У 30-ті рр. XX ст. в Рівному працював відомий польський освітній та громадський діяч Якуб Гоффман, який видавав «Roczniki Wołyńskie» – щорічні збірники науково-публіцистичних статей із природничого, історичного, етнографічного краєзнавства. У колекції музею (фондах, експозиції, бібліотеці) зберігаються деякі номери цього видання. Вони дозволяють сучасним дослідникам Волині відкривати нові факти.

До книжкової збірки потрапили й рідкісні видання, наприклад книга з історії польської кавалерії.

Документальний фонд музею складається з документів, фотографій, які свідчать про політичний та економічний, культурний та соціальний стан волинського краю. Так, у 30-ті рр. XX ст. в Рівному проводилася «Волинська виставка-ярмарок» (Targi Wołyńskie) – важливе явище для всього регіону. Тут не тільки торгували, але й організовували виставки та проводили культурно-розважальні заходи. В експозиції музею представлені фото окремих павільйонів ярмарків, афіші, каталог виставки та ін.

У документальному фонді музею зберігаються також поштові листівки, які дають уявлення про Рівне, Рівненщину та Волинь довоєнного часу. Багато з них вже опубліковані в різних наукових та публіцистичних виданнях.

Серед історичних речових пам'яток – побутові предмети, які є свідченням не тільки різних періодів, а й рівня культури, вподобань та смаків попередніх поколінь.

В експозиції можна побачити вироби Корецької порцелянової мануфактури князів Чарторийських кінця XVIII – початку XIX ст., на якій разом із місцевими майстрами працювали і європейські, запрошені князями. Продукцію мануфактури вивозили за кордон, тому корецьку порцеляну можна побачити в колекціях інших українських та світових музеїв.

У музеї експонується таріль із сервізу князів Любомирських із їхнім родовим гербом. Як відомо, зображення родових гербів раніше використовували на одязі, меблях, посуді. Так і на цьому тарелі на білому порцеляновому тлі можна побачити блакитне зображення князівського герба, який легко «читається» геральдистами.

Do przedmiotów codziennego użytku w zbiorach muzealnych zaliczamy naczynia, meble, komplety piśmiennicze, serwetki, ubrania itp.

W latach 90-tych XX wieku zaczęto prowadzić bardziej aktywne poszukiwania eksponatów muzealnych, otworzono dużo nowych tematów w badaniach muzealnych, w tym dotyczących historii polskiej ludności na Wołyniu i Równiu. W połowie lat 90-tych Eugenia Ożańkiewicz z Polski, rodzina której pod koniec XIX wieku mieszkała na terenie powiatu dubieńskiego i została deportowana do Polski wraz z tysiącami Polaków w czasie ukraińsko-polskiego transferu (deportacji) w latach 1944–1946, sprezentowała muzeum zestaw fryzjerski Romana Bobra. Urodził się on w Równem w 1915 r. i w latach 30-tych był właścicielem lokalnego zakładu fryzjerskiego znajdującego się przy ulicy Trzeciego Maja 350 (obecnie ulica Soborna). Zakład Romana Bobra w tych latach obsługiwał też 44. Pułk Piechoty 13. Dywizji Wojska Polskiego. Wszystkie narzędzia (butelki, szklanki dla wody kolońskiej,

urządzenia do podkręcenia włosów itp.) zostały wyprodukowane w Warszawie, a używane były w Równem. W rodzinie byłego fryzjera zachowały się też serwetka i jego ubrania robocze.

W tychże latach 90-tych przyjacielem muzeum został Tadeusz Wawrzonek, przedstawiciel Towarzystwa Miłośników Wołynia i Polesia, który w latach 30-tych mieszkał w Równem. W dzieciństwie przystąpił do Pierwszej Komunii, o czym zaświadcza dokument znajdujący się wśród eksponatów muzeum. Tutaj na Cmentarzu Dubieńskim, spoczywa jego ojciec, który pracował jako kierowca w Równiejskim Sądzie Wojewódzkim. Tadeusz Wawrzonek przekazał do muzeum dużo polskich książek, w tym «Katalog polskiego stroju narodowego».

Wymienione eksponaty są tylko częścią zbiorów Równiejskiego Obwodowego Muzeum Krajoznawczego przedstawiających historię i kulturę Polaków na Wołyniu.

Walentyna DANILICZEWA,
starszy pracownik naukowy
Równiejskiego Obwodowego Muzeum Krajoznawczego

Sеред побутових музейних речей – посуд, меблі, письмові набори, серветки, одяг тощо.

У 90-ті рр. XX ст. активізувався збір матеріалів музейного значення, поповнювалася колекція музею, адже відкрилося чимало «нових тем» для музейних досліджень, зокрема й в історії польського населення на Волині й Рівненщині. У середині 90-х рр. Євгенія Ожалькевич із Польщі, родина якої з кінця XIX ст. проживала на території Дубенського повіту й була переселена в Польщу разом із тисячами поляків під час українсько-польського трансферу (депортації) в 1944–1946 рр., подарувала музею перукарський набір Романа Бобра. Роман Бобер народився в Рівному в 1915 р. й у 30-ті рр. XX ст. був власником місцевої перукарні, що знаходилася на вулиці 3-го Мая, 350 (нині вулиця Соборна). Перукарня обслуговувала в ті роки й 44-й піхотний полк 13-ї дивізії Війська Польського. Усі предмети (флакони, склянки для одеколону, прилад для підкручування волосся та ін.) були вироблені у Варша-

ві, а використовувалися в Рівному. У родині колишнього перукаря збереглися також серветка та його робочий одяг.

У ті ж 90-ті рр. XX ст. приятелем музею став Тадеуш Вавжонек, представник Польського товариства шанувальників Волині та Полісся, який у 30-ті рр. XX ст. жив у Рівному. Ще дитиною він прийняв перше причастя, про що свідчить документ, який є експонатом музею. Тут, на Дубенському цвинтарі, похований його батько, який працював візником у Рівненському воєводському суді. Тадеуш Вавжонек передав музею чимало польських книг, зокрема Каталог польського національного строю.

Згадані експонати – це лише частина колекційної збірки Рівненського обласного краєзнавчого музею з історії та культури поляків на Волині.

Валентина ДАНИЛІЧЕВА,
старший науковий співробітник
Рівненського обласного краєзнавчого музею

Ocalony grób w Równem

Na Cmentarzu Dubieńskim w Równem, w tej części gdzie są pochowani polscy legionści, na betonowej podstawie stoi granitowy pomnik uwieńczony krzyżem.

Na pomniku cudem zachował się napis: «Ś.P. bracia Adam i Mieczysław Suchowieckie i Wacław Słonin haniebnie padli ofiarą mordu bolszewickiego w dniu 29 maja 1919 r. Niewinne ich duszy proszą o westchnienie do Boga».

Jedna ze starszych mieszkanki Równego sprzątająca co roku cmentarz, opowiadała kiedyś, że jeszcze w dzieciństwie słyszała od mamy o okrutnym zamordowaniu tych młodych ludzi.

Dłaczego w czasach radzieckich ani grób, ani napis na nim nie zostały zniszczone (na szczęście), można obecnie tylko przypuszczać. Może dlatego, że grób ten znajduje się w oddalonej części cmentarza. Może dlatego, że napis wskazujący na zabójcę z upływem czasu pokrył się mchem. Miało to pozytywne skutki, jeśli weźmiemy pod uwagę przeoczenie go przez władze radzieckie, a także to, że napis na pomniku nie uległ zniszczeniu.

Krótki opis tego grobu możemy znaleźć w książce Czesława Chytręgo «Polski cmentarz w Równem». Mamy nadzieję, że odnajdą się krewni Adama i Mieczysława Suchowieckich i Wacława Słonińskiego albo ci nasi Czytelnicy, którzy posiadają więcej informacji o nich.

Jarosław KOWALCZUK

Могила, збережена часом

У тій частині Дубенського цвинтаря в Рівному, де поховані польські легіонери, на бетонному постаменті знаходиться гранітний пам'ятник, увінчаний хрестом.

На передній частині пам'ятника дивом зберігся напис: «Брати Адам і Мечислав Суховецькі, а також Вацлав Слонін, які загинули від рук більшовиків 29 травня 1919 року. Їхні невинні душі просять Бога про заступництво». Одна зі старших жінок, котрі щороку прибирають кладовище, розповідала, що ще в дитинстві чула від своєї мами про жорстоке вбивство цих молодих людей.

Чому в радянські часи ані могила, ані напис не були знищені (на щастя), залишається тільки здогадуватися. Можливо тому, що могила знаходиться не на видному місці. Можливо, через те, що напис, який звертає увагу на те, хто був убивцею, з часом покритися мохом, що мало позитивні наслідки. По-перше, приховало його зміст від радянської влади. По-друге, зберегло літери від руйнування.

Короткий опис цієї могили ми можемо нині знайти у книзі Чеслава Хитрого «Польський цвинтар у Рівному». Будемо вдячні, якщо відгукнуться родичі Адама й Мечислава Суховецьких, Вацлава Слоніна або ті наші Читачі, які володіють більшою кількістю інформації про них.

Ярослав КОВАЛЬЧУК

STUDIUM EUROPY WSCHODNIEJ
UNIwersytet Warszawski
www.studium.uw.edu.pl

Kolegium
Europy Wschodniej
im. Jędrzeja Nowaka - Jeziorańskiego
we Wrocławiu

WSCHODNIA SZKOŁA ZIMOWA

Dla studentów ostatniego roku studiów humanistycznych, którzy nie przekroczyli 25 roku życia, przygotowujących prace magisterskie (dyplomowe) z zakresu historii i współczesności Europy Środkowej i Wschodniej (historia, politologia, stosunki międzynarodowe, socjologia, filologia, literatura, kulturoznawstwo, etnologia, geografia, prawo, ekonomia).

WARSZAWA - WROCLAW: 1- 14 MARCA 2015 r.

- WYKŁADY
- SEMINARIA
- SPOTKANIA
- DWA PIĘKNE MIASTA

Miejsca szkoły:

KEW, Zamek na wodzie w Wojnowicach ul. Zamkowa 2, 55-330 Wojnowice
SEW, Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa

Termin zgłaszania się do udziału w Szkole upływa 20 stycznia 2015 r.

Wszelkie pytania proszę kierować na adres: wsl.studium@uw.edu.pl

Więcej szczegółów www.studium.uw.edu.pl lub www.kew.org.pl

Patronat honorowy prof. Lena Kolarska – Bobińska, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP

Kronika uczuć Ukraińców

Niecodziennym wydarzeniem dla mieszkańców Łucka stała się wizyta Oksany Zabużko i duetu «Siostry Telniuk». 11 grudnia w Łucku odbyła się prezentacja książki «Kronika naocznych świadków: dziewięć miesięcy ukraińskiego sprzeciwu», a następnie koncert Łesi i Haliny Telniuk. Organizatorem wydarzenia było Zjednoczenie Artystyczne «stendaL».

Dla przedstawicieli lokalnych mediów zorganizowano konferencję prasową z udziałem ukraińskiej pisarki w «Księgarni na Woli». Ze słowem powitalnym wystąpiła Elwira Jacuta ze Zjednoczenia Artystycznego «stendaL», która prowadziła spotkanie. Oksana Zabużko podzieliła się z obecnymi historią pomysłu na «Kronikę...» i opowiedziała o specyfice projektu. «Naprawdę cieszę się, że tu jestem. «Wołynianka» brzmi bardzo ładnie. Nigdy nie identyfikowałam się jako wołynianka. Pochodzę z Łucka – tak, owszem. Tutaj się urodziłam...» – rozpoczęła pisarka. Później przypomniała, że pierwsze siedem lat życia spędziła nieopodal (dzisiaj ul. Wynnyczenki) i zapytała, jakie instytucje mieszczą się w tej dzielnicy teraz. Nie bez ironii zauważyła, że wszędzie w miejscach dawnych komitetów partyjnych i biur funkcjonują służby podatkowe: «Zmiana paradygmatu władzy?»

Oksana Zabużko «Kronikę...» określa jako książkę o nas wszystkich jako narodzie i zwraca uwagę na podtytuł «Dziewięć miesięcy ukraińskiego sprzeciwu». Pomysł projektu należy do pani Oksany, jednak od samego początku nie chciała ona widzieć w tytule własnego nazwiska, ponieważ «autor projektu» brzmi pretensjonalnie. Wydawnictwo zaangażowało redaktora. Kijowska dziennikarka Tetiana Teren wykonała ogromną pracę, surfując przez kilka miesięcy w Internecie, wyszukując wpisów, wierszy, postów, «świadczeń świadków». Według Oksany Zabużko od listopada minionego roku wszyscy surfowaliśmy w Internecie usiłując zrozumieć, co się dzieje, szukając przyczyn przebudzenia kraju, a później tego, co zaczęliśmy nazywać narodzinami narodu», a nasz naród rodzi się już od 100 lat, od lat 1918–1920.

Posty, historie, wpisy czytane przez wszystkich natychmiast stawały się wspólnym skarbem, nowym folklorem epoki Internetu. Wśród autorów «Kroniki...» znaleźli się zarówno aktywiści Majdanu, jak i zwykli obywatele, którzy czuli ból, byli bezpośrednimi uczestnikami wydarzeń. To właśnie ludzie, którzy codziennie ze wschodu kraju pisali wiadomości, stali się tym głosem Donbasu. Jaki on jest? Skąd brzmi? Czy pojawi się jutro kolejny wpis na profilu użytkownika? Tak powoli powstał pomysł, aby zebrać razem najbardziej popularne wpisy z różnych portali społecznościowych. Książka mieści ponad 250 wpisów około dwustu autorów. Oksana Zabużko podkreśliła, że redaktor zrobił ogromną pracę: wszystkich autorów należało odszukać i, zgodnie z prawem, otrzymać od nich zgodę na publikację, a większość użytkowników w sieciach społecznościowych i na forach podpisuje się pseudonimami, nickami. Piętnastu autorów nie udało się znaleźć. Jeśli tych ludzi już nie ma wśród żywych, wspomnienie o ich wpisach w książce będzie ich pomnikiem na zawsze, zaznaczyła Oksana Zabużko. Wiele wpisów zniknęło z sieci: ataki hackerskie czy bezpośrednia presja na aktywistów? Takie pozostałości reżimu totalitarnego pisarka nazwała przeszłością, która chce zostać naszą przyszłością. «Dopóki nie oczyścimy tych stajni Augiasza, które pozostały u nas za plecami, dopóty nie możemy liczyć na budowanie jakiejś lepszej przyszłości dla siebie, ponieważ wszystkie szkielety w szafach, jak golem czy frankenstein, będą wylazić z tych szaf i później wchodzić za każdym razem z innej strony, i będą wywalać nasze drzwi...» – z niepokojem zauważyła pisarka.

Autorzy projektu podkreślili, że to nie jest kronika wydarzeń, lecz kronika uczuć, przeżyć. Książka przenosi czytelnika do tamtego rewolucyjno-wojennego czasu, a jej fragmenty często wywołują łzy. Wzruszenie to Oksana Zabużko określa w sposób szczególny: «Ten płacz niekoniecznie jest przynajmniej, to płacz-katharsis, przenikający, jakiś budzący... ale za każdym razem to ta sama dawka adrenaliny...».

Oksana Zabużko zwróciła uwagę, że książka została napisana przez naród, a ona jest tylko autorem pomysłu zebrania wszystkiego w jeden tekst, «księgę głosów», jak określa podobne publikacje białoruska pisarka Swiatłana Aleksijewicz. Jeździła ona po kraju i osobiście rozmawiała z ludźmi, umieszczając ich

wypowiedzi w swojej książce. Właśnie dlatego Oksana Zabużko poprosiła słynną Białorusinkę o napisanie przedmowy do «Kroniki...»

Pierwsze wpisy datowane są 21 listopada 2013 r., ostatnie zostały opublikowane w sierpniu 2014 r.. Oksana Zabużko opowiedziała także o nazwie ostatniego rozdziału książki «Odłożone lato». Ten pomysł należy do publicysty Witalija Żeżerę. W jednym ze swoich artykułów powiedział on, że «to lato jest jakieś odłożone». Wspomina czasy, kiedy służył w wojsku i porównuje ówczesne przeżycia

z tegorocznym latem, kiedy odkładasz na potem życie, radość, przyjemne wrażenia, ponieważ teraz tego wszystkiego nie ma.

Autorka projektu także zwróciła uwagę na to, że w tekstach wpisów celowo nie wprowadzono żadnych zmian: teksty są podawane w autorskiej wersji zarówno w ukraińskim jak i w rosyjskim językach, surżykiem, z błędami i przekleństwami. Oksana Zabużko nazwała takie teksty «surowym mięsem», ponieważ każdy pisał tak, jak czuł, nie zastanawiając się nad szczegółami. Jej zadanie polegało jedynie na estetycznym skomponowaniu i uporządkowaniu tych materiałów w jedną całość. Zabużko podsumowała wezwaniem: «Dzielcie się, to jest jeden ze sposobów na zachowanie informacji».

W czasie wieczornej prezentacji odbyła się także rozmowa z czytelnikami i widzami. Spotkanie w Pałacu Kultury Łucka zakończyło się koncertem sióstr Telniuk.

Iryna POLETUCHA

Хроніка почуттів від українців

Приємною сподіванкою для лучан став приїзд Оксани Забужко та музичного гурту «Тельнюк: сестри». 11 грудня в Луцьку відбулися презентація книги «Літопис самовидців: дев'ять місяців українського спротиву» й виступ Лесі та Галі Тельнюк. Організувало захід мистецьке об'єднання «стендаЛ».

пробудженням країни, а потім почали називати народженням нації», а наша нація вже народжується 100 років, ще з 1918–1920 рр.

Пости, історії, записи, що їх читали всі, негайно ставали загальним надбанням, новим фольклором епохи Інтернету. Серед авторів «Літопису...» як активісти Майдану, так і звичайні громадяни, яким боліло, турбувало, які були безпосередніми учасниками різних заворушень. Так, саме люди, які щодня з крайніх східних точок країни виписували новини, стали отим голосом Донбасу. Який він? Звідки лунає? Чи з'явиться завтра черговий запис на стіні користувача? Так поступово виникла ідея зібрати докупи найпопулярніші дописи з різних мереж. Критерієм добору була кількість поширень: більше п'ятисот репостів означало вдалу апробацію запису. Книга вміщує понад 250 вписів двохсот авторів. Оksana Zabużko наголосила на тому, що упорядник провів шалену роботу: усіх авторів потрібно було відшукати і, згідно із законодавством, спитати дозволу на публікацію, а більшість користувачів у мережах і форумах підписані різноманітними псевдо, ніками. Майже п'ятнадцять авторів не вдалося відшукати. Якщо цих людей немає серед живих, згада про їхні записи в книзі буде вдалим пам'ятником назавжди, зазначила Oksana Zabużko. Чимало дописів зникло з мережі: атаки хакерів чи безпосередній тиск на активістів. Такі пережитки тоталітарного режиму Oksana Stefa-nivna прокоментувала як минуле, що хоче стати нашим майбутнім. «Доки не розчистимо очих самих авгієвих стаєн, які лишилися за плечима в нас, до цієї годі сподіватися збудувати для себе якесь світле майбутнє, тому що всі ці скелети в шафах, як големи чи франкенштейни, вони з цих шаф вилазятимуть і потім заходять у іншого боку, і вилазятимуть нам із вами двері...», – стурбовано зауважила письменниця.

Автори проекту наголосили, що це не хроніка подій, це хроніка почуттів, переживань. Читання книги провокує повторне переживання революційно-воєнного року в стислому вигляді. Плач, викликаний зачитуванням окремих фрагментів, Oksana Zabużko класифікує по-особливому: «Плач цей не конче, знаєте, пригнічуючий, він катарсичний, він пронизливий, збурилий він якийсь... але за кожним разом це та сама доза адреналіну...»

Спростувавши своє авторство, Oksana Zabużko зацитувала увагу на тому, що книгу написав народ, а вона – автор ідеї зібрати все в єдиний текст, «книгу голосів». Саме «книгою голосів» білоруська письменниця Світлана Алексієвич називає такого роду видання. Вона свого часу їздила й особисто проводила опитування людей, результат якого вмістила в єдиний текст книги. Саме тому Oksana Zabużko попросила Світлану Алексієвич про передмову до «Літопису...»

Перші вписи датовані 21 листопада 2013 р., останні – серпнем 2014 р. Oksana Zabużko розповіла й про мотивацію назви останнього розділу книги «Відкладене літо». Ця ідея належить публіцистові Віталію Жежері. В одній зі своїх статей він сказав, що «це літо якесь відкладене». Він пригадує час, коли служив в армії, і порівнює ті відчуття з цьогорічним літом, коли відкладаєш життя, радість, приємні переживання, ніби консервуєш на потім, тому що зараз їх немає.

Автор проекту також повідомила, що жодних втручань у зміст записів не здійснювали навмисно: тексти подаються в авторській версії як українською, так і російською мовами, суржилом, із помилками та ненормативною лексикою. Oksana Zabużko назвала такі тексти «сирим м'ясом», адже кожен писав, як відчував, як переживав, не задумуючись над деталями. Її завдання полягало лише в художньому розміщенні та впорядкуванні цих матеріалів у єдину композицію. Підсумувала Oksana Zabużko закликом: «Поширюйте, це один зі способів збереження інформації».

Під час вечірньої презентації відбулася не менш змістовна розмова з читачами, глядачами, інтерактивне спілкування в режимі запитань і відповідей. Крім того, вечір у Палаці культури закінчився виступом сестер Тельнюк.

Ірина ПОЛЕТУХА

Wystawa polskiego artysty

W Łuckiej Galerii Sztuki odbyła się prezentacja wystawy polskiego malarza i poety Krzysztofa Kościeszki.

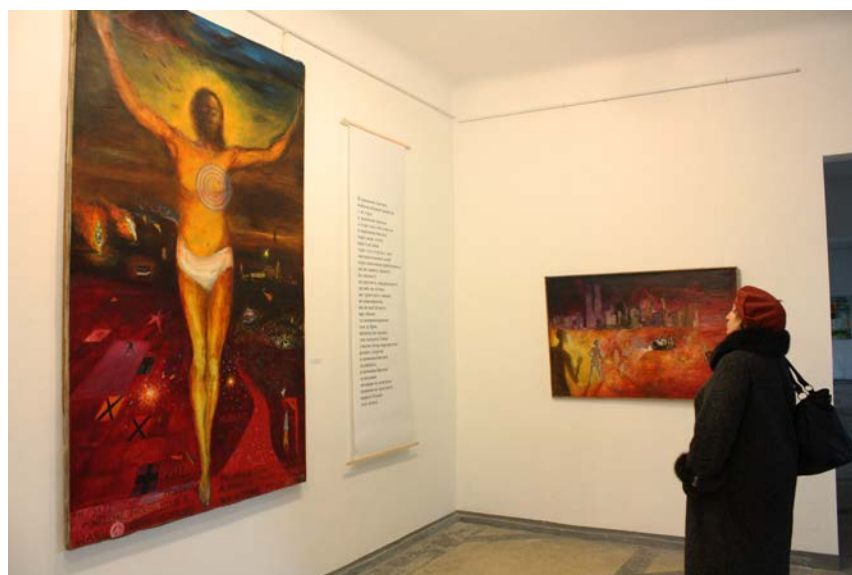
To jeden z ostatnich przedstawicieli pokolenia «dzieci kwiatów», autor czterech zbiorów poetyckich i tekstów w zbiorach Instytutu Sacharowa (Moskwa) i Instytutu Hoovera (Stanford, USA), uczestnik ponad stu wystaw malarskich w Polsce i w innych krajach.

Imprezę inicjował Konsul Konsulatu Generalnego RP w Łucku Krzysztof Sawicki. Data otwarcia nie została wybrana przypadkowo, bowiem 12 grudnia autor obrazów, Pan Kościeszka, obchodzi swoje urodziny. Wystawa zawiera obrazy i oryginalnie zaprezentowane wiersze autora, które wydrukowano i umieszczono w sali w ten sposób, by «opuszczały się» od sufitu. Goście podziwiali obrazy przy dźwiękach trąbki i fortepianu. Organizatorzy prezentowali też książkę Krzysztofa Kościeszki «Poezja w tłumaczeniu wołyńskich poetów. Obrazy», którą można było otrzymać bezpłatnie. Wystawę można obejrzeć pod adresem: Galeria Sztuki, ul. Łesi Ukrainki 24a.

Anastasija KORECKA

Анастасія КОРЕЦЬКА

Виставка польського митця

У Галереї мистецтв, що в місті Луцьку, відбулася презентація виставки польського художника та поета Кшиштофа Косцєши.

Він один з останніх представників покоління «дітей квітів», автор чотирьох книг віршів і текстів у збірках Інституту Сахарова (Москва) та Інституту Гувера (Стенфорд, США), учасник більше, ніж ста картинних виставок Польщі та інших країн.

Ініціатором заходу виступив консул Генерального консульства РП у Луцьку Кшиштоф Савіцький. Дата відкриття була обрана не випадково, оскільки саме 12 грудня творець картин пан Косцєша відзначає свій день народження. В основі виставки – картини та оригінально представлені вірші автора, які видрукували й розмістили в залі так, щоб вони «звисали» зі стелі. Різноманітні фарби гості насолоджувалися під музичний супровід труби та піаніно. Організатори також презентували збірку Кшиштофа Косцєши «Поезія у перекладі волинських поетів. Картини», отримати яку безкоштовно могли всі охочі. Завітати на виставку можна за адресою: Галерея мистецтв ВОНСХУ вул. Лєси Українки, 24а.

Monitor Wołyński Informacja wołyńska Волинська інформація

Працівники Ягодинської митниці передали на постійне зберігання Художньому музею в Луцьку ліногравюру Пабло Пікассо, вилучену в січні 2013 р. у громадянина України, котрий намагався перевезти її через кордон.

Pracownicy Oddziału Celnego w Jahodyninie przekazali Muzeum Artystycznemu w Łucku linoryt Pabla Picassa, zabrany w styczniu 2013 r. obywatelowi Ukrainy, który usiłował wywieźć go za granicę.

19 grudnia polscy harcerze na прикордонному переходzie «Устилуг» передадут волинським пластунам Вифлємський вогонь миру.

19 grudnia na przejściu granicznym w Uściługu polscy harcerze przekażą wołyńskim plastunom Betlejemskie Światło Pokoju.

У Луцьку відбулися тренувальні поєдинки боксерських команд «Українські отамани» та «Польські гусари».

W Łucku odbyły się test-mecze między zespołami bokserskimi «Ukraine Otomans» i «Rafako Hussars Poland».

Учасники другого автопробігу «Допоможи Україні – Захисти Європу» відвідали Польщу, Австрію, Чехію та Словаччину, щоб проінформувати про ситуацію в Україні.

Uczestnicy drugiego rajdu samochodowego «Pomóż Ukrainie – obroń Europę» odwiedzili Polskę, Austrię, Czechy i Słowację, aby przekazać informację mieszkańcom tych krajów o sytuacji na Ukrainie.

Луцькі школярі долучилися до плетіння зі шматків білої тканини маскувальних сіток для солдатів, які воюють у зоні АТО.

Uczniowie łuckich szkół własnoręcznie robili siatki maskujące z kawałków białej tkaniny dla żołnierzy, niosących służbę w strefie antyterrorystycznej operacji.

На Волині відбувся XI Міжнародний мандрівний фестиваль документального кіно про права людини «Docudays UA». Понад 4 тис. волинян мали можливість переглянути фільми та взяти участь у їх обговоренні.

Na Wołyniu odbył się XI Międzynarodowy Wędrujący Festiwal Kina Dokumentalnego o Prawach Człowieka «Docudays UA». Ponad 4 tys. mieszkańców Wołynia mogło obejrzeć filmy i wziąć udział w dyskusjach.

Drogim Jubilatom!

Drogiemu Księdzu Proboszczowi Pawłowi Chomiakowi

*z okazji pięknego Jubileuszu życzymy wiele radości, zdrowia,
niesłabnącego żaru ducha w trudnej kapłańskiej posłudze.
Niech Najświętsza Panna otacza Matczyną miłością i opieką,
szczególnie w trudnych chwilach
i wyprasza u Syna wszelkie potrzebne łaski.*

Drogiej Koleżance i Jubilatce Annie Karaszczuk

*życzymy słońca na każdym niebie, smaku, zapachu w codziennym chlebie,
ptaków, motyli i chwil radosnych,
a w sercu zawsze zielonej wiosny!*

O reformach

Польські і грузинські досвідчення трансформації, а їх використання на Україні сталися предметом дискусії в Луцьку.

Konferencja w Obwodowym Centrum Wołyńa zebrała ciekawych gości z Polski i Gruzji, a także lokalnych działaczy społecznych, przedsiębiorców, reprezentantów organów władzy, naukowców i dziennikarzy. Spotkanie zostało zorganizowane przez Konsulat Generalny RP w Łucku i Polsko-Ukraińskie Forum Partnerstwa.

Korupcja i biurokracja w Ukrainie są bardziej groźne, niż Putin

Ze słowem wstępu do obecnych zwróciła się Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy, podkreślając, że właśnie w obecnym czasie Ukraina ma szansę przeprowadzenia skutecznych reform. Były poseł Parlamentu Europejskiego i deputowany trzech kadencji Sejmu RP Paweł Zalewski przyjechał z Warszawy specjalnie po to, by opowiedzieć o najważniejszych trudnościach, jakie pokonała Polska na drodze do skutecznych reform. Zdaniem polityka, niepodległość zawsze jest zdobywana w walce i Ukraina nadal walczy o własną wolność. «5 lat temu Polska również rozpoczęła budowanie swojej niepodległości i, gdyby nie przyjęła europejskich standardów reformowania, nie byłaby na tym poziomie rozwoju, na którym jest teraz. Z jednej strony są standardy demokracji, praw człowieka, z innej – autokracja i korupcja» – podkreślił Paweł Zalewski, który na spotkaniu reprezentował także Polsko-Ukraińskie Forum Partnerstwa. «Z mojego punktu widzenia, z Warszawy, wydaje się, że korupcja i biurokracja są dla was groźniejszymi wrogami, niż Putin».

Przewodniczący Stowarzyszenia ochrony praw małego i średniego biznesu Wołyńa Igor Dylow podkreślił, że Euromajdan daje ludziom nadzieję, że wreszcie odbędą się zmiany na lepsze. Ukraińcy mają wielkie oczekiwania od władzy, ponieważ poziom życia obniża się, a reformy w państwie w pierwszej kolejności powinny polepszyć sytuację. Przedstawiciele małego i średniego biznesu, którzy powinni napędzać gospodarkę kraju, chcą, aby władza pomagała w ich pracy, a nie przeszkadzała, jak ich poprzednicy.

Zastępca mera miasta Łuck Taras Jakowlew przedstawił projekt rozwoju gospodarczego wojewódzkiego centrum Wołyńa i inwestycyjnej atrakcyjności miasta. Według niego Łuck pozostaje dotacyjnym miastem, ponieważ tylko na 40% może samodzielnie pokryć wydatki budżetu. Reszta środków pochodzi z dotacji i subwencji. W ostatnich latach udało się pozyskać 1,5 mln euro inwestycji, jednak urzędnik z optymizmem prognozuje, że w latach 2015-2016 uda się pozyskać już 16,5 mln euro.

Obecnych szczególnie zainteresował występ młodego Gruzina Ilo Glonti. Dzisiaj on jest radcą nowego ministra ochrony zdrowia Ukrainy Aleksandra Kwitaszwilliego, a wcześniej był radcą byłego Prezydenta Gruzji Michaela Saakaszwiliego. Największym problemem, który Ukraińcy będą zmuszeni pokonać, to korupcja. «W 2002 r. Światowy Bank ogłosił, że Gruzji nie

uda się zwalczyć korupcji w najbliższych 30 latach. Sprostowaliśmy ich wniosek, ponieważ z najbardziej porażonego korupcją kraju, wśród byłych republik Związku Radzieckiego, zostaliśmy jednymi ze światowych liderów w walce z tą społeczną chorobą. Ostatnie badania pokazały, że 98% Gruzynów nie daje łapówek». Taki wynik został osiągnięty dzięki zwolnieniu wszystkich pracowników milicji, prokuratury, urzędników państwowych. Później do pracy zostali przyjęci ci, którzy pomyślnie przeszli odpowiednie testy. W kraju zmniejszono liczbę ministerstw i urzędników państwowych. Tym, którzy zostali, zwiększono wynagrodzenie. Aby uniknąć przekrętów z zamówieniami publicznymi, przetargi są elektroniczne. To komputery, a nie ludzie decydują, kto wygrał w przetargu. Zdaniem Ilo Glonti Ukraina jest bardziej atrakcyjna dla inwestorów zagranicznych niż Gruzja, ponieważ ma ogromny rynek. Jednak nasze państwo przegrywa z Gruzją tylko dlatego, że w kraju kwitną korupcja i biurokracja. Aby założyć firmę w Gruzji wystarczy jedynie 15 minut, w Ukrainie procedury potrwały 21 dzień. Należy ułatwić spłatę podatków i zorganizować elektroniczny system podatkowy, aby nikogo nie kusiły negocjacje z urzędnikami.

Jaka jest idealna formuła skutecznych reform?

Żaden z prelegentów i uczestników konferencji na zakończenie spotkania nie wskazał najbardziej skutecznej formuły reformowania ukraińskiej gospodarki. Gruzyn Ilo Glonti doszedł do wniosku, że w świecie nie istnieje idealny przepis na skuteczne zmiany. Inaczej wszyscy by mogli z niego skorzystać. Należy wypracować indywidualne podejście, biorąc pod uwagę cechy szczególnie każdego państwa. Gruzja wzorowała się na reformach państw bałtyckich i Polski, zapożyczając 80% najlepszych działań. Ukrainie też warto wykorzystywać doświadczenie tych państw.

Polak Paweł Zalewski podkreślił, że po podpisaniu Umowy Stowarzyszeniowej z Unią Europejską Ukraina jest zmuszona dostosować 60% ustaw gospodarczych do norm europejskich. Tak zrobiła Polska i po integracji gospodarczej doszła do politycznej integracji z Unią Europejską.

Radny Wołyńskiej Rady Obwodowej Mykoła Dawydiuk wezwał przedstawicieli Polski, aby pomogli Ukrainie militarnie. «Kiedy zwyciężymy Rosję, będziemy mogli przeprowadzić reformy w gospodarce. Inaczej zmiany nie będą skuteczne».

Na to Paweł Zalewski odpowiedział, że reformy w państwie są równie ważne jak i walka na wschodzie i południu kraju. Po postępie, we wszystkich dziedzinach, zwycięstwo przyjdzie również na froncie działań wojennych.

«Jeśli nie będziecie robić reform u siebie, zrobi ich u was Putin» – zakończył dyskusję Ilo Glonti.

Wiktor JARUCZYK

Про реформи

Польський та грузинський трансформаційні досвіди, їх застосування в Україні обговорили минулого тижня в Луцьку.

Конференція в обласному центрі Волині збила цікавих гостей із Польщі та Грузії, а також місцевих громадських діячів, підприємців, представників органів влади, науковців і журналістів. Зустріч організувало Генеральне консульство Республіки Польща в Луцьку та Польсько-український форум партнерства.

Корупція та бюрократія в Україні грізніше від Путіна

Зі вступним словом до присутніх звернувся Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бжич, наголосивши на тому, що саме зараз Україна має можливість провести результативні реформи. Колишній депутат Європейського Парламенту й депутат польського Сейму трьох скликав Павел Залевський спеціально прибув із Варшави, аби розповісти про найголовніші труднощі, які пододала Польща для проведення успішних реформ. На думку політика, незалежність завжди твориться в боротьбі й Україна продовжує відстоювати власну свободу. «25 років тому Польща також розпочала будувати незалежність і якби не прийняла європейських стандартів реформ, то зараз не була б на сучасному високому рівні свого розвитку. Нинішній конфлікт між Україною та Кремлем, а також Кремлем і Євросоюзом – це конфлікт про стандарти. З одного боку – стандарти демократії, прав людини, а з іншого – автократія та корупція», – наголосив Павел Залевський, котрий на зустрічі представляв також Польсько-Український форум партнерства. «Мені з Варшави видається, що більшими вашими ворогами від Путіна є корупція та бюрократія».

Голова Асоціації захисту прав малого та середнього бізнесу Волині Ігор Дильов наголосив, що Євромайдан вселяє надію в людей, що нарешті відбудуться зміни на краще. Українці покладають великі очікування на владу, адже рівень життя знижується, і реформи в державі, у першу чергу, мають поліпшити ситуацію. Представники малого й середнього бізнесу, які повинні стати рушієм економіки країни, хочуть, аби влада допомагала в їхній роботі, а не перешкождала, як було при попередній владі.

Заступник міського голови Луцька Тарас Яковлев представив проект економічного розвитку обласного центру Волині та інвестиційної привабливості міста. За його словами, Луцьк досі дотаційне місто, адже тільки на 40% може самотужки забезпечити виконання бюджету. Решта коштів – дотації та субвенції. За останні два роки вдалося залучити інвестицій на суму 1,5 млн євро, проте міський чиновник оптимістично прогнозує, що в 2015–2016 рр. вже вдасться залучити 16,5 млн євро.

Особливою зацікавленістю серед присутніх відзначився виступ молодого грузина Іло Глонті. Нині він – радник новообраного міністра охорони здоров'я України Олександра Квіташвілі, а раніше був радником попереднього президента Грузії Міхаїла Саакашвілі. Найбільшою проблемою, яку українці будуть

змушені подолати, він назвав корупцію. «У 2002 р. Всесвітній банк оголосив, що Грузії не вдасться побороти корупцію впродовж найближчих 30 років. Ми спростували їхній висновок, бо з країни, яка була найбільш корумпованою серед колишніх республік Радянського Союзу, вийшли в світові лідери з боротьби з цією суспільною хворобою. Останнє опитування продемонструвало, що 98% грузинів не дають хабарів». Такого результату вдалося досягнути завдяки звільненню всіх працівників міліції, прокуратури, державних чиновників. Згодом набрали на роботу тих, хто пройшов спеціальне тестування. В країні зменшили кількість міністерств і державних службовців, збільшивши їм заробітні плати. Щоб уникнути махінацій із держзакупівлями, їх у Грузії нині проводять електронним шляхом. Комп'ютери, а не люди визначають, хто переміг у конкурсі на державні закупівлі. На думку Іло Глонті, Україна привабливіша від Грузії для іноземних інвесторів, бо має величезний ринок. Проте програє Грузії наша держава тільки тому, що в країні процвітає корупція й бюрократія. Щоб заснувати фірму в Грузії потрібно лише 15 хвилин, а в Україні – 21 день. Податки необхідно спростити та сплачувати тільки електронним шляхом, щоб не виникало можливості домовлятися з чиновником.

Яка ідеальна формула успішних реформ?

Жоден із доповідачів та учасників конференції наостанок зустрічі так і не назвав найбільш успішну формулу для реформування української економіки. Гruzин Іло Глонті дійшов висновку, що у світі не існує ідеального рецепту на проведення результативних змін. Інакше всі б ним користувалися. Треба підходити індивідуально, беручи до уваги особливості кожної держави. Грузія орієнтувалася на реформи балтійських країн і Польщі, запозичивши 80% найкращих дій. Україні теж варто орієнтуватися на ці держави.

Поліак Павел Залевський наголосив, що після підписання Договору про асоціацію з Європейським Союзом Україна змушена пристосувати 60% своїх економічних законів до європейських. Таким шляхом йшла Польща й після економічної інтеграції прийшла до політичного вступу до Євросоюзу.

Депутат Волинської облради Микола Давидюк закликав представників із Польщі, аби вони допомогли українцям із озброєнням. «Перемігши Росію, ми зможемо провести реформи в економіці. Інакше зміни не будуть ефективними».

На це Павел Залевський відповів, що реформи в державі такі ж важливі, як і боротьба на східному та південному фронтах. Продемонструвавши поступ в усіх сферах, прийде перемога й на військовому фронті.

«Якщо не будете проводити реформ у себе, то Путін проведе їх у вас сам», – закінчив дискусію Іло Глонті.

Віктор ЯРУЧИК

Полско-ukraińskie doświadczenia w leczeniu oparzeń

Українські лікарі цікавилися польською хірургією реконструкційною, а польські лікарі тим, як їх українські колеги, leczą rany oparzeniowe u dzieci.

Закінчилася реалізація проекту «Współpraca transgraniczna na rzecz zapobiegania i leczenia ciężkich przypadków oparzeń na pograniczu polsko-ukraińskim», в рамках якого партнерами були Miejski Szpital w Łucku, miasto Uściług oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęcznej.

О реалізації проекту триває від 13 березня 2013 р. до 12 грудня 2014 р. оповідає його координатор: директор Miejskiego Szpitala w Łucku Łarysa Duchnewycz oraz jej zastępca ds. organizacyjno-metodycznych Andrzej Smolianinow.

Проект, którego ogólny koszt wynosił ponad 1,3 mln euro, przewidywał wymianę doświadczeń w zakresie leczenia oparzeń i rehabilitacji chorych. W ramach projektu zorganizowano staże i konferencje naukowe, zakupiono sprzęt medyczny, a także opracowano mapę drogową, na której zaznaczono trasę od Wołyńskiego Obwodowego Centrum Oparzeniowego (WOCO) w Łucku do Wschodniego Centrum Leczenia Oparzeń i Chirurgii Rekonstrukcyjnej w Łęcznej.

Staż odbywali tylko lekarze ukraińscy. 12 lekarzy Miejskiego Szpitala w Łucku przeszło trzytygodniowy staż we Wschodnim Centrum Leczenia Oparzeń i Chirurgii Rekonstrukcyjnej (WCOiCR). Оповіді о tym lekarz Andrzej Kowalcuk:

– Jeżeli mówić o stronie materialnej, to Polacy mają lepszą od nas sytuację, ale moim zdaniem, nie ustępujemy, jeżeli chodzi o świadczenie usług medycznych. W Centrum Leczenia Oparzeń w Łęcznej, w chwili, kiedy mieliśmy staż, nie leczono oparzeń u dzieci. My natomiast świadczymy taką pomoc od lat. Oni mają rozwiniętą chirurgię rekonstrukcyjną, czego my uczymy się od nich.

Zaznaczył także, że mimo stosowania starych technologii, liczba zgonów oparzonych pacjentów na Ukrainie jest znacznie mniejsza, niż w Polsce. Mówił też o tym, że polska strona szczególnie zainteresowała się metodami leczenia dzieci, ponieważ w Łęcznej wcześniej nie istniał oddział do leczenia najmłodszych

pacjentów z oparzeniami. W ramach projektu we WCOiCR powstał oddział leczenia oparzeń u dzieci. Polacy zainteresowali się ukraińskim doświadczeniem w sprawie rehabilitacji pacjentów z oparzeniami – na Ukrainie; w Nemyrowie w obwodzie winnickim działa specjalizujące się w tym sanatorium.

Українські лікарі спостерігали працю польських колег і твердять, że wynieśli nowe doświadczenia, jednak największe wrażenie na nich sprawił sprzęt medyczny, który posiada szpital w Łęcznej, w tym helikopter, będący jego własnością. Z kolei polscy lekarze podziwiali ukraińskie doświadczenie w leczeniu pacjentów z oparzeniami. Chodzi m.in. o przypadek, kiedy pracownicy WOCO uratowali życie mężczyźnie, który miał poparzenia 75 procent powierzchni ciała.

Środki przewidziane w ramach projektu wydano na karetę reanimacyjną. Wyposażono również pokój do intensywnej terapii na dwie osoby. Znalazły się w nim specjalne łóżka z materacami przeciw odleżynom, ekrany monitorujące stan pacjenta, respirator, defibrylator, sprzęt do trwałego podawania leków. Ośrodek otrzymał także specjalną wannę dla chorych z oparzeniami. Miejski Szpital w Uściługu otrzymał mobilny aparat RTG, sprzęt sterylizacyjny i meble medyczne.

W trakcie realizacji projektu opracowano plan pomocy chorym z oparzeniami, który podczas sytuacji nadzwyczajnych, mogą świadczyć pracownicy Państwowej Służby Ukrainy ds. Nadzwyczajnych w obwodzie wołyńskim, Wołyńskiego Obwodowego Centrum Szybkiej Pomocy Medycznej i Wołyńskiego Obwodowego Centrum Oparzeniowego.

Miejski Szpital w Łucku po raz pierwszy uczestniczył w projekcie dofinansowanym przez Unię Europejską. Jego realizacja odbywała się w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska–Białoruś–Ukraina 2007–2013.

Natalia DENYSIUK

Польсько- український досвід лікування опіків

Українських лікарів зацікавила польська реконструктивно-відновна хірургія, а польських те, як українці лікують дитячу опікову травму.

Завершилася реалізація проекту «Трансгранична взаємодія для запобігання і лікування важких випадків опіків на польсько-українському кордоні», у рамках якого партнерами виступили Луцька міська клінічна лікарня, Устилузька міська лікарня та публічний заклад охорони здоров'я міста Ленчна.

Про проект, який тривав від 13 березня 2013 р. до 12 грудня 2014 р., розповіли його координатори: головний лікар комунального закладу «Луцька міська клінічна лікарня» Лариса Духневич та заступник головного лікаря з організаційно-методичної роботи Андрій Смольянінов.

Проект, загальна вартість реалізації якого становить понад 1,3 млн євро, передбачав обмін досвідом у лікуванні термічних травм і реабілітації хворих (стажування та проведення конференцій), закупівлю обладнання, створення дорожньої карти, на якій зазначено трасу від Волинського обласного опікового центру в Луцьку до Східноєвропейського опікового центру в Ленчній.

Стажування в колег проходили лише українські лікарі. Зокрема, 12 лікарів Луцької міської клінічної лікарні пройшли тритижневе стажування в лікарні міста Ленчна. Враженнями поділився лікар-комбустіолог Андрій Ковальчук, який стажувався у Східно-польському опіковому центрі.

– Якщо говорити про матеріальне забезпечення, то вони мають кращу від нас ситуацію, але в наданні допомоги, я думаю, ми не відстаємо. В опіковому центрі в Ленчній на момент, коли ми стажувалися, не лікували дитячу опікову травму. Натомість ми надаємо допомогу дітям. У них використовується реконструктивно-відновна хірургія, і цей досвід ми переймаємо від них, – розповів лікар.

Він зазначив, що, попри відсталість технологій, рівень смертності опікових пацієнтів в Україні значно нижчий, ніж у Польщі. Розповів також про те, що польська сторона особливо цікавилася лікуванням дітей. У рамках проекту було відкрито в Східно-польському опіковому центрі відділення для лікування опіків у най-

молодших пацієнтів. Зацікавив поляків також український досвід реабілітації хворих із термічними травмами, адже в Україні, в Немирові Вінницької області, діє спеціалізований санаторій.

Українські лікарі могли спостерігати за роботою польських і стверджують, що хоч почититися було чого, найбільше враження викликало технічне забезпечення лікарні в Ленчній. Тут, наприклад, опіковий центр має навіть власний гелікоптер. Розповідають також, що й польські лікарі захоплювалися українським досвідом лікування хворих із опіками. Йдеться, зокрема, про врятування життя молодому чоловікові, який потрапив у Волинський обласний опіковий центр із 75 % опіків тіла.

За кошти, передбачені проектом на обладнання, для Волинського обласного опікового центру Луцької міської клінічної лікарні придбали реанімопіль. Тут також оснастили палату інтенсивної терапії на два місця, встановивши анестезіологічні ліжка з протипролежними матрацами, монітори стану пацієнта, апарати штучної вентиляції легень, дефібрилятор, системи тривалого дозованого введення лікарських засобів. Центр отримав також ванну-капелю для опікових хворих. Устилузька міська лікарня отримала мобільний рентгенодіагностичний апарат, стерилізаційне обладнання, функціональні ліжка та медичні меблі.

У ході реалізації проекту розроблено спільний план надання допомоги хворим із термічною травмою, яку можуть спільно надавати працівники Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Волинській області, Волинського обласного центру екстреної медичної допомоги та Волинського обласного опікового центру під час надзвичайних подій.

Луцька міська клінічна лікарня вперше брала участь у проекті, який фінансувався Європейським Союзом. Його реалізація відбувалася в рамках Програми трансграничного співробітництва «Польща–Білорусь–Україна 2007–2013».

Наталія ДЕНИСЮК

Змінюється спосіб реєстрації на подачу документів у візові центри

Генеральне консульство РП у Луцьку інформує, що від 15 грудня 2014 р. змінюється спосіб реєстрації на подачу документів у Пункти прийому візових анкет у Луцьку, Рівному та Тернополі. Детальніша інформація подана на сайті www.polandvisa-ukraine.com.

Пункти прийому візових анкет (ППВА) дають змогу подавати візові анкети за місцем Вашого проживання без необхідності особистого відвідування польської консульської установи.

Анкети у ППВА потрібно подавати після попередньої реєстрації (телефонна або через веб-сторінку):

<http://www.polandvisa-ukraine.com/>

телефони Call-Centre (загальні лінії):

+38 032 235 17 76

+38 050 117 90 53

+38 044 594 54 96

+38 032 242 45 64

e-mail: info_lutsk@polandvisa-ukraine.com, feedback@polandvisa-ukraine.com

Детальна інструкція реєстрації:

Крок 1: Оплата за послугу ППВА

Громадяни, що бажають отримати візи до Польщі, отже, бажають зареєструватися на подачу документів до Пункту прийому візових анкет (ППВА) у Луцьку, Рівному та Тернополі, повинні насамперед оплатити сервісний збір. Оплата сервісного збору може бути здійснена в будь-який філії «Ідея Банку» або «Кредобанку», що знаходиться у Волинській, Рівненській та Тернопільській областях. Попередня оплата сервісного збору здійснюється виключно у відділеннях вказаних банків. Оплати здійснені в інших установах та банках вважатимуться не дійсними й не можуть бути використаними для реєстрації на подачу документів у ППВА.

Сервісний збір за послуги ППВА сплачується кожним заявником індивідуально, незалежно від того, чи буде оплачуватися наступний візовий збір.

Будь ласка, зауважте, що під час оплати, Вам необхідно буде надати наступну інформацію:

- номер та серію Вашого закордонного паспорта, у який буде вклеєна віза;

- Ваше прізвище та ім'я, латинськими літерами, згідно даних, вказаних у закордонному паспорті;

- номер Вашого телефону, за яким із Вами можна буде контактувати в разі потреби.

Під час здійснення оплати ретельно перевіряйте правильність та відповідність Ваших даних та вказаних реквізитів для оплати, оскільки **за наявності помилок у квитанції про оплату, здійснення запису в ППВА буде неможливим**. У разі виявлення помилки просимо негайно повідомити працівника банку для отримання нової квитанції з коректними даними. Після здійснення оплати Вам буде видана квитанція, яка міститиме індивідуальний номер, Ваше прізвище, ім'я та номер закордонного паспорта.

Крок 2: Призначення дати співбесіди

Через 24 години після здійснення попередньої оплати Ви матимете можливість зареєструватися для подачі документів у ППВА. Здійснити реєстрацію можна наступним чином:

- зателефонувати за номерами колл-центру: +38 044 594 54 96, +38 050 117 90 53, +38 032 242 45 64 або +38 032 235 17 76 у робочі дні з 08.00 до 22.00 (від понеділка до п'ятниці, окрім

святкових, оплата дзвінків здійснюється згідно тарифного плану Вашого мобільного оператора); або

- відвідати Інтернет-сторінку www.polandvisa-ukraine.com.

Для здійснення реєстрації в обох випадках необхідно надати наступні дані:

- Ваш індивідуальний номер, зазначений на банківській квитанції про оплату послуг ППВА;

- Ваше ім'я, прізвище, серію і номер закордонного паспорта.

Усі дані повинні відповідати даним, вказаним у закордонному паспорті.

Зверніть, будь ласка, увагу на те, що:

У випадку, якщо надані Вами дані при реєстрації, не відповідатимуть даним зазначеним у Вашій квитанції – реєстрація буде неможливою.

Оплата квитанція із зазначеними особистими даними не може бути передана третім особам. Право скористатися послугами ППВА має лише та людина, дані якої зазначені у квитанції про оплату.

Радимо Вам здійснити реєстрацію на підставі унікального коду не пізніше 2 місяців з моменту оплати. Квитанція про оплату послуг ППВА вважається дійсною протягом 6 місяців із дня оплати.

За допомогою квитанції з унікальним кодом можна здійснити лише одну реєстрацію для подачі документів, а також здійснити одну зміну дати подачі документів.

Informacje Lubelskie

■ W tym roku zwiastuny zimy objawiły się niższą temperaturą lecz przy prawie całkowitym braku, opadów śniegu. Tymczasem właściciele wyciągów narciarskich byli niecierpliwi, podobnie jak narciarze. I w drugiej połowie listopada rozpoczęto sztuczne zaśnieżanie stoków. W wyniku tego, w dniu 6 grudnia, a więc na św. Mikołaja spośród 15 wyciągów narciarskich w Lubelskiem, cztery miały dobrze naśnieżone trasy zjazdowe i «zaroily się» narciarzami. Są to wyciągi w Rąbłowie w pobliżu Kazimierza Dolnego, w samym Kazimierzu Dolnym nad Wisłą, w Batorzu na Roztoczu i w Białej Podlaskiej.

■ Tłum mieszkańców, dzieci przebranych za aniołki, orkiestra dęta, a na czele kroczący św. Mikołaj. Tak prezentował się w Lublinie orszak mikołajkowy w dniu 6 grudnia. Zatrzymał się przed kilkoma domami dziecka, by dać dzieciom upragnione prezenty. Dla podopiecznych tych domów była to wielka niespodzianka i oczywiście radość.

■ Przedstawiciele województwa lubelskiego oraz mazowieckiego, dokonali symbolicznego scalenia konstrukcji, budowanego na granicy województw mostu, łączącego dwa brzegi Wisły. Ta inwestycja będzie służyć czterem regionom i tysiącom kierowców, którzy skrócą znacznie przejazd do Warszawy, Kielc, Radomia czy Łodzi. Obiekt zostanie oddany do użytku w drugim kwartale 2015 roku. Będzie to trzeci most na Wiśle, łączący dwa województwa: lubelskie i mazowieckie. Jeden most jest w Puławach, drugi w Annopolu, a trzeci będzie w Kamieniu. Ten most buduje konsorcjum trzech firm, w którym liderem jest EnergoPolska S.A. Szczecin. Koszt obiektu niebagatelny, 216 mln złotych z czego ze środków Funduszu Europejskiego Rozwoju Regionalnego pochodzi 126 mln złotych, a pozostałą część zapewniają wspólnie województwo lubelskie, mazowieckie i pięć jednostek samorządu terytorialnego z województwa lubelskiego. Dojazd do mostu będzie również luksusowy, bowiem po obu stronach Wisły, buduje się wysokiej klasy drogę numer 747.

■ 8 grudnia Katolicki Uniwersytet Lubelski świętował 96 rocznicę inauguracji. Studenci KUL-u po raz pierwszy odebrali indeksy w dniu 8 grudnia 1918 roku. Początkowo nazwa była krótsza: Uniwersytet Lubelski. Dopiero w 1928 roku dodano «Katolicki» i od tego czasu mamy w Lublinie Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II. Papież Jan Paweł II, jeszcze jako kardynał Wojtyła przyjeżdżał z Krakowa, aby prowadzić wykłady na Wydziale Teologicznym KUL. W dniu tegorocznych uroczystości została utworzona Wschodnioeuropejska Sieć Uniwersytetów. Umowę o powołaniu sieci podpisało 12 rektorów uczelni z pięciu państw: Ukrainy, Białorusi, Mołdawii, Gruzji i Polski. Z Ukrainy to Uniwersytet im. Iwana Franki w Drohobycz, i im. Łesi Ukrainki w Łucku. Celem powołania do życia nowej instytucji będzie partnerska współpraca w zakresie prowadzenia badań naukowych, kształcenia studentów w zakresie prowadzenia badań naukowych, kształcenia studentów oraz rozwijania kontaktów międzynarodowych.

■ Archiwum Lubelskie otworzyło wystawę «Wielka Wojna na Lubelszczyźnie». Prezentuje ona różne wydarzenia wojenne w tym regionie w latach 1914–1918. Wystawa jest elementem obchodów w tym roku setnej rocznicy wybuchu I wojny światowej. Główny akcent to dążenie Narodu Polskiego do odzyskania niepodległości, po 123-letnich rozbiorów i zniknięcia z mapy Polski. Wystawa będzie czynna do połowy stycznia 2015 roku.

■ Lublinianie zebrali tysiące ton żywności oraz ubrań, obuwi, koców, śpiworów, środków czystości, leków na przeziębienie i dodatkowo dla dzieci, dużo przyborów szkolnych i zabawek. Dary zbierano w Lubelskiem do 10 grudnia, a w całości przeznaczone są dla ukraińskich uchodźców z Krymu i wschodniej Ukrainy.

■ Tradycyjnie w grudniu każdego roku, w tym już po raz dziesiąty, w Dworcu «Anna» w Jakubowicach Konińskich odbywają się Wojewódzkie Dożynki Rybackie. Gospodarstwa rybne prezentują swoje kulinarne atrakcje rybne, są także Koła Gospodyń Wiejskich, restauracje. Lubelskie to polskie centrum hodowli ryb słodkowodnych. Stąd wysyła się karpie, szczupaki, tołpygi, sumy, pstrągi i inne ryby do całego kraju.

■ Chór medyków z Uniwersytetu Medycznego w Lublinie obchodzi jubileusz 40-lecia. Reprezentuje wysoki poziom, a koncertuje nie tylko w Lubelskiem czy w kraju, także często zagranicą. Brał np. udział w konkursach w Gnieźnie i w Turcji. Z obu wyjazdów przywiózł nagrody. Można pogratulować chórzystom i pani prof. Ordyk – Czyżewskiej, założycielce chóru oraz prowadzącej śpiew podczas każdego ważniejszego koncertu. Medycy twierdzą, że muzyka leczycy toteż ich chór pomaga w leczeniu chorych.

■ Lubelski Rynek Hurtowy w Elizówce rozbudowuje się. Obecnie w połowie budowy jest nowa hala o powierzchni ponad 4 tysięcy metrów kwadratowych. Na jej terenie zlokalizowana zostanie także chłodnia, a na dachu pojawi się 800 fotowoltaicznych paneli słonecznych. Powstaną nowe drogi dojazdowe i chodniki dla pieszych. Ten Rynek jest dobrze znany wielu przyjeźdźcom. Każdego dnia wśród kupujących są goście z Ukrainy robiący zakupy np., mięsa, wędlin, a także warzyw i owoców oraz artykułów mleczarskich. Niedługo przyjeżdżało tu również wielu Rosjan, ale po wprowadzeniu przez Prezydenta Rosji Putina embarga za import tych towarów z krajów Unii Europejskiej, a szczególnie z Polski, Rosjan na Lubelskim Rynku w Elizówce prawie nie ma.

■ Muzeum Zamoyskich w Kozłowie ogłasza przerwę konserwacyjną do 1 kwietnia 2015 roku. W minionym sezonie Kozłówkę zwiedziło ponad 203 tysiące osób. Teraz muzeum przygotowuje nową ekspozycję. W Galerii Socrealizmu znajdzie się «nabytek» Kozłówki, popiersie dwumetrowej wysokości Włodzimierza Lenina, które było w gmachu PZPR w Warszawie.

■ Leszek Mądzik założyciel i reżyser «Sceny Plastycznej KUL», został uhonorowany Krzyżem Zasługi «Pro Ecclesia et Pontifice». Przyznał go Papież Franciszek, w dowód uznania dla zaangażowania w pracę, na rzecz Kościoła.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ У цьому році зима заявила про себе низькими температурами, але одночасно й практично відсутнім снігом. Власники лижних підйомників, як і самі лижники, виявилися нетерплячими. Тож у другій половині листопада розпочалося насипання на спусках штучного снігу. У результаті 6 грудня, тобто в день Святого Миколая, серед 15 лижних підйомників на Люблінщині чотири мали добре засніжені траси для спусків, і на них одразу з'явилися лижники. Це підйомники в Ромблові, що поблизу Казімежа Дольного, в самому Казімежі Дольному над Віслою, в Батожі на Розточчі та в Білій Підлясці.

■ Натовп жителів, переодягнені в ангелів діти, духовий оркестр, а попереду – Святий Миколай. Так у Любліні пройшла святкова хода в день Святого Миколая, 6 грудня. Учасники ходи зупинялися біля кількох дитбудинків, щоб віддати діткам очікувані подарунки. Для підопічних цих закладів захід став великою несподіванкою й, звичайно, радістю.

■ Представники Люблінського та Мазовецького воєводств здійснили символічне об'єднання конструкції моста, який споруджують на кордоні цих воєводств. Він сполучить обидва береги Вісли. Будівництво моста корисне чотирьом регіонам та тисячам водіїв, котрі значно скоротять тривалість переїзду до Варшави, Кельце, Радома чи Лодзі. Об'єкт буде відкрито для використання в другому кварталі 2015 р. Він стане третім мостом через Віслу, що з'єднує Люблінське та Мазовецьке воєводства. Один міст є в Пулавах, другий – в Аннополі, а третій буде в Камені. Цей міст споруджує консорціум із трьох фірм, головна серед яких – акціонерне товариство «EnergoPolska» (Щецин). Вартість об'єкта становить 216 млн злотих, із яких 126 млн надав Європейський фонд регіонального розвитку, а решту коштів спільно забезпечать Люблінське та Мазовецьке воєводства, а також п'ять органів територіального самоврядування з Люблінщини. Під'їзд до мосту також буде доброї якості, оскільки з обох боків Вісли споруджується висококласна дорога № 747.

■ 8 грудня Люблінський католицький університет відзначав 96-ту річницю. Студенти ЛКУ вперше отримали залікові книжки 8 грудня 1918 р. Спочатку назва закладу була коротшою – Люблінський університет. Уже в 1928 р. до назви було додано «католицький». Із того часу маємо Люблінський католицький університет імені Яна Павла II. Папа Ян Павло II ще як кардинал Войтила приїжджав із Кракова, щоб проводити лекції на теологічному факультеті ЛКУ. Під час цього річних урочистостей була створена Східноєвропейська мережа університетів. Договір про створення мережі підписали 12 ректорів навчальних установ із п'яти держав: України, Білорусі, Молдови, Грузії та Польщі. Від України – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка та Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Метою створення нової інституції стане партнерська співпраця щодо проведення наукових досліджень, освіти студентів у справах реалізації наукових досліджень, формування та розвитку міжнародних контактів.

■ Люблінський архів відкрив виставку «Велика війна на Люблінщині». Вона представляє різні військові події, зокрема регіональні 1914–1918 рр. Експозиція стала одним із заходів, котрі нагадують про століття від початку Першої світової війни. Головний акцент – прагнення польського народу до здобуття незалежності після 123-х років поділів та зникнення Польщі з карти світу. Виставка триватиме до середини січня 2015 р.

■ Любліняни зібрали тисячі тонн продуктів харчування та одягу, взуття, ковдр, спальників, засобів гігієни, протизастудних ліків, а також багато шкільних приладь та іграшок для дітей. Подарунки збирали на Люблінщині до 10 грудня. Усі вони призначені для українських біженців із Криму та Східної України.

■ Традиційно щороку в грудні, нині вже вдесьте, у садибі «Анна», що в Яковівцях Конінських, проходить воєводське рибацьке свято. Риби господарства представляють свої кулінарні вироби з риби, також діють гуртки сільських господинь та ресторани. Люблінщина – це польський центр розведення прісноводної риби. Звідси в різні куточки країни везуть коропів, щук, товстолобиків, сомів, форель та іншу рибу.

■ Хор медиків Люблінського медичного університету святкує 40-річний ювілей. Хор відзначається високим рівнем виконання й дає концерти не лише на Люблінщині та загалом у Польщі, але й часто за кордоном. Наприклад, брав участь у конкурсах, що відбувалися в Туреччині. Із різних поїздок хором привозить нагород. Можемо привітати хористів та професора Ордік-Чижевську, засновницю хору, котра керує співом на кожному важливому концерті. Медики вважають, що музика лікує, тому їхній хор сприяє одужанню хворих.

■ Люблінський оптовий ринок в Елізувці розбудовується. Нині половину споруди займає новий павільйон площею понад 4 тис. кв. м. На його території також буде розміщена холодильна зала, а на даху – 800 сонячних батарей. З'являться нові під'їзні дороги, переходи для пішоходів. Цей ринок добре відомий багатьом приїжджим. Щодня серед покупців є гості з України, котрі закупляють м'ясо, ковбасні вироби, а також овочі й молочні продукти. Раніше сюди також приїжджало багато росіян, але після запровадження президентом Росії Путіним ембарго на импорт товарів із країн Європейського Союзу, особливо з Польщі, росіян на люблінському ринку в Елізувці майже немає.

■ Музей Замойських у Козлувці оголошує консерваційну перерву до 1 квітня 2015 р. За минулий сезон Козлувку відвідало понад 203 тис. осіб. Нині музей готує чергову експозицію. У галереї соцреалізму опиниться новий «здобуток» Козлувки – погруддя двометрової величини Володимира Леніна, яке знаходилося в приміщенні ПОРП у Варшаві.

■ Лешек Мондзік, засновник і режисер авторського проекту «Scena Plastyczna KUL», отримав Хрест заслуги «Pro Ecclesia et Pontifice». Його надав Папа Франциск як свідчення визнання подвижницької роботи Мондзіка на користь Костелу.

Адам ТОМАНЕК

Na Wołyniu dbają o oszczędność energii

Wołynianie szukają nowych energooszczędnych metod. Europejskie doświadczenie pokazuje, że prawidłowa izolacja cieplna budynku i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych, pozwalają zachować więcej ciepła w pomieszczeniu.

Mieszkańcy Łucka rozumieją, że nie należy teraz liczyć na elektryczne grzejniki, ponieważ ze względu na deficyt energii elektrycznej w Ukrainie w tym roku, od czasu do czasu, przerywane są dostawy prądu. Wcześniej, oszczędzanie energii traktowano jako modę, ale obecnie takie postępowanie, ze względu na wydarzenia w kraju, stało się koniecznością.

Co proponuje Rada Miasta Łuck

Zastępca mera Łucka Taras Jakowlew powiedział, że w mieście wykorzystywane są wszystkie możliwe metody zmniejszenia spożycia energii elektrycznej. Z budżetu miasta w latach 2013–2014 wykorzystano prawie 10 mln hrywien na wymianę okien i drzwi w przedszkolach, szkołach, szpitalach, wymianę wyposażenia elektrycznego w przedszkolach, instalację indywidualnych węzłów cieplnych (IWC) w przychodniach i placówkach oświatowych.

Taras Jakowlew zaznaczył, że Rada Miasta Łuck pracuje nad otrzymaniem grantów i kredytów, które zostaną przeznaczone na wdrożenie energooszczędnych metod. Np. w 2014 r. otrzymano trzyprocentowy kredyt w Północnej Korporacji Finansowej na rzecz Środowiska (NEFCO) na sumę 4 mln hrywien na 4 lata. Dzięki tym środkom już zainstalowano IWC i wymieniono okna w przedszkolach nr 11, 21, gimnazjum nr 21 i szkołach nr 5 i 10. Gimnazjum nr 21 zostało częściowo ocieplone i rozpoczęło rekonstrukcję wyposażenia basenu.

«Już dzisiaj przygotowujemy techniczno-gospodarcze uzasadnienie dla nowych obiektów, by ubiegać się o przyznanie nowego kredytu NEFCO na 5 mln hrywien. Także planujemy podpisanie umowy kredytowej na 500 tys. euro między NEFCO a przedsiębiorstwem «Łuckwodokanal», która umożliwi wymianę przestarzałego, nieoszczędnego wyposażenia pompowniczego» – zaznaczył zastępca mera.

Według Tarasa Jakowlewa jednym z mechanizmów stymulujących wdrożenie energooszczędności w mieszkalnictwie, jest zwrot z budżetu miasta odsetek z kredytów, jakie spółdzielnie mieszkaniowe zawierają w celu rozwoju energooszczędności. W okresie 2013–2014 takie kredyty otrzymało siedem spółdzielni. Zwrócono im 166 tys. hrywien. Za te środki zmodernizowano windy, odnowiono instalacje wewnętrzne, zainstalowano IWC i przeprowadzono ocieplenie fasady budynku mieszkalnego przy alei Wirodżennia 22a. Taras Jakowlew powiedział, że w Łucku zwraca się uwagę na monitoring spożycia prądu w placówkach, finansowanych z budżetu miasta. W każdej instytucji budżetowej zainstalowano oprogramowanie «Energoplan», dzięki któremu miejski Wydział energooszczędności kontroluje i szybko koryguje spożycie prądu w każdym przedszkolu, szkole lub placówce leczniczej.

«W efekcie wartość źródeł energii, wykorzystanych w ciągu 10 miesięcy 2013 roku wyniosła 38,6 mln hrywien. W 2014 r. wydaliśmy 22,2 mln hrywien, czyli o 16,4 mln hrywien mniej, mimo wzrostu cen na źródła energii prawie o 10 %» – powiedział Jakowlew.

Państwowe przedsiębiorstwo komunalne «Łuckteplo» otrzymało 10 mln euro kredytu na modernizację systemu centralnego ogrzewania w mieście. W ramach umowy kredytowej między PPK «Łuckteplo» i Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju, realizowane są prace przygotowawcze dla organizacji przetargu na wykonanie prac z rekonstrukcji systemu ogrzewania. Za te środki planuje się wymienić przestarzałe kotły, zmodernizować kotłownię, sieci ciepłe, systemy zdalnego monitoringu i zarządzania. Oprócz tego organizacja E53 do kredytu dokłada grant na sumę 4 mln euro. Za te środki zostaną zorganizowane IWC, kocioł na paliwie alternatywnym. Realizacja działań zaplanowana jest na lata 2015–2017.

pozytywny przykład spółdzielni mieszkaniowych w Łucku

Na ocieplenie fasady ośmiopiętrowego budynku przy alei Wirodżennia 22a, wydano 1 mln 100 tys. hrywien. Przewaga ocieplonego budynku – to nie tylko ładny wygląd, ale także lepsze zachowanie ciepła w mieszkaniach.

«Teraz w domu ciepło. Nie do porównania z tym, jak było wcześniej. Nie korzystam z grzejników, ponieważ temperatura w pokoju jest zadowalająca» – mówi Wasyl, mieszkaniec tego budynku.

Zarządca budynku przy alei Wirodżennia 22a Nina Cybula powiedziała, że w 2013 r. budynek ocieplono z zewnątrz. W piwnicach wymieniono wszystkie rury na polipropylenowe, zrobiono IWC. Teraz jest tu sucho, czysto i ciepło. IWC zapewnia spożycie energii cieplnej tylko w tym zakresie, jaki jest niezbędny dla komfortowego przebywania w pomieszczeniu. Nina Cybula dodała także, że w 2013 r. wyremontowano dach budynku. Oprócz tego ściany na klatkach zostały świeżo pomalowane.

Przewodnicząca Stowarzyszenia spółdzielni mieszkaniowych «Łucczanie» Julia Sabatiuk opowiada, że zakładanie takich spółdzielni jest opłacalne. Do Łucka nawet przyjeżdżają z innych miast, by móc skorzystać z takich doświadczeń.

Dodała także, że w Łucku działa unikatowy program «Zwrot odsetek z kredytów krótkoterminowych wydanych spółdzielniom mieszkaniowym i kooperatywom mieszkaniowo-budowniczym przez placówki finansowe na realizację projektów energooszczędnych w gospodarce mieszkaniowo-komunalnej na lata 2012–2014», w ramach którego są zwracane procenty.

Według danych analityków kompanii informacyjnej «Stronger Together!», na modernizację ciepłn mieszkań o powierzchni 50 m. kw. należy wydać mniej więcej od 1,5 do 5 tys. euro, w zależności od materiałów, a po ociepleniu, oszczędność na ogrzewanie może wynieść 50 % miesięcznie, czyli wydatki zmniejszą się dwa razy.

Doświadczenie Europy

W Europie wprowadzono liberalny system energooszczędności. Według danych kompanii informacyjnej «Stronger Together!», jedną z najbardziej skutecznych metod jest planowe, ale stopniowe podniesienie cen. W krajach Centralno-Wschodniej Europy w latach 90-tych ceny na źródła energii podnoszone były w różnym trybie. W Słowacji i na Węgrzech ceny nie wzrosły od razu. Znaczne podniesienie ceny odbyło się dopiero w latach 2005–2006. W Polsce ceny na źródła energii wzrosły nagle. Co ciekawe, w krajach, gdzie rzetelnie ocieplano budynki mieszkalne, ludzie zużywali mniej energii.

Czas pokaże, czy uda się podnieść poziom energooszczędności w Łucku. Teraz władza i mieszkańcy powinni skupić się na tym, by nie powtarzać pomyłek innych. Jeśli Łuck przejmie pozytywne europejskie rozwiązania, z pewnością będzie mógł w przyszłości oszczędzać.

Maja GOŁUB

На Волині dbають про енергоефективність

Волиняни вдаються до нових методів енергозбереження. Європейський досвід показує, що правильна теплоізоляція будинку та раціональне використання природних ресурсів дозволяє краще зберігати тепло в приміщенні.

Мешканці Луцька розуміють, що зараз надіятися на електрообігрівачі нема сенсу, оскільки, з огляду на дефіцит електроенергії, в Україні цієї зими почали час від часу вимикати електропостачання. Раніше енергоефективність вважали модним трендом, а зараз це необхідність, зважаючи на події в країні.

Що пропонує Луцька міська рада

Заступник Луцького міського голови Тарас Яковлев розповів, що в місті використовують усі можливі методи зменшення енергоспоживання. З бюджету міста у 2013–2014 рр. використали близько 10 млн грн на заміну вікон та дверей у дитячих садочках, школах, лікарнях, електричного кухонного обладнання в дитсадках, встановлення індивідуальних теплових пунктів (далі – ІТП) у поліклініках та навчальних закладах.

Тарас Яковлев зазначає, що для впровадження енергозбереження Луцька міська рада намагається отримати гранти та кредити. Зокрема, у 2014 р. вона отримала кредит в Північній екологічній корпорації НЕФКО на суму 4 млн грн на 4 роки під 3 % річних. Завдяки цим коштам уже встановлено ІТП та замінено вікна в дитсадках № 11, 21, гімназії № 21 та школах № 5, 10. У гімназії № 21 також частково проведено утеплення та реконструкцію обладнання в басейні.

«Як результат – сума енергоносіїв, яка була витрачена за 10 місяців 2013 р., становить 38,6 млн грн. У 2014 р. ми витратили 22,2 млн грн, тобто на 16,4 млн грн менше, незважаючи на збільшення вартості енергоносіїв майже на 10 %», – сказав Тарас Яковлев.

Державне комунальне підприємство «Луцьктепло» отримає 10 млн євро кредиту для модернізації системи централізованого теплопостачання в місті. У рамках кредитного договору між ДКП «Луцьктепло» та Європейським банком реконструкції й розвитку здійснюються підготовчі роботи для проведення тендеру на виконання робіт із реконструкції системи опалення. За ці гроші планують замінити застарілі котли, модернізувати котельні, теплові мережі, системи віддаленого моніторингу та управління. Окрім того, донорська організація E53з кредитом надає грант розміром 4 млн євро. За ці кошти облаштують ІТП, котел на альтернативному паливі. Термін реалізації заходів передбачений на 2015–2017 рр.

Позитивний приклад ОСББ у Луцьку

На утеплення фасаду дев'ятиповерхового будинку на проспекті Відродження, 22а видали 1 млн 100 тис. грн. Перевага утепленого будинку – це не лише гарний вигляд, а й краще збереження тепла в квартирах.

«Зараз у квартирі тепло. Це не порівняти з тим, що було раніше. Обігрівачами не користуюся, бо кімнатна температура влаштує», – говорить Василь, житель цього будинку.

Управитель будинку на проспекті Відродження, 22а Ніна Цибуля розповіла, що в 2013 р. будинок утеплили зовні. У підвалі повністю замінили труби на поліпропіленові, зробили ІТП. Тепер тут сухо, чисто та тепло. ІТП забезпечує споживання теплової енергії лише в тій кількості, яка необхідна для комфортного проживання. Ніна Цибуля також додала, що в 2013 р. відремонтували дах будинку. Окрім того, в під'їзді розмалювали квітами стіни.

Голова Асоціації ОСББ «Лучани» Олія Сабатюк розповідає, що створювати такі об'єднання вигідно. До Луцька навіть приїжджають з інших міст, щоб перейняти досвід.

Також вона розповіла, що в Луцьку діє унікальна програма «Відшкодування відсоткових ставок за залученими в фінансових установах короткостроковими кредитами, що надаються ОСББ та житлово-будівельним кооперативам на реалізацію енергозберігаючих проектів в житлово-комунальному господарстві на 2012–2014 рр.», за якою об'єднанням повертають відсотки.

За даними аналітиків інформаційної компанії «Stronger Together!», на теплодернізацію квартири площею 50 кв. м доведеться витратити орієнтовно від 1,5 до 5 тис. євро, залежно від матеріалів. За підрахунками аналітиків компанії «Stronger Together!», після утеплення економія на опалення може скласти 50 % щомісячно, тобто витрати зменшаться у два рази.

Досвід Європи

У Європі впровадили ліберальну систему енергозбереження. За даними аналітиків інформаційної компанії «Stronger Together!», один із найефективніших методів задля енергоефективності – планове, але поступове підвищення цін. У країнах Центрально-Східної Європи в 90-х рр. ціни на енергоносії піднімали по-різному. У Словаччині та Угорщині ціни зросли не одразу. Значне підвищення відбулося лише у 2005–2006 рр. У Польщі ціни на енергоносії піднімали різко. Цікаво, що в країнах, де ретельно утеплювали житлові будинки, люди стали споживати менше енергоносіїв.

Час покаже, чи вдасться в Луцьку покращити ситуацію з енергоефективністю. Зараз владі та громадянам потрібно зосередитися на тому, аби не повторювати помилки інших. Якщо Луцьк перейматиме позитивний європейський досвід, матиме змогу заощаджувати в майбутньому.

Мая ГОЛУБ

Warunki i zakres stypendium oraz wymagania dla kandydatów:**I. KANDYDACI**

1. Zainicjowany w roku 2003 «Program Stypendialny dla Młodych Naukowców» adresowany jest do kandydatów z: Białorusi, Ukrainy, Mołdawii, Rosji, Kazachstanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Turkmenistanu, Uzbekistanu oraz Armenii, Azerbejdżanu i Gruzji. W roku akademickim 2015/16 zostanie zrealizowana XIII edycja Programu.

2. Preferowane są kandydatury osób mogących wykazać się już pewnymi osiągnięciami naukowymi i/lub aktywnością organizacyjną, których dotychczasowa działalność daje największą możliwość wykorzystania w ich krajach zdobytej w Polsce specjalizacji w różnych dziedzinach życia naukowego i działalności społecznej.

3. Stypendia są przyznawane na realizację indywidualnych staży naukowych.

4. Każdy z zakwalifikowanych kandydatów może otrzymać stypendium jednorazowo na określony czas i, poza nadzwyczajnymi okolicznościami, bez możliwości przedłużenia.

5. Łączny czas trwania stażu i kursu językowego wynosi 10 miesięcy, istnieje możliwość przedłużenia pobytu na dodatkowy miesiąc, **lipiec 2016 r.**, jeśli koordynator programu, w porozumieniu z tutorem, wystąpi o takie przedłużenie. Może to nastąpić jedynie w przypadku spełnienia wszystkich naukowych warunków stypendium, w tym obrony pracy dyplomowej na ocenę co najmniej dobrą oraz udziału w programach naukowych odbywających się w lipcu. Ewentualne dodatkowe stypendium zakończy się **31 lipca 2016 r.**

6. Realizacja programu dla osób z zadowalającą znajomością języka polskiego rozpocznie się **1 września 2015 r.** Kursem Przygotowawczym, prowadzonym na Uniwersytecie Warszawskim, obejmującym wykłady ogólne oraz uzupełniający kurs języka polskiego.

7. W wypadku stypendystów przyjętych na staż, ale bardzo słabo znających język polski, realizacja Programu zacznie się **1 sierpnia 2015 r.** dodatkowym, intensywnym Kursem Językowym. W takim przypadku stypendium trwać może łącznie nawet **12 miesięcy**.

8. Realizacja stażu (studiów), już w przydzielonych uczelniach – rozpocznie się od **1 października 2015 r.** i zakończy się **30 czerwca 2016 r.**

9. Wysokość stypendium wynosi 1350 złotych. Zakwaterowanie, wyżywienie, ubezpieczenie stypendysty pokrywają w ramach tej kwoty.

10. Komplet dokumentów należy złożyć osobiście lub przesłać pocztą (z dopiskiem na kopercie «Program Stypendialny dla Młodych Naukowców») do właściwych terytorialnie placówek dyplomatycznych RP oraz przesłać na adres stypendia.studium@uw.edu.pl do **1 marca 2015 r.**

11. Właściwe konsulatory RP osobom, które otrzymały stypendium będą przyznawać wizy do **31 lipca 2016 r.**

II. WYMAGANIA OGÓLNE

1. Ukończone studia wyższe (4- lub 5-letnie, kończące się obroną pracy bakalarskiej, dyplomowej, lub magisterskiej) przede wszystkim na kierunkach humanistycznych: historii, stosunkach międzynarodowych, politologii, dziennikarstwie, socjologii, etnologii, kulturoznawstwie, psychologii społecznej, administracji i zarządzaniu, prawie oraz kierunkach zbliżonych.

2. Wiek kandydatów – do 35 lat.

3. Ogólna orientacja w problematyce w jednej z wymienionych dziedzin lub dziedzin pokrewnych, zwłaszcza w odniesieniu do okresu XIX-XX w.

4. Znajomość języka polskiego, gwarantująca rozumienie wykładów z dziedziny kandydata i korzystanie z literatury przedmiotu (por. I - 6,7).

5. W wyjątkowych wypadkach możliwe będzie zakwalifikowanie osób nieznających języka polskiego. Stypendysty tacy będą jednak zobowiązani do samodzielnej nauki języka po otrzymaniu powiadomienia o zakwalifikowaniu oraz odbędą dodatkowy intensywny kurs języka polskiego w sierpniu 2015 r. (zob. I-7).

III. WYMAGANE DOKUMENTY

1. Kopia dyplomu ukończenia studiów wyższych, równorzędnych z polskimi studiami licencjackimi (minimum) oraz poświadczanie o odbywaniu studiów doktoranckich lub pracy etatowej.

2. Kwestionariusz kandydata (dostępny na stronie www.studium.uw.edu.pl).

3. Zwięzły list motywacyjny z uzasadnieniem wybranego kierunku studiów (w języku polskim lub angielskim).

4. Projekt pracy badawczej (w języku polskim lub angielskim).

5. Curriculum vitae w języku polskim lub angielskim pisane w porządku od najnowszych zdarzeń, wraz z fotografią.

6. Lista publikacji, osiągnięć i projektów zawodowych.

7. Świadczenia potwierdzające znajomość języka polskiego i angielskiego.

8. Ewentualne inne dane, dokumenty lub informacje mogące – zdaniem kandydata – pomóc Komisji Kwalifikacyjnej we właściwej ocenie jego kandydatury.

IV. TRYB KWALIFIKACJI

1. Termin składania aplikacji upływa **1 marca 2015 r.**

2. Kwalifikacja kandydatów odbywa się w dwóch etapach:

a) I etap obejmuje kwalifikację, przeprowadzoną w oparciu o nadesłane dokumenty przez komisję w Warszawie – osoby zaakceptowane do dalszych etapów zostaną wyznaczone do **1 kwietnia 2015 r.**

b) II etap kwalifikacji polega na przesłuchaniu kandydatów przez wyjazdowe Komisje Kwalifikacyjne w okresie **1 maja - 15 czerwca 2015 r.** (szczegółowe terminy zostaną ustalone po zakończeniu I etapu).

3. Przesłuchania kandydatów przez Komisje Kwalifikacyjne odbywają się:

a) dla obywateli Federacji Rosyjskiej – w Ambasadzie RP w Moskwie,

b) dla obywateli Ukrainy – w Ambasadzie RP w Kijowie,

c) dla obywateli Białorusi – w Ambasadzie RP w Mińsku,

d) dla obywateli krajów Zakaukazia – w Ambasadach w Tbilisi, Erewaniu i Baku,

e) dla obywateli krajów Azji Środkowej – w 1-2 placówkach regionu.

4. O szczegółowym terminie i miejscu przesłuchań kandydaci zostaną powiadomieni przez placówki dyplomatyczne RP.

5. O wynikach kwalifikacji kandydaci zostaną poinformowani przez odpowiednie placówki dyplomatyczne RP w terminie ok. 10 lipca 2015 r.

6. O przydziale do konkretnego uniwersytetu w Polsce zostaną powiadomieni przez Studium Europy Wschodniej UW – koordynatora Programu, najpóźniej do 1 sierpnia 2015 r.

V. OBSŁUGA ORGANIZACYJNA I INNE WARUNKI REALIZACJI STYPENDIUM

1. Stypendia są realizowane na warunkach ogólnych, określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 roku (Dz. U. z 2006r. Nr 190, poz. 1406).

2. Realizację stypendiów zapewnia Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP.

3. Studium Europy Wschodniej zapewnia koordynację akademicką podczas trwania Stypendium i przydziela stypendystów do uczelni w Polsce.

4. Uczelnie, na które skierowano stypendystów wyznaczają opiekunów naukowych (tutorów), którzy podejmują się opieki naukowej nad stypendystami oraz będą promotorami ich prac dyplomowych. Studium Europy Wschodniej powiadomi poszczególnych stypendystów o przydzielonej uczelni i osobie tutora.

5. Stypendysty są zobowiązani posiadać polisę ubezpieczeniową na koszty leczenia, obejmującą okres pobytu na stypendium – wykupioną w swoim kraju, bądź w Polsce (jej koszt wynosi około 45

PLN miesięcznie).

6. Koszty podróży do Polski i z Polski pokrywa stypendysta.

7. Do obowiązków stypendysty należy:

a) ustalenie z wyznaczonym przez uczelnię opiekunem naukowym (tutorem) rocznego programu pobytu.

b) ustalenie z tutorem zakresu i tematu pracy dyplomowej.

c) ustalenie z tutorem tematów 2 referatów (części pracy dyplomowej), wygłaszanych w **styczniu i maju 2016 r.**

d) odbycie oraz zaliczenie minimum 5 zajęć akademickich tygodniowo (seminariów, wykładów etc.), zgodnych z tematyką pobytu, w tym obowiązkowo zajęć prowadzonych przez tutora i, jeśli to możliwe, zajęć metodologicznych z zakresu specjalizacji stypendysty.

e) udział w zajęciach dodatkowych z języka polskiego przez 1 semestr i zaliczenie tych zajęć.

f) stały kontakt z tutorem w ramach cotygodniowych konsultacji.

g) przygotowanie pracy dyplomowej o objętości min. 50 str., opatrzonej właściwym aparatem naukowym, napisanej w języku polskim.

h) obrona (prezentacja w ramach seminarium) pracy dyplomowej najpóźniej do **20 czerwca 2016 r.**

8. W przypadku niewywiązywania się stypendysty z ww. obowiązków, a także w przypadku łamania prawa RP, przepisów uczelni, bądź też ogólnych zasad współżycia społecznego, stypendium może zostać wstrzymane.

9. Wręczenie dyplomów ukończenia «Programu Stypendialnego Rządu RP dla Młodych Naukowców» odbędzie się w Warszawie, w ostatnim tygodniu czerwca 2016 r.

10. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP dążyć będzie do tego, aby umożliwiać lub wspomagać wzajemne kontakty i spotkania Absolwentów «Programu Stypendialnego Rządu RP dla Młodych Naukowców».

Program Stypendialny Rządu RP dla Młodych Naukowców

XIII edycja rok akad. 2015/2016

dla kandydatów z: Europy Wschodniej, Rosji, krajów Azji Środkowej i Kaukazu

Stypendia będą przeznaczone na pobyt naukowy
na uczelniach polskich
w okresie od września 2015 r. do czerwca 2016 r.

Warunki i zakres stypendium oraz wymagania dla kandydatów
– patrz w folderze lub na stronie www.studium.uw.edu.pl

Bezprecedensowa aktywność Rosjan nad Bałtykiem

Minister obrony narodowej Tomasz Siemoniak skomentował wzmożoną aktywność rosyjskiego samolotów wojskowych nad Morzem Bałtyckim. Od kilku dni ma miejsce bezprecedensowa aktywność Rosjan, Floty Bałtyckiej i lotnictwa nad Morzem Bałtyckim. Jesteśmy tym zaniepokojeni. NATO stara się przygotować jakąś reakcję – powiedział wicepremier.

Około 30 rosyjskich samolotów wojskowych zostało przechwyconych przez myśliwce NATO. Holenderskie F-16 stacjonujące w Malborku patrolowały przestrzeń nad Bałtykiem.

Rosyjskie samoloty przelatywały w okolicach wybrzeży Norwegii. Informację potwierdziła rzeczniczka NATO Oana Lungescu.

– Ten incydent jest jednym z wielu, o którym różne państwa według własnego uznania informują – skomentował Tomasz Siemoniak.

Wpolityce.pl

Bezprecedentna aktywność rosyjan nad Bałtykiem

Міністр національної оборони Польщі Томаш Семоняк прокоментував посилену активність російських військових літаків над Балтійським морем. «Уже кілька днів росіяни проявляють безпрецедентну активність, зокрема на території Балтійського флоту й авіації над Балтійським морем. Ми цим занепокоєні. НАТО намагається якимось чином відреагувати», – сказав віцепрем’єр-міністр.

Винищувачі НАТО перехопили приблизно 30 російських військових літаків. Простір над Балтикою патрулювали голландські F-16, які перебувають у Мальборку.

Російські літаки пролітали поблизу узбережжя Норвегії. Про це повідомила прес-секретар НАТО Оана Лунгеску.

«Цей інцидент є одним із багатьох, про який інформують різні країни», – прокоментував Томаш Семоняк.

Wpolityce.pl

Premier Ukrainy zapowiada większe wydatki na obronność

Ukraina znacznie zwiększy wydatki na obronność i dążąc do osiągnięcia standardów NATO zrezygnuje ze statusu państwa znajdującego się poza blokami militarnymi – oświadczył Arsenij Jaceniuk.

Przedstawiając na posiedzeniu Rady Ministrów plan działań swojego rządu Jaceniuk powtórzył, że głównym celem polityki zagranicznej państwa jest integracja europejska. Program działalności rządu zostanie zaprezentowany w parlamencie.

«Naszym priorytetem jest bezpieczeństwo. Najważniejsze jest finansowanie armii i struktur siłowych. Mamy ambitny cel: przekazanie na bezpieczeństwo państwa do 5 procent PKB, co powinno znaleźć się w projekcie budżetu na przyszły rok» – powiedział szef rządu.

Jaceniuk ocenił, że najważniejszym wyzwaniem jest agresja Rosji, która od wiosny okupuje Krym i wspiera separatystów w Donbasie na wschodzie Ukrainy. Zapowiedział w związku z tym ściślejszą współpracę wojskowo-techniczną z Zachodem i kontynuację programu budowy tzw. ściany na granicy z Rosją, która ma powstać w ciągu najbliższych czterech lat.

Polska Agencja Prasowa

Прем’єр-міністр України обіцяє збільшення витрат на обороноздатність

«Україна значно збільшить витрати на обороноздатність і, прагнучи досягнути стандартів НАТО, відмовиться від статусу держави, яка має позаблоковий військовий статус», – заявив Арсеній Яценюк.

Представляючи на засіданні Кабінету Міністрів план дій свого уряду, Яценюк повторив, що головна мета закордонної політики держави – європейська інтеграція. Програма дій уряду буде представлена в парламенті.

«Наш пріоритет – безпека. Найважливішим є фінансування армії та силових структур. Маємо амбітну мету – видати на захист безпеки держави до 5 % ВВП. Вона буде відображена в проекті бюджету на наступний рік», – сказав керівник уряду.

Яценюк зауважив, що найбільшим викликом нині є агресія Росії, яка від весни окупувала Крим і підтримує сепаратистів у Донбасі та сході України. У зв’язку з цим він передбачає тіснішу військово-технічну співпрацю із Заходом та продовження програми будівництва так званої «стіни» на кордоні з Росією, яка має з’явитися впродовж найближчих чотирьох років.

Polska Agencja Prasowa

Rosja nie chce pomóc Bośni. Boi się jej integracji z UE

Podczas posiedzenia Rady Wdrażania Pokoju (PIC) w Bośni – ciała nadzorującego utworzonego przez USA, UE, Rosję i Japonię po wojnie w Bośni w latach 1992–95 – przedstawiciel Moskwy oświadczył, że przyszłość tego kraju w UE nie jest jego jedyną opcją. Na konferencji prasowej po dwudniowym posiedzeniu PIC w Sarajewie wysoki przedstawiciel wspólnoty międzynarodowej w Bośni i Hercegowinie Austriak Valentin Inzko powiedział, że Rosja jest przeciwna propozycjom Wielkiej Brytanii i Niemiec, aby przed reformami politycznymi wesprzeć Bośnię pożyczkami finansowymi, by wyprowadzić ją z głębokiej stagnacji i skierować na drogę ku członkostwu w Unii Europejskiej. Moskwa utrzymuje silne więzi z prawosławnymi Serbami w

2014

NATOscape

Tvn24

Росія не хоче допомагати Боснії. Побоюється її інтеграції в ЄС

Під час засідання Ради втілення миру (PBT) у Боснії, наглядного органу, створеного США, ЄС, Росією та Японією після війни в Боснії 1992–1995 рр., представник Москви заявив, що майбутнє цієї країни в ЄС – це не єдиний вихід для неї.

Високопоставлений представник міжнародної спільноти в Боснії та Герцеговині австрієць Валентін Інзко на прес-конференції, що відбулася після дводенного засідання PBT у Сараєво, сказав, що Росія виступає проти пропозицій Великобританії та Німеччини, щоб перед політичними реформами підтримати Боснію фінансовими позиками, аби вивести її з глибокої стагнації та налаштувати на шлях до подальшого членства в Європейському Союзі.

Москва підтримує тісні зв’язки з православними сербами в Боснії, які відкидають глибошу післявоєнну інтеграцію з мусульманськими боснійцями та католицькими хорватами і загалом вороже налаштовані щодо членства Боснії в ЄС та НАТО.

Tvn24

Szef NATO: Ukraina może ubiegać się o członkostwo w NATO

Jeśli Ukraina zechce, może złożyć wniosek o członkostwo w NATO, a Sojusz oceni, czy kraj ten spełnia konieczne warunki – oświadczył sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg.

Na konferencji prasowej po spotkaniu Komisji NATO–Ukraina Stoltenberg powiedział, że uszanuje decyzję ukraińskich władz, które zapowiedziały odejście od zasady nieprzynależności do sojuszy wojskowych.

«Jeśli Ukraina zechce ubiegać się o członkostwo w NATO, to może to uczynić. Potraktujemy to, tak jak zawsze, a zatem ocenimy, czy Ukraina spełnia standardy i przestrzega zasad (Sojuszu), co jest warunkiem wstępnym przystąpienia do NATO» – powiedział Stoltenberg.

Gazeta.pl

Керівник НАТО: «Україна може претендувати на членство в НАТО»

«Якщо Україна захоче, то зможе скласти заяву про членство в НАТО, а Альянс оцінить, чи ця країна виконує обов’язкові умови», – заявив Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг.

На прес-конференції після зустрічі Комісії НАТО–Україна Столтенберг сказав, що поважатиме рішення української влади, яка заявила про відмову від позаблокового військового статусу.

«Якщо Україна захоче претендувати на членство в НАТО, то може це зробити. Тракуватимемо це, як робимо завжди, тобто оцінимо, чи Україна виконує стандарти та чи дотримується правил (Альянсу), що є вступною умовою для членства в НАТО», – сказав Столтенберг.

Gazeta.pl

Tajemniczy peryskop u wybrzeży Szkocji

Po tym jak na zachodnim wybrzeżu Szkocji zauważono peryskop łodzi podwodnej, NATO wysłało samoloty patrolowe w tamte rejony. Resort obrony Wielkiej Brytanii potwierdził już, że otrzymał «sojusznicze wsparcie od innych państw NATO», ale nie podał szczegółów całej operacji.

«Tajemniczy peryskop» był już widziany w tamtym regionie pod koniec listopada i na początku grudnia bieżącego roku. Od tamtego momentu, ten rejon był patrolowany przez francuskie, amerykańskie i kanadyjskie samoloty. Wielka Brytania nie ma obecnie specjalistycznych jednostek, które mogłyby tego dokonać.

Brytyjskie ministerstwo obrony nie potwierdziło, że patrol NATO ma zająć się poszukiwaniem łodzi podwodnej. Nie wiadomo też, czy niezidentyfikowana jednostka naruszyła wody terytorialne Wielkiej Brytanii.

Wprost.pl

«Таємничий перископ» біля побережжя Шотландії

Після того, як на західному побережжі Шотландії помітили перископ підводного човна, НАТО вислало патрульні літаки в той район. Оборонне відомство Великобританії під-

твердило вже, що отримало «підтримку союзників від інших держав НАТО», але не розкрило деталей усієї операції.

«Таємничий перископ» уже бачили в цьому регіоні наприкінці листопада й на початку грудня 2014 р. Із того моменту цей регіон патрулювали французькі, американські та канадські літаки. Великобританія нині не має спеціалізованої техніки, за допомогою якої можна було б це робити.

Британське міністерство оборони не підтвердило, що патруль НАТО має зайнятися пошуком підводного човна. Також невідомо, чи цей неідентифікований човен порушив територіальні води Великобританії.

Wprost.pl

Швеція в НАТО?

Jak wynika z najnowszego sondażu, dla dziennika Svenska Dagbladet, nawet do 40 proc. Szwedów opowiada się za wstąpieniem kraju do NATO. Rozmowy o przystąpieniu do struktur Sojuszu zarówno w Szwecji, jak i w Finlandii toczą się w kontekście kryzysu na Ukrainie.

– Szwedzi choć czują swoją siłę militarną i polityczną to wiedzą, że w praktyce wiele deklaracji nie ma żadnego znaczenia. Zatem Szwecja pomimo statusu państwa neutralnego wie, że poczucie bezpieczeństwa może być zagrożone – wyjaśnił dr Łukasz Kister.

Ekspert Jakub Pawlowski dodał, że ścisła współpraca wojskowa między Szwecją a NATO jest możliwa, ale do przystąpienia do sojuszu w najbliższym czasie nie dojdzie.

Polskie Radio 24

Швеція в НАТО?

Найновіше опитування для щоденного видання «Svenska Dagbladet» доводить, що приблизно 40 % шведів виступають за вступ країни до НАТО. Розмови про вступ до структур Альянсу як у Швеції, так і в Фінляндії ведуть у контексті кризи в Україні.

«Шведи хоч і відчувають свою військову та політичну силу, проте знають, що на практиці багато декларацій не мають жодного значення. Швеція, незважаючи на статус нейтральної країни, знає, що відчуття безпеки може знаходитися під загрозою», – заявив Лукаш Кістер.

Експерт Якуб Павловський додав, що тісна військова співпраця між Швецією та НАТО можлива, проте вступу в Альянс у найближчий час не буде.

Polskie Radio 24

Українці оповідають за wejściem до NATO

W obecnej sytuacji 55 procent mieszkańców Ukrainy opowiedziałoby się za członkostwem w NATO – takie dane przyniósł sondaż przeprowadzony przez lwowskie centrum badania opinii społecznej. 20 procent badanych jest przeciwnych takiemu rozwiązaniu. Sondaż nie obejmował Donbasu oraz Krymu.

Przeprowadzony sondaż pokazuje, iż wydarzenia na wschodniej Ukrainie zmieniają nastawienie obywateli tego kraju do Sojuszu Północnoatlantyckiego. Jedynie 25 procent badanych wskazuje przy tym zarówno na pozytywne, jak i negatywne skutki ewentualnego członkostwa w NATO. Interesujące, że wśród uczestników sondażu opowiadających się przeciw związkom Ukrainy z Sojuszem przeważają ludzie wykształceni oraz młodzi.

Komentując w wypowiedzi dla Polskiego Radia wyniki sondażu lwowski politolog prof. Petro Żuk zauważa, iż oznacza to, że gdyby teraz odbywało się referendum, to Ukraina zagłosowałaby za członkostwem w NATO. Ale w dalszej perspektywie sytuacja nie jest już tak bardzo jednoznaczna.

Zdaniem Żuka dopóki jest wojna NATO jest Ukrainie potrzebne. Nie będzie wojny – nie wiadomo już, czy NATO będzie potrzebne. Przez wiele ostatnich lat mieszkańcy Ukrainy opowiadali się w większej części przeciw wejściu tego kraju do Sojuszu Północnoatlantyckiego.

Informacyjna Agencja Radiowa

Українці виступають за вступ до НАТО

У теперішній ситуації 55 % жителів України проголосували б за членство в НАТО. Такі дані надало опитування, проведене Львівським центром дослідження суспільної думки. 20 % опитуваних проти вступу до НАТО. Аналіз не охоплював Донбасу та Криму.

Проведене опитування демонструє, що події на території Східної України змінюють ставлення громадян до Північноатлантичного альянсу. Тільки 25 % анкетованих знають як позитивні, так і негативні наслідки можливого членства в НАТО. Цікаво, що серед учасників опитування, які виступили проти зв’язків України з Альянсом, переважають освічені люди, а також молодь. Коментуючи для «Польського радіо» результати дослідження, львівський політолог, професор Петро Жук зауважив, що це означає, якби зараз відбувся референдум, то Україна проголосувала б за членство в НАТО. Проте в подальшій перспективі ця ситуація не така вже й однозначна.

На думку Жука, допоки триває війна, НАТО потрібне Україні. Не буде війни – невідомо чи НАТО буде потрібне. Упродовж багатьох останніх років переважна більшість українців виступала проти вступу країни до Північноатлантичного альянсу.

Informacyjna Agencja Radiowa

PRASA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
агроном	2 500	Обов'язки агронома-консультанта з власним авто. Консультування, продаж, супровід товару. Розширення клієнтської бази, підготовка та організація семінарів, проведення переговорів.
бармен	1 400	Обслуговування клієнтів за барною стійкою та за столами, ознайомлення відвідувачів з асортиментом та рецептурами напоїв, закусок, робота на касовому апараті
бухгалтер	3 000	Уміння працювати з бухгалтерськими програмами, ведення документації підприємства, підготовка та подача звітів до ПФУ та ДПІ
вантажник	1 300	розвантажування та завантажування товару на магазин
водій автотранспортних засобів	1 506	Возити команду ловців на відлов тварин.Гуманне ставлення до тварин
водій автотранспортних засобів	2 500	доставка товарів по місту та Волинській області
водій автотранспортних засобів	1 220	Організовує транспортування хворих і постраждалих
водій автотранспортних засобів	1 500	перевезення вантажів автомобілем MAN вагою до 8 тонн у міжміському сполученні, нагляд технічний за автомобілем
водій автотранспортних засобів	1 218	Перевезення дітей та дорослих по екскурсійних маршрутах, дотримання вимог правил дорожнього руху, правил перевезень
водій автотранспортних засобів	1 280	Робота на автомобілі "Вольво" (бензовоз), перевезення по Україні.
водій автотранспортних засобів	1 250	водій далекобійник, автомобіль вантажний з напівприцепом у міжміському та міжнародному сполученні,нагляд технічний за автомобілем
вчитель-реабілітолог	1 768	визначає реабілітаційні плани, методи, рекомендує мету, зміст і порядок навчально-реабілітаційної роботи, проводить індивідуальні і групові корекційні заняття з дітьми-інвалідами
Електрогазоварник	1 218	зварювання труб систем опалення та сантехнічних систем, виконує поздовжні, горизонтальні, вертикальні шви, на автоматичних та напівавтоматичних апаратах
Електрогазоварник	1 220	ручне напівавтоматичне, автоматичне зварювання деталей, апаратів, конструкцій транспортних засобів, до заробітної плати додаються -преміальні, розряд 4-5
Електрогазоварник	1 350	ручне, напівавтоматичне, автоматичне зварювання деталей,агрегатів,конструкцій транспортних засобів
електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах	1 500	Автоматичне зварювання вузлів, деталей і конструкцій з металу, підготовка металу для зварювання, зачистка деталей і виробів під автоматичне зварювання.
Електрозварник ручного зварювання	2 593	зварювання елементів рами тролейбуса (проф.труби 40*40, 28*40), зварювання металу з використанням апаратів в середовищі вуглекислого газу).
електромеханік	1 253	Ремонт медичного електрообладнання (центрифуг, вимірювальних приладів), дрібний ремонт електропроводки. Третя група допуску (до 380 В)
електромонтажник силових мереж та електроустаткування	1 300	Монтаж силових мереж ,ремонт та монтаж електроустаткування,
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	2 000	Здійснення ремонту, обслуговування та нагляду за роботою електроустаткування та електричних пристроїв
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 253	знання механічного обладнання,електроустановок,можливий 4-5 розряд,обслуговування та нагляд за роботою електроустаткування та електричних пристроїв
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 243	ремонт та обслуговування електроприладів.
електромонтер контактної мережі	2 200	ремонт та обслуговування контактнокабельної мережі (кабельних ліній)
Журналіст	1 600	Підготовка інформаційних матеріалів для публікації, проведення інтерв'ю, можливе стажування,вміння писати статті

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
заступник начальника відділу	2 500	Заступник начальника відділу матеріально-технічного забезпечення. Знання ПК, знання електротехніки.
інженер	1 300	контроль та організація будівельних робіт.
інженер	1 219	обов'язки інженера пульту централізованої охорони. Встановлення систем відео нагляду, монтаж охоронних систем.
інженер з організації експлуатації та ремонту	2 000	ремонт та обслуговування обладнання, яке використовується в харчовій промисловості
інженер-енергетик	1 474	Контроль за виконанням розпоряджень головного інженера по забезпеченню роботи електроустаткування
інженер-землевпорядник	1 410	розробка проєктів відведення,рекультивації земель,грошової оцінки земель,схем землеустрою,знання сучасної виміральної техніки
інженер-програміст	1 600	програмування 1С-бухгалтерії, дрібний ремонт комп'ютерної та офісної техніки
касир торговельного залу	1 600	Обслуговування клієнтів в торговому залі, слідкувати за товарами на вистадці
касир торговельного залу	1 300	Проводить розрахунок з покупцями за придбані товари, вироби, проводить розрахунок готівкою або з використанням платіжних карток.
комірник	1 270	прийом та видача товарно-матеріальних цінностей проведення інвентаризації на складі, дотримання норм зберігання товару
комплектувальник	1 300	збір товарів по накладним
Кондуктор громадського транспорту	1 480	продаж разових проїздних квитків, збір плати за проїзд, перевірка проїздних квитків та документів, що є підставою для безкоштовного проїзду
кравець	2 500	пошив за індивідуальним замовленням або з розподілом праці, моделей і зразків швейних виробів
кухар	1 310	знання технології приготування страв, вміння користуватись мангалом, робота в кафе-барі "Гарнізон" розважального комплексу "Адреналін-Сіті"
кухар	1 218	Кухар на гарячі страви, салати .По-винен знати: рецептуру, технологію виготовлення страв, вимоги до їх якості, їх видачу.Робота на газовій плиті.
кухар	1 218	приготування гарячих та холодних страв в закладі "Старий Баку". Попередньо телефонувати
кухар	1 250	Помічник кухаря в барі "Агдаш". Готує страви та кулінарні вироби згідно меню закладу із застосуванням різних способів теплової кулінарної обробки.
ловець бездоглядних тварин	1 278	відлов бездоглядних тварин з командою. Гуманне ставлення до тварин
майстер з ремонту	2 500	прийом та ремонт інструменту (бензоелектротехніка). Фактична адреса: м.Луцьк вул.Лідавська, 2 тел.785933, 0503826404
машиніст автогрейдера	1 300	укладання,ремонт доріг в приватному секторі,на територіях підприємств та організацій,обов'язковий досвід роботи,наявність прав грейдериста
менеджер (управитель) із збуту	2 000	організація збуту будівельних матеріалів, робота з 1С Бухгалтерією
муляр	1 950	Кладка стін, ремонт кам'яних конструкцій з одночасним облицюванням, улаштуванням перегородок з цегли, улаштування фундаментів, цементної стяжки,
Начальник відділу	3 000	керівник виробничо-поліграфічного відділу, організація роботи відділу, навички роботи на поліграфічному відділі
обвалювальник м'яса	1 270	Вміння розробляти туши яловичини, свинини, обвалка передніх і задніх частин туш, вирізування м'яса за допомогою різних видів ножів
оператор друкарського устаткування	1 500	робота з картоном,папером,робота на механічному обладнанні(памінування,висічка)
офіціант	1 350	обслуговування клієнтів, розрахунок клієнтів, прибирання залу
охоронник	1 300	здійснення нагляду за територією та охорони об'єктів

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
охоронник	1 300	Охорона матеріальних цінностей та території магазинів "Салют"
пекар	1 500	Знання технології приготування тіста та випічки хлібобулочних виробів та здоби
Покрівельник будівельний	2 000	Виконувати роботи по улаштуванню та ремонту рулонних покрівель і покрівель із штучних матеріалів(покривання одно та двохсхильних дахів рулонними та настиловими матеріалами)
представник торговельний	3 000	реалізація продовольчих товарів, ведення поточної документації, досвід у сфері торгівлі
прибиральник території	1 376	прибирання прибудинкової території
програміст системний	1 350	Знання php, регулярок php, вміння користуватись пошуковими системами
продавець продовольчих товарів	1 300	викладка товару в магазині виставлення цінників перевірка термінів реалізації товару
продавець продовольчих товарів	1 400	Обслуговування стелажів з товарами, виставлення товарів на полиці, контроль термінів придатності, контроль наявності цінників
продавець продовольчих товарів	1 250	Обслуговування стелажів з товарами, виставлення товарів на полиці, контроль термінів придатності, контроль наявності цінників
Продавець-консультант	1 300	Вміння і навички продавця, вести розрахунок і складання накладних (прихід-розхід), відповідальність.
секретар керівника (організації, підприємства, установи)	1 500	виконання робіт по накопиченню, оформленню, обробці усної та письмової інформації, а також організація та прийом відвідувачів, підготовка засідань і нарад, знання діловодства
слюсар з ремонту рухомого складу	2 018	ремонт рухомого складу - тролейбусів
слюсар-електрик з ремонту електроустаткування	1 690	плановий і поточний ремонт кабельної мережі, електроустаткування тролейбуса
слюсар-електрик з ремонту електроустаткування	1 300	ремонт електроустаткування автомобілів (автобусів).Обслуговування та ремонт електрообладнання та електричних приладів, контроль та налагоджування пристроїв автоматики
слюсар-сантехнік	1 300	Монтаж систем опалення та вентиляції та кондиціонування. вміння усувати неполадки, вміння читати креслення
слюсар-сантехнік	1 243	обслуговування систем тепlopостачання,водопостачання,каналізації,водовідведення.
Технолог-дослідник (видавничо-поліграфічне виробництво)	3 000	контроль над усіма виробничими процесами, технологія виробництва плакатів, знання технологічних процесів
токарь	1 500	виконання токарних робіт по механічній обробці та виготовленню деталей
чистильник	2 232	технічне обслуговування і ремонт димових та вентиляційних каналів
швачка	1 700	виконувати пошиття одягу в ательє,необхідно б мати початкові знання закрійника,модельєра
швачка	1 300	Поопераційне пошиття чоловічого одягу робота на одноголкової машині човникового стібка "Yuki 5926"
швачка	1 710	Пошиття жіночого одягу
швачка	1 250	майстер з ремонту та пошиття тентів на автомобілі вантажні та напівпричепи
штампувальник (холодноштампувальні роботи)	1 500	виконання холодного штампування деталей з металу, перевірка виготовлених деталей, керування механізмами пресу
юрисконсульт	2 325	юрисконсульт з виконанням обов'язків інспектора з кадрів,юридичний супровід підприємства,представництво в суді, оформлення наказів підприємства,трудоких книжок

Крім того є багато інших вакансій,
за додатковою інформацією звертатися за адресою:
м. Луцьк, вул. Ярошчука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

Kolędy z Hrubieszowa

«Wdzięcznie zaśpiewajmy, Boga przywitajmy» to tytuł koncertu kolęd, który zaprezentował 14 grudnia w Katedrze pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Hrubieszowskiej. Solistów, muzyków, kierownictwo zespołu oraz słuchaczy przywitała Pani Beata Brzywczy Konsul Generalny RP w Łucku.

Wśród kilkunastu kolęd i pastorałek można było usłyszeć utwory wykonane z wielką ekspresją, jak również tkliwe kołysanki. Wspaniałe teksty, śpiew, muzyka i wieczorny nastrój Kościoła sprawiły, że sprawy boskie ściśle połączyły się ze sprawami ludzkimi. Artyści w sugestywny sposób potrafili przekazać słuchaczom pieśni przepełnione pokojem i miłością, które na długo pozostaną w ich sercach i w pamięci. Po koncercie kierownik artystyczny i choreograf Zespołu Pani Grażyna Temporowicz udzieliła krótkiego wywiadu, a rozmawiał z nią Walenty Wakoluk redaktor naczelny «Monitora Wołyńskiego».

W. W.: Pięknie wprowadziliście słuchaczy w świąteczny nastrój. Skąd taka idea?

G. T.: Ja przede wszystkim pragnę podziękować za to, że zostaliśmy zaproszeni do Łucka przez Konsulat Generalny RP. Przyjeżdżamy tu z największą przyjemnością. Zresztą ta współpraca układa się od kilku lat. Bardzo lubimy śpiewać kolędy i cieszymy się, że tym razem mogliśmy przyjechać z kolędami. Czas świąt Bożego Narodzenia, to cudowny czas, kiedy zapomina się o różnych urazach, kiedy zapomina się o krzywdach, chce się żyć dobrą nadzieją i cieszyć się, że przywieźliśmy tę dobrą nadzieję, kilka dni przed świętami. Myślę, że kolędy się podobały. Kilka kolęd nowych przygotowaliśmy specjalnie na dzisiejszy koncert, aczkolwiek mamy w repertuarze stałe kolędy.

W. W.: Pani ulubiona kolęda, taka szczególna, rodzinna?

G. T.: «Oj maluśki, maluśki», to moja ulubiona kolęda. To kolęda, która była na bis zaśpiewana. Kapela przepięknie ją zagrała, w sposób zupełnie góralski. Nie jesteśmy górłami, ale staliśmy się przynajmniej naśladować ich piękną grę, taką płynącą od serca i tutaj solistki pięknie zaśpiewały.

W. W.: Ale z taką swojską hrubieszowską nutką... A swoim artystom, proszę powiedzieć, że są perfekcyjni. Jak to się pani wszystko udaje?

G. T.: Czasami myślę, że to moja syzyfowa praca. Bo kiedy już mam naprawdę świetnych tancerzy i solistów, to oni idą w świat i tańczą w zespołach studenckich i uniwersyteckich. Oczywiście jest mi bardzo miło, bo jestem na jubileuszowe koncerty zapraszana, gdzieś tam w Polsce, gdzie tańczą moi tancerze. Uświadamiam sobie wówczas jak oni zaczynali jako siedmiolatki, a teraz tańczą na deskach poważnych scen w zespołach uniwersyteckich, to jest to niezwykła radość. Warto podkreślić, że tak zaszczepiłam miłością do folkloru swoich wychowanków, że w tej chwili reaktywowała się grupa trzydziestolatków-absolwentów. Od dwóch lat mamy próby, spotykamy się systematycznie, tańczą na każdym koncercie. Jestem bardzo dumna z nich, że wrócili.

W. W.: Polska jest w stanie przedświątecznego zamieszania, a na wschodzie Ukrainy giną ludzie.

G. T.: To jest tragedia, tragedia, która nie powinna mieć miejsca w XXI wieku. Tragedia, która przykrywa czar tego czasu, świąt Bożego Narodzenia. Kiedy myślimy o tym co się dzieje na Ukrainie, jest nam smutno.

W. W.: Mamy o co prosić maluśkiego...

G. T.: Tak, o pokój, o pokój... na Ukrainie i na świecie.

W. W.: Dziękuję za rozmowę. Wesołych Świąt i wszystkiego najlepszego.

Koncert został zorganizowany przez Konsulat Generalny RP w Łucku. Serdeczne podziękowania należą się proboszczowi ks. Pawłowi Chomiakowi za stworzenie możliwości, aby Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Hrubieszowskiej wystąpił w Katedrze pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Łucku.

Walenty WAKOLUK, Jadwiga DEMCZUK

Колядки з Грубешова

«Вдячно заспіваймо, Бога привітаймо» – це назва концертної програми, яка була представлена 14 грудня в костелі Св. Апостолів Петра і Павла Ансамблем пісні та танцю Грубешівської Землі. Солістів, музикантів, керівництво гурту, а також слухачів привітала Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи.

Серед кільканадцяти колядок і щедрівок можна було почути твори, виконані з великою експресією, а також зворушливі колиськові. Чудові тексти, спів, музика й вечірній настрій костелу призвели до того, що Божі справи тісно поєдналися зі справами людськими. Артистам вдалося передати слухачам пісні, наповнені миром і любов'ю, які надовго залишаться в їхніх серцях і пам'яті. Після концерту художній керівник і хореограф товариства Гражина Темпорович погодилася дати невелике інтерв'ю. З нею розмовляв головний редактор «Волинського монітора» Валентин Ваколюк.

В. В.: Ви чудово ввели глядачів у святковий настрій. Звідки ідея?

Г. Т.: Передусім хочу подякувати за те, що Генеральне консульство РП запросило нас до Луцька. Ми приїжджаємо сюди з великою приємністю. Зрештою, ця співпраця сформувалася впродовж кількох років. Ми дуже любимо співати колядки та тішимося, що нині могли їх тут виконати. Різдвяні свята – чудовий час, коли відбуваються різні негаразди, кривди й хочеться жити з доброю надією. Радію, що ми привезли хороші сподівання за кілька днів до свят. Думаю, що колядки сподобалися. Кілька нових колядок ми підготували спеціально для сьогоднішнього концерту, проте маємо в репертуарі й такі, які виконуємо постійно.

В. В.: Яку колядку Ви особисто любите, таку особливу, сімейну?

Г. Т.: «Ой maluśki, maluśki» – це моя улюблена колядка. Ми виконували її на біс. Ансамбль чудово її зіграв, так, як це роблять гуралі. Ми не гуралі, але намагалися принаймні наслідувати їхню чудову гру, таку, що йде від серця. Солісти гарно заспівали.

В. В.: Але з такою відверто хрубешівською ноткою... А артистам прошу передати, що вони неперевершені. Як Вам це все вдається?

Г. Т.: Інколи думаю, що це моя сізифова робота. Оскільки, коли виховаю дійсно чудових танцівників і солістів, то вони йдуть у світ – танцюють та співають уже в студентських та університетських колективах. Звичайно, мені дуже приємно, коли мене запрошують на ювілейні концерти в Польщі, в яких беруть участь мої танцюристи. Пригадую, як вони починали танцювати в семирічному віці, а нині виступають на серйозних сценах в університетських колективах. Це надзвичайно приємно. Варто підкреслити, що я так прищепила своїм вихованцям любов до фольклору, що зараз відновила групу тридцятирічних випускників. Упродовж двох років ми проводимо репетиції, зустрічаємося систематично, вони танцюють на кожному концерті. Дуже горджуся тим, що вони повернулися.

В. В.: Польща зараз перебуває в стані передсвяткової метушні, а на сході України гинуть люди.

Г. Т.: Це трагедія. Трагедія, яка не повинна мати місце у XXI столітті. Трагедія, що затьмарює чарівність Різдвяних свят. Коли ми думаємо про те, що діється в Україні, то нам стає сумно.

В. В.: Ми маємо про що попросити новонародженого Ісуса...

Г. Т.: Так, маємо просити про мир в Україні та світі.

В. В.: Дякую за розмову. Веселих свят і всього найкращого.

Концерт був організований Генеральним консульством РП у Луцьку. Сердечно дякуємо настоятелю парафії Павлові Хом'яку за створення можливості, щоб Ансамбль пісні та танцю Грубешівської Землі виступив у костелі Св. Апостолів Петра і Павла в Луцьку.

Валентин ВАКОЛЮК, Ядвіга ДЕМЧУК

Дорогі Чителниці,
інформujemy, że kolejny numer «Monitora Wołyńskiego»
ukaże się 15 stycznia 2015 roku.
Jeszcze raz życzymy Wszystkim Wesołych Świąt!

Дорогі Читачі,
інформуємо Вас, що наступний номер «Волинського монітора»
вийде 15 січня 2015 року.
Ще раз бажаємо Вам Веселих Свят!

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r.» Za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja”

Monitor
Wołyński

Założyciel/Zasnovnik - Валентин ВАКОЛЮК
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Iryna KANAHEJEWA/Ірина КАНАГЕЄВА

Redaktor naczelny: Walenty WAKOLUK
Korekta: Jadwiga DEMCZUK,
Redaktor techniczny: Iryna KANAHEJEWA
Redaktor odpowiedzialny: Aleksander SWICA
Tłumaczenia: Switłana PYZA,
Natalia DENYSIUK

Główny redaktor: Валентин ВАКОЛЮК
Літературний редактор: Ядвіга ДЕМЧУК
Технічний редактор: Ірина КАНАГЕЄВА
Відповідальний редактор: Олександр СВИЦА
Переклад: Світлана ПИЗА,
Наталія ДЕНИСЮК

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідчення про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3